

ලංකා ඔලිම්පික් කවුන්සිලය

2013

වාර්ෂික වාර්තාව

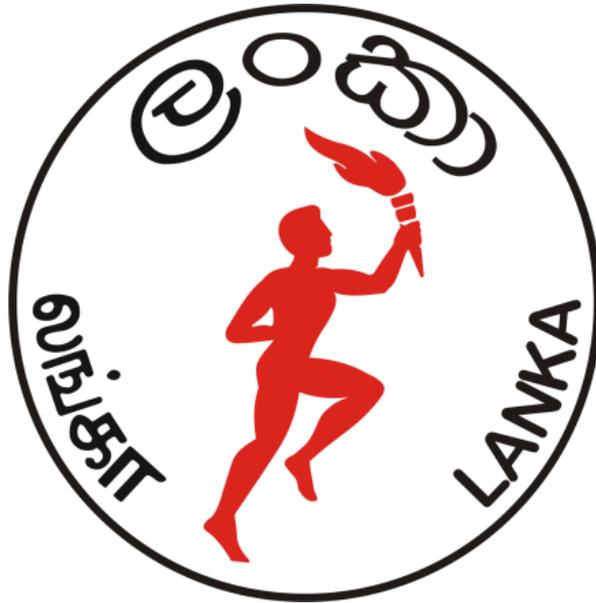
පටුන

	පිටුව
අපගේ දැක්ම හා මෙහෙවර	01
සංස්ථාපිත තොරතුරු	02
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාර මණ්ඩලය	03
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාව	04 - 11
සභාපති වාර්තාව	12 - 20
ආකලිත වටිනාකම් ප්‍රකාශය	21
මූලික කරුණු	22
අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	23 - 25
සංස්ථාපිත යහපාලනය	26 - 31
මූල්‍ය ප්‍රකාශන	32
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	33
මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය	34
ස්කන්ධය වෙනස්වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය	35
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	36
වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති	37 - 51
මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්	52 - 60
වසර 10 ක සංක්ෂිප්තය	61 - 62
විගණකාධිපති වාර්තාව	63 - 89
මූල්‍ය පාරිභාෂිතය	90
කෙටි යෙදුම්	91

අපගේ දැක්ම

පාරිභෝගිකයාට මුල් තැන ලැබෙන්නා වූද, පාරිසරික හිතකාමී වූද, කලාපයේ ඛනිජ තෙල් හා ආශ්‍රිත කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයෙහි ප්‍රමුඛ ව්‍යාපාරය බවට පත්වීම හා ඒ අතරම අපගේ ජාතියේ සෞභාග්‍ය උදෙසා දායකත්වය සැපයීම.

අපගේ මෙහෙවර

ඛනිජ තෙල් පිරිපහදු කිරීම හා උසස්ම තත්වයේ නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීම පිළිබඳ විශිෂ්ටත්වය කරා ලඟාවීමේ අභිලාශය මුදුන්පත් කර ගැනීම සඳහා කැපවුණු වම ක්ෂේත්‍රයේ නිපුණතා ඇති වෘත්තිකයන් කණ්ඩායමක් හා පක්ෂපාති, කාර්යක්ෂම බෙදාහැරින්නන් ජාලයක මාර්ගයෙන් පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවයන් ඉහළින්ම ඉටුකෙරෙන පුර්ණ විසඳුම් හා සේවාවන් සැලසීම සම්බන්ධයෙන් විශිෂ්ටත්වය සාක්ෂාත්කර ගැනීම මෙන්ම සේවක සහභාගිත්වය හා උසස් තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් ව්‍යාපාරයේ සංවර්ධනය උදෙසා උසස්ම ආචාරධර්ම වලට අනුකූලව සෞඛ්‍ය, ප්‍රවේශම හා පාරිසරික යන අංශ කෙරෙහි ඉහළින්ම සැලකිලිමත් වෙමින් ව්‍යාපාරික හවුල් කරුවන්ගේ අභිමතාර්ථයන් මුදුන්පත් කිරීම.

සංස්ථාපිත තොරතුරු

ආයතන නාමය

ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

හෙතික රාමුව

1961 අංක 28 දරණ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද රාජ්‍ය සංස්ථාවකි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

සභාපති

තිලක් කොල්ලූරේ මයා (2012.08.10 සිට 2013.07.31 දක්වා)

එස්. අමරසේකර මයා (වැඩබලන) (2013.08.01 සිට)

කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ

එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා මයා

අධ්‍යක්ෂවරු

සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය

ආචාර්ය භාණ්ඩ විජේසූරිය මයා

එච්.ඩී.බී. සමන් කුමාර මයා

එම්.ටී.අයි.වී. අමරසේකර මිය (2013.02.21 සිට)

කේ.එච්.ටී. නාමල් සුමනරත්න මයා (2013.04.24 සිට)

එස්. පුෂ්පා වෙල්ලප්පිලි මිය (2013.02.07 සිට ඉල්ලා අස්විය.)

විගණකවරු

විගණකාධිපති

ලියාපදිංචි කාර්යාලය

අංක. 609, දොස්තර බැනිස්ටර් ද සිල්වා මාවත, කොළඹ 09.

දුරකථන : 5455455
විදුලි පුවත් : "ලංකා ඔයිල්"
විදේශ විදුලි පුවත් : "සිපෙටිකෝ"
ටෙලෙක්ස් : 21235 සිපෙටිකෝ - සීජී
ෆැක්ස් : 5455400
ඊ මේල් : cpcsec@ceypetco.gov.lk
වෙබ් අඩවිය : www.ceypetco.gov.lk

බැංකුකරුවෝ

මහජන බැංකුව

ලංකා බැංකුව

හේමන්ස් ට්‍රස්ට් බැංකුව

කොමර්ෂල් බැංකුව

හැටන් නැෂනල් බැංකුව

ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාර මණ්ඩලය

එස්. අමරසේකර
වැඩබලන සභාපති

එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ

එන්.ආර්.ආර්. ජයසේකර
පිරිපහදු කළමනාකාර

ඒ.ආර්. ඒබල්
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (අලෙවි)

එස්.ඩබ්. ගමගේ
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී
(මානව සම්පත් හා පාලන)

ජී.ඒ.එස්.පී. ගුණවර්ධන
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී
(සැලසුම් හා සංවර්ධන)

ඩබ්. සරත් පෙරේරා
වැඩබලන නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්)

එල්.පී.එම්.ආර්. පෙරේරා
නියෝජ්‍ය පිරිපහදු කළමනාකාර
(විදුලි සහ උපකරණ)

එන්.ආර්. අමරසිංහ
නියෝජ්‍ය පිරිපහදු කළමනාකාර
(නිෂ්පාදන සහ ක්‍රියාකරවුම්)

ඩී.එච්.ටී. කුලසේකර
නියෝජ්‍ය පිරිපහදු කළමනාකාර
(නඩත්තු හා ව්‍යාපෘති)

ආර්.ටී.ඒ. දාඩරේ මිය
මුදල් කළමනාකාර

ආර්.ඒ.කේ.සී. ආරියරත්න මිය
ප්‍රධාන නීති නිලධාරී

සී.පී. සමරවීර
වාණිජ කළමනාකාර

සමන්ත පුෂ්පලාල් විතාන
මානව සම්පත් කළමනාකාර

මේජර් එම්.ආර්.එස්.පී. සමරසිංහ
කළමනාකාර (ආරක්ෂක)

එම්.කේ. ගරුසිංහ
කළමනාකාර (සංවර්ධන)

එම්.එස්.කේ. ප්‍රනාන්දු මිය
කළමනාකාර (තොරතුරු තාක්ෂණ)

එස්.එම්.සී.පී. සමරකෝන්
කළමනාකාර අලෙවි (සිල්ලර)

එස්.ඩී.එස්. රාජපක්ෂ
කළමනාකාර (සැපයීම්)

එම්.ඒ.ඩී. මල්ලිකාරවිචි
ක්‍රියාකරවුම් කළමනාකාර (ගුවන්තෙල්)

ජී.පී.කේ. විජේකෝන්
කළමනාකාර (ඉංජිනේරු හා පාරිශ්‍ර)

ඩබ්.එම්.කේ.ආර්.ඩී. වික්‍රමසිංහ
කළමනාකාර (කෘෂි රසායන)

ඒ.ඩී.ඩබ්.කේ. අබේසේකර
නියෝජ්‍ය ක්‍රියාකරවුම් කළමනාකාර
(සපුරාදීම සහ පර්යේෂණ)

එස්.එම්. නිලකරන්ත
නියෝජ්‍ය කළමනාකාර (අභ්‍යන්තර විගණන)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාව

1961 අංක 28 දරණ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනතේ 32(3) වන වගන්තිය ප්‍රකාර ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2013 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග වාර්ෂික වාර්තාව සතුවින් යුතුව ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ලෙස ඛනිජ තෙල් (නිෂ්පාදන) ආනයනය, පිරිපහදු කිරීම, ශ්‍රී ලංකාව තුළ අලෙවි කිරීම හා බෙදාහැරීම ආදිය හැඳින්විය හැකිය.

ආශ්‍රිත සමාගම්

ආශ්‍රිත සමාගමක් වන ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම මගින් (CPSTL) ඛනිජ තෙල් ගබඩා කිරීම හා බෙදාහැරීමේ පහසුකම් සැලසීම හා තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා සැපයීම් ආදී ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරනු ලබයි. ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 2/3 ක් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සතු වේ. ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ (CPSTL) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අධ්‍යක්ෂවරු නවදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන අතර, ඉන් අධ්‍යක්ෂවරු හයදෙනෙක් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නියෝජනය කරනු ලබයි.

වසරේ කාර්ය සාධනය සමාලෝචනය

සංස්ථාවේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද විස්තර පිටු අංක. 12 සිට 20 දක්වා ඇති සහාපතිතාමයේ සමාලෝචනයේ සඳහන් වේ.

අවදානම් කළමනාකරණය සහ අභ්‍යන්තර පාලනය

අවදානම් කළමනාකරණය සංස්ථාපිත වගකීමක් වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සලකයි. මෙම අරමුණින් යුතුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඵලදායී හා විස්තීර්ණ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සංස්ථාව තුළ පිහිටුවා එය ක්‍රියාවේ යොදවා ඇත. සංස්ථාව නිරාවරණය විය හැකි අවදානම් ලිහිල් කිරීම සහ භෞතික සම්පත් සාවද්‍ය ලෙස වාර්තා කිරීම හෝ අස්ථානගත වීමට එරෙහිව නිශ්චිත නොවුනද සාධාරණ සුරක්ෂිතභාවයක් ලබා දීම සඳහා පවත්නා අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය සමාලෝචනය කර නැවත ස්ථාපිත කර තිබේ. අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය මගින් සංස්ථාවේ වත්කම් ආරක්ෂා සහිත බවටත්, සමස්ථ ගනුදෙනු අධිකාරී බලයකින් යුතුව නිවැරදි ලෙස වාර්තාගත කොට ඇති බවටත් සහ ප්‍රමාණාත්මක වැරදි හා අක්‍රමිකතා වළක්වා ඇති බවට හෝ සාධාරණ කාල සීමාවක් තුළ අනාවරණය කර ගත හැකි වීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත සාධාරණ සහතික වීමක් ලබාදෙනු ඇත. ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර පාලන පරිසරයක් සංස්ථාව තුළ පවත්නා බවටත්, සංස්ථාවේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ඵලදායී බවටත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සැහිමකට පත්ව සිටියි.

සංස්ථාපිත යහපාලනය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වලදායි සංස්ථාපිත යහපාලන ව්‍යුහයක් හා ක්‍රියාවලියක් පවත්වාගෙන යාමට කැපවී සිටියි. සංස්ථාවේ මූල්‍යමය, මෙහෙයුම්ගත හා අනුකූල කාර්යයන් සංස්ථාපිත යහපාලන භාවිතයන් තුළ පිහිටා වලදායි ලෙස හසුරුවමින් පාලනය කරනු ඇත. විවිධ නියාමන ආයතනයන් මගින් නිකුත් කොට ඇති සංස්ථාපිත යහපාලන නීති හා රෙගුලාසි වලට සංස්ථාවේ පරිපාටිත් හා භාවිතයන් අනුකූල බවට මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක. 26 සිට 31 දක්වා ඇති සංස්ථාපිත යහපාලන වාර්තාවේ දක්වා ඇත.

මානව සම්පත්

ව්‍යාපාරික දර්ශනය හා මෙහෙවර යටාර්ථයක් බවට පත්කළ හැකි ආකාරයේ මානව සම්පතෙහි වටිනා දායකත්වය සංස්ථාව හඳුනාගෙන තිබේ. සංස්ථාපිත ඉලක්ක සහ අරමුණු ලඟාකර ගැනීම වෙනුවෙන් තම දායකත්වය ඉහලම ආකාරයෙන් ලබා දීම පිණිස අගනා මානව ප්‍රාග්ධනයක් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විවිධ පියවර ගෙන තිබේ. දේශීය හා විදේශීය පුහුණුව මගින් සේවකයන්ගේ දැනුම සහ නිපුණතා අඛණ්ඩව වර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවස්ථා සෑම කාණ්ඩයකම සේවකයින්ට ලබා දීම අපගේ මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්තිය මගින් අවධාරණය කරයි. සංස්ථාවේ මානව සම්පත තුළ ඉහළ මට්ටමේ කාර්මික සහ කළමනාකරණ මට්ටමක් පවත්වාගෙන යාම සහතික කිරීම සංස්ථාවේ ප්‍රධානම අරමුණ වී ඇත.

විගණන කමිටුව

විගණන කමිටුව එහි සභාපතිවරයා ද ඇතුළුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. කළමනාකාර (අභ්‍යන්තර විගණන) කමිටුවේ ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි. 2000 මාර්තු 15 වන දිනැති පොදු ව්‍යාපාර වකුලේඛ අංක. PF/PE 7 මගින් පැහැදිලිව අර්ථ දක්වා ඇති විෂය ක්ෂේත්‍රය ඇතුළත (Term of Reference) විගණන කමිටුවේ විෂය පථය ක්‍රියාත්මක වේ.

උප කමිටු

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රාජකාරී ක්‍රමවත් ආකෘතියකට අනුව ඉටුකිරීම සඳහා ප්‍රධාන උපකමිටු 5 ක් වන ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටුව, විගණන කමිටුව, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව, ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ සතිපතා පවත්වන තොග සමාලෝචන කමිටුව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක. 26 සිට 31 දක්වා ඇති සංස්ථාපිත යහපාලන වාර්තාවේ මෙම උපකමිටු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මකව කරුණු දක්වා ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින්

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී යොදාගනු ලබන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින් මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක. 37 සිට 51 දක්වා ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සංස්ථාවේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල කිසිදු වෙනස් වීමක් සිදුවී නොමැත.

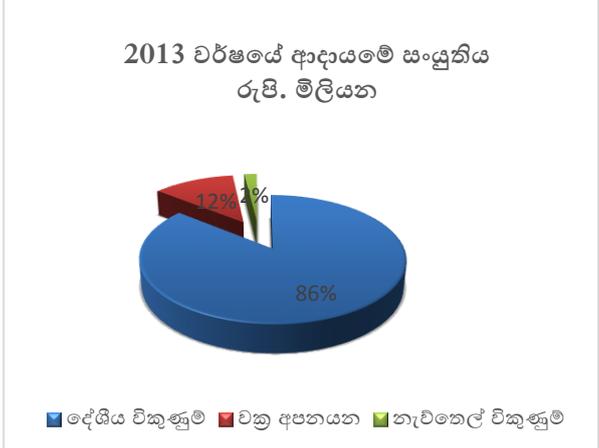
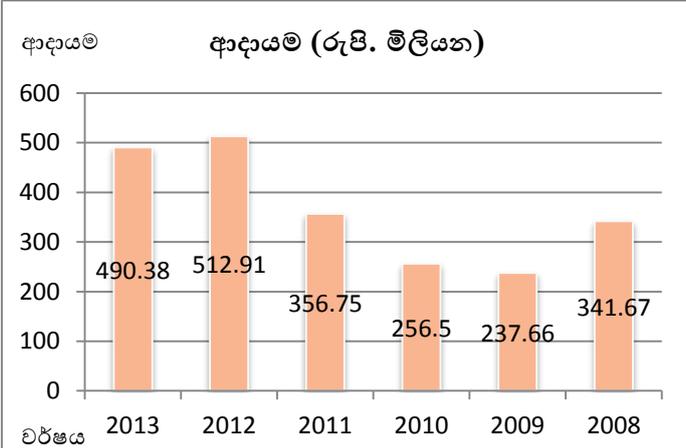
මූල්‍ය කාර්යසාධනය

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් නියෝජනය වේ.

පිරිවැටුම

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන ආදායම් මූලාශ්‍රය වන්නේ ඩීසල්, පෙට්ට්‍රල්, භූමිතෙල් හා ගුවන්යානා තෙල් යනාදි ඛනිජ තෙල් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන් අලෙවියෙන් ජනනය වන ආදායමයි. ආශ්‍රිත සමාගමේ ප්‍රධාන ආදායම වන්නේ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන කැපයීම සඳහා අය කරනු ලබන මෙහෙයුම් ආදායම සහ ප්‍රවාහන ආදායමයි.

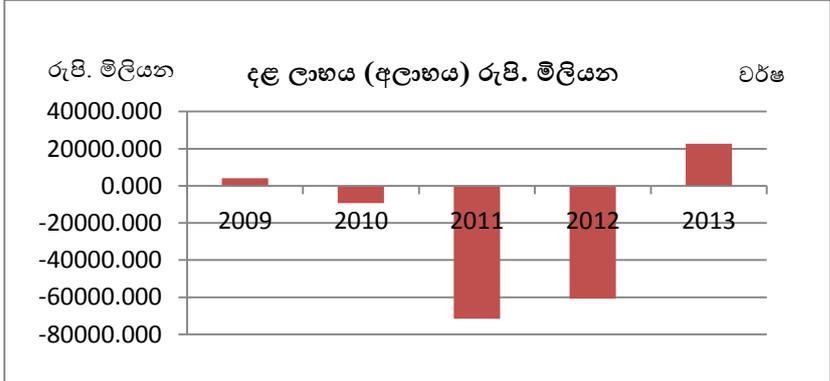
2012 වර්ෂයේ රුපි. මිලියන 512,910 ක් වූ පිරිවැටුමට කාපේක්ෂව මෙම වර්ෂයේ පිරිවැටුම රුපි. මිලියන 490,381 ට අඩු වී තිබේ. විදුලි බලය උත්පාදනය සඳහා වන ඔටෝ ඩීසල් සහ දැවිතෙල් භාවිතය අඩු වීම හේතුවෙන් පසුගිය වසර සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී අලෙවි ප්‍රමාණය 14% න් පහළගොස් තිබේ. 14% ක අලෙවි ප්‍රමාණය අඩු වුවද, 2013 වර්ෂයේදී සිදුකරන ලද දේශීය මිල ගණන් ඉහළ දැමීම හේතුවෙන් 2012 වර්ෂයේ ලබාගන්නා ලද ආදායමෙන් 96% ක ප්‍රතිශතක අගයක් 2013 වර්ෂයේදී උපයාගැනීමට හැකි විය.

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා වන මුළු පිරිවැටුම දේශීය අලෙවිය 86.91% ක්, වක්‍ර අපනයනයන්ගෙන් 12.33 % ක් සහ නැවතෙල් මගින් 0.76% ක් ලෙස වේ. දේශීය අලෙවියේ ප්‍රධානතම අංගයක් ලෙස ඩීසල්, පෙට්ට්‍රල්, භූමිතෙල් සහ දැවිතෙල් හැඳින්විය හැක.

දළ ලාභය

වර්ෂය තුළ මුහුණ දෙන ලද සෑම අභියෝගයක්ම නොසලකා හැර, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් දළ ලාභයක් වාර්තා කරන ලදී. පෙර වර්ෂයේ දළ අලාභය වන රුපි. මිලියන 60,781.737 සමඟ සැසඳීමේදී 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා වන දළ ලාභය රුපි. මිලියන 22,743.559 ක් වන අතර එය 2012 ට කාපේක්ෂව රුපි. මිලියන 83,525.296 ක වර්ධනයකි.

විදුලි උත්පාදනය සඳහා සහන මිල ගණන් යටතේ අලෙවි කරන ලද තෙල් ප්‍රමාණයේ අඩුවීම දළ ලාභයේ වැඩිවීමට සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබාදී ඇත.

මීට අමතරව, අලෙවි පිරිවැය 18% න් අඩු වීම කැපී පෙනෙන ලෙස දළ ලාභ මට්ටම වර්ධනය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇතිවිය. 2012 වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ තෙල් මිල ගණන් වල සුළු පහළයාම සහ විනිමය අනුපාතයේ අඩුවීම සහ උච්චාවචනයන් අලෙවිය අඩුවීමට වඩා අලෙවි පිරිවැය ඉහළ ප්‍රතිශතයකින් පහළ වැටීමට හේතු විය.

වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම රුපිය. මිලියන 373.99 ක් වූ අතර එය පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 31% ක වැඩි වීමකි. මෙම වැඩිවීමට කාර්ය මණ්ඩල ණය පොළිය වැඩිවීම, ස්ථාවර වත්කම් අලෙවියෙන් ලද ලාභය සහ අබලි ද්‍රව්‍ය අලෙවියෙන් ලද ලාභය සැලකිය යුතු ලෙස හේතු විය.

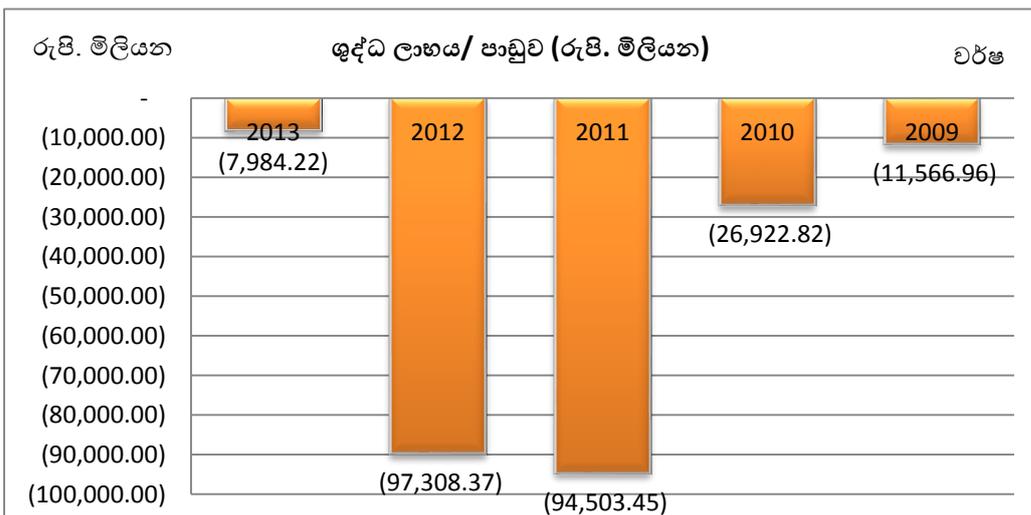
ශුද්ධ මූල්‍ය වත්කම් සහ අය කිරීම්

පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මූල්‍යමය අය කිරීම්වල සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. කෙසේ වෙතත්, 2012 වර්ෂයට කාපේක්ෂව මූල්‍ය ආදායම 58% න් අඩුවිය. විදේශ විනිමය ණය කිපයක් ගෙවා අවසන් කිරීමට සංස්ථාවට හැකි වූ අතර රුපිය. මිලියන 415 ක ප්‍රාග්ධන වියදමක් දරන ලදී. සංස්ථාවේ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා සැලකිය යුතු අරමුදල් වෙන්කරන ලද අතර එය මූල්‍ය ආදායමේ පහළ යාම කෙරෙහි බලපා තිබේ.

ලාභ/ අලාභ

පෙර වර්ෂයේ වාර්තා වූ රුපිය. මිලියන 97,308.373 ක අලාභය හා සැසඳීමේදී 91.79% ක අලාභ තත්වය අඩුවීමක් පිළිබිඹු කරමින් 2013 වර්ෂයේ රුපිය. මිලියන 7,984.225 ක අලාභයක් වාර්තා කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් ලෝක වෙළඳපොළේ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල මිල වෙනස් වීම් වලට අනුරූපීව දේශීය වෙළඳපොළේ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන වල මිල ගණන් සංශෝධනය නොකිරීම හේතුවෙන් අලාභය අඛණ්ඩව ඉහළ මට්ටමක පවතී.

පසුගිය වසර පහ තුළ දරන ලද අලාභය පහත දැක්වා ඇත.

ලෝක වෙළඳපොළේ පැවති ඉහළ ඛනිජ තෙල් මිල ගණන් හේතුවෙන් 2013 වර්ෂයේ දේශීය වෙළඳපොළේ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන වල මිල දෙවරක් සංශෝධනය කිරීමට සිදුවිය. 2013 පෙබරවාරි 22 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි දේශීය වෙළඳපොළ තුළ පෙට්ටුල්, ඔටෝ ඩීසල්, සුපර් ඩීසල් සහ කාර්මික භූමිතෙල් මිල ගණන් පිළිවෙලින් ලීටරයකට රුපි.3/-, රුපි.6/-, රුපි.3/- සහ රුපි.4/- බැගින් ඉහළ නංවන ලදී. 2013 වර්ෂය සඳහා වන මුළු කාණ්ඩගත අලාභය සමඟ සැසඳීමේදී ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් දරන ලද ඉතා විශාල අලාභයට හේතු වූයේ, විදුලි උත්පාදනය සඳහා සහනාධාර මිල ගණන් යටතේ ඔටෝ ඩීසල්, දැවී තෙල් සහ නැස්තා අලෙවි කිරීමයි. එසේම, අපනයන අංශයේ සැලකිය යුතු ලෙස මෙම අලාභයට හේතු විය.

එසේම, 2013 අප්‍රේල් 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි දැවීතෙල් කාණ්ඩ දෙකෙහිම (අඩු ගෙන්දගම් සහ වැඩි ගෙන්දගම් අගයක් සහිත) දේශීය සිල්ලර මිල ලීටරයට රුපි. 25/- බැගින් වැඩිවිය. කෙසේ වෙතත්, 2013 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මාසයේ සහ පසු මාසවල පැවති අධික වර්ෂාව හේතුවෙන් විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා ඛනිජතෙල් නිෂ්පාදන අලෙවිය කැපී පෙනෙන ලෙස අඩුවිය. 2013 වර්ෂය තුළදී දැවීතෙල් සහ නැස්තා අතිරික්ත නිෂ්පාදන පිළිවෙලින් මෙට්‍රික් ටොන් 121.21 සහ මෙට්‍රික් ටොන් 54.42 අපනයනය කර රුපි. මිලියන 12,324.79 ක ආදායමක් ලබා ගන්නා ලදී.

2013 වර්ෂයේ දී ඛනිජගත අලාභය පහත පරිදි වේ.

	2013	2012
	අලාභය රුපි. මිලියන	
ප්‍රවාහන - සහනාධාර මිලට ඩීසල් සැපයීම	6,235.000	32,507
විදුලිබල උත්පාදනය - සහනාධාර මිලට නැස්තා හා දැවීතෙල් සැපයීම	3,505.000	53,457
ගුවන් ගමන් කටයුතු - ඉහළ සහනාධාර මිලකට JET A - 1 සැපයීම	1,251.000	336
කර්මාන්ත - දැවීතෙල් හා කාර්මික භූමිතෙල් සැපයීම	954.000	3,271
දේශීය - LPG හා භූමිතෙල් සහනාධාර මිලකට සැපයීම	3,011.000	3,902
ගොවිතැන් - කෘෂි රකායන සැපයීම	70.000	2
අපනයන - නැස්තා හා දැවීතෙල්	3,667.000	114

ඉහත සඳහන් හේතු ප්‍රකාරව ඉහළ අලාභයක් තිබියදීත් පෙට්ටුල්, සුපර් ඩීසල්, ඇවිගැස්, ලිහිසි තෙල්, තාර අලෙවියෙන් ලැබූ ලාභය රුපි. මිලියන 8,129 ක් විය. රුපි. මිලියන 3,629 ක් දක්වා ලැබූ අනෙකුත් ආදායම සමඟ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ මුළු අලාභය රුපි. මිලියන 7,984 ක් දක්වා සීමා කිරීමට හැකියාව ලැබිණි.

ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ බොරතෙල් මිල ගණන් 2013 වර්ෂයේදී පහළ ගියේය. 2012 වර්ෂය සමඟ සසඳන කළ බොරතෙල් මිල ගණන් බැරලයකට ඇ.ඩො. 110 දක්වා පහළ ගිය අතර, එය ප්‍රතිගතයක් ලෙස ගත් කළ 3% ක පහළ යාමකි. තෙල් නිෂ්පාදනය කරන මැදපෙරදිග රටවල හා උතුරු අප්‍රිකානු රටවල පවතින දේශපාලන සහ ආර්ථික අස්ථාවරතාවය හේතුවෙන් තෙල් සැපයීමට සහ ජාත්‍යන්තර ඛනිජ තෙල් සහ බොරතෙල් මිල ඉහළ යාම කෙරේ බලපාන්නට විය. 2013 වර්ෂය තුළදී ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ආනයනය කළ බොරතෙල් සඳහා සාමාන්‍ය මිල 4.3% න් පහළ ගිය අතර, එය බැරලයකට ඇ.ඩො. 110 ක් විය.

කෙසේ වෙතත්, පිරිපහදු ක්‍රියාවලියේදී ලබා ගන්නා ලද පිරිපහදු ආන්තිකය සහ නිෂ්පාදනය සලකා බැලීමේදී, සපුගස්කන්ද පිරිපහදුවට වඩාත්ම සුදුසු ඉරාතියන් ලයිට් බොරතෙල් නොමැතිකම හේතුවෙන් සංස්ථා පිරිපහදුව විශාල නිෂ්පාදන සීමාවන් සහ තාක්ෂණික සංකලතාවයට මුහුණ දීමට සිදුවිය. පවත්නා ඇමරිකානු සම්බාධක හේතුවෙන්, ඕමාන් එක්ස්පෝට් බ්ලෙන්ඩ්, මර්බන් සහ ඇරබියන් ලයිට් වැනි අනෙකුත් බොරතෙල් මූලාශ්‍ර වෙත මාරු වීම හේතුවෙන්, දේශීය වශයෙන් පිරිපහදු කරන ලද නිෂ්පාදනවල ලාභය වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරමින් පිරිපහදු ආන්තිකයේ විශාල අඩුවීමක් ඇතිවිය. සංස්ථාව/ අමාත්‍යාංශය විසින් දරන ලද බොහෝ උත්සහයන් මධ්‍යයේ සපුගස්කන්ද පිරිපහදුවට වඩාත්ම ගැලපෙන බොරතෙල් සැපයුම්කරුවෙකු නොමැතිකම හේතුවෙන් පිරිපහදුව කීපවරක්ම වසා දැමීමට සිදුවිය.

විදුලිබලාගාර වෙත සපයන ලද බනිප් තෙල් සැපයුම අඩු වීම හේතුවෙන් සමස්ථ බනිප් තෙල් නිෂ්පාදන පරිභෝජනය අඩු වුවද, 2013 වර්ෂයේ මහජනතාවගේ බනිප් තෙල් නිෂ්පාදන භාවිතයේ වැඩිවීමක් සිදුවූ අතර ප්‍රවාහන අංශය වෙත පැවති ඉල්ලුමේ වැඩිවීමක් දක්නට ලැබිණි.

බදු පෙර ලාභ/ අලාභ පිළිබඳ විස්තරාත්මක ප්‍රකාශනයක් පහත දක්වා ඇත.

	2013	2012
	රුපි. මිලියන	
ආදායම	518,152	542,146
අඩු: විකුණුම් බදු (නිෂ්පාදන බදු හා NBT)	(27,771)	(29,236)
ශුද්ධ ආදායම	490,381	512,910
විකුණුම් පිරිවැය (රේගු බදු හා වරාය හා ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බදු හැර)	(441,345)	(547,932)
අඩු: ආනයන බදු (රේගු බදු හා වරාය හා ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බදු ගෙවීම්)	(26,293)	(25,760)
දළ ලාභය/ (අලාභය)	22,743	(60,782)
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	374	285
විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම්	(11,965)	(12,633)
පරිපාලන වියදම්	(3,600)	(5,801)
මූල්‍ය වියදම්	(18,540)	(18,360)
මූල්‍ය ආදායම්	3,255	7,721
හෙපින් ගනුදෙනුව සඳහා වියදම	(214)	(7,612)
අනෙකුත් වියදම්	(37)	(127)
බදු පෙර අලාභය	(7,984)	(97,308)

මෙහෙයුම් වියදම්

පෙර වර්ෂයේ වාර්තා වූ රුපි. මිලියන 36,793.511 ක මෙහෙයුම් වියදම සමග සසඳා බලන කළ සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මුළු මෙහෙයුම් වියදම රුපි. මිලියන 34,105.25 ක් දක්වා අඩු විය. විදුලිබල පරිභෝජනය සඳහා වූ ඉන්ධනවල අඩුවීම නිසා සංස්ථාව ගෙවන පර්යන්ත ගාස්තු (throughput) අඩුවීම නිසා පෙනෙන බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. මෙහෙයුම් වියදම් අඩුවීම කෙරේ බැංකු වට්ටම් අඩුවීම, විලම්භිත බදු වියදම ලියාහැරීම ධනාත්මක දායකත්වයක් ලබා දුනි.

ප්‍රාග්ධන වියදම්

2012 වර්ෂයේ වාර්තා වූ රුපි. මිලියන 4,023.521 ට සාපේක්ෂව මෙම වසරේදී මුළු ප්‍රාග්ධන පිරිවැය රුපි. මිලියන 1,280.428 ක් විය.

දේපළ පිරිසහ හා උපකරණ

දේපළ පිරිසහ හා උපකරණ වර්ධනයට සැලකිය යුතු දායකත්වයක් පවත්නා ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති වලින් ලබා දෙන ලදී. සංස්ථාවේ දේපළ පිරිසහ හා උපකරණ වල විස්තරයන් හා වලගයන් පිළිබඳව විස්තරයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වන, සටහන් අංක. 4 යටතේ පිටු අංක 53 හි දක්වා ඇත.

සංචිත සහ හිමිකරු අයිතිය

2013.12.31 දිනට රුපි. මිලියන 236,528.740 ක් දක්වා ඍණ ස්කන්ධ තත්වය තවදුරටත් පැවතුණි. 2013.12.31 දිනට ඍණ ස්කන්ධ තත්වය සඳහා වන හේතු නම් 2008 සිට සමුච්චිත අලාභයයි. මේවායේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ පිටු අංක. 35 හි ස්කන්ධය වෙනස්වීම් ප්‍රකාශයෙහි විස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

දායක ප්‍රාග්ධනය

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ දායක ප්‍රාග්ධනය ආශ්‍රිත සමාගමේ ආයෝජන අගය රුපි. මිලියන 2500 ද ඇතුළුව රුපි. මිලියන 3500 ක් විය.

රජය සඳහා වන දායකත්වය

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත විශාල වශයෙන් බදු දායකත්වය ලබා දෙන ආයතන අතින් සංස්ථාව ප්‍රමුඛතම ස්ථානයක් දරන අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද බදු ගෙවීම් විස්තර පහත දක්වා ඇත.

	2013	2012
	රුපි. මිලියන	
අගය එකතු කරන ලද බදු	1,685	1,538
දේශීය භාණ්ඩ බද්ධ	25,149	26,089
වරාය සහ ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බදු	15,823	20,810
රේගු බදු	10,342	9,735
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	2,649	3,147
එකතුව	55,496	61,319

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

සභාපතිතුමාද ඇතුළුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සාමාජිකයින් 7 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂකවරු පහත සඳහන් වේ.

- තිලක් කොල්ලුරේ මහතා (සභාපති) (2013.07.31 දින ඉල්ලා අස්විය.)
- එස්. අමරසේකර මහතා (වැඩබලන සභාපති) (2013.08.01 දින සිට)
- එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා මහතා (කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ)
- සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය
- ආචාර්ය භාණ්ඩාර විජේසූරිය මහතා
- එච්.ඩී.ඩී. සමන් කුමාර මහතා
- එම්.ටී.අයි.වී. අමරසේකර මිය (2013.02.21 සිට)
- නාමල් සුමනරත්න මහතා (2013.04.24 සිට)
- එස්. පුෂ්පා වෙල්ලපිල්ලි මිය (2013.02.07 දින ඉල්ලා අස්විය.)

කොන්ත්‍රාත් සහ ඊට අදාළ පාර්ශව සමඟ වන ගනුදෙනු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සැලකිල්ල

සමාන කොටස් අයිතිය හේතුවෙන් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ පහත සඳහන් අධ්‍යක්ෂවරු ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරු ලෙසද කටයුතු කරයි.

- 01. එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා මහතා
- 02. සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය
- 03. බන්දුල සමන් කුමාර මහතා

නීති හා රෙගුලාසි සමග අනුකූලත්වය

නීති හා රෙගුලාසි උල්ලංඝනය වන කිසිදු ආකාරයක ක්‍රියාකාරකමක සංස්ථාව යෙදී නොමැත.

ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම්

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ දැනීමේ හා විශ්වාසයේ හැටියට ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව හා සේවකයන් වෙනුවෙන් වන ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් සියල්ල නියමිත වේලාවට පියවා තිබේ.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

අනාගතය සඳහා වානිජ ශක්‍යතාවය ශක්තිමත් කිරීම තහවුරු කිරීම සඳහා සංස්ථාවේ දැක්ම දියුණු කිරීමේ අරමුණින් සංස්ථාවේ ව්‍යාපාරික සැලැස්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පිළියෙල කරන ලදී. ඒ අනුව, අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම් කරගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කර තිබේ.

විගණකයන් පත් කිරීම

සංස්ථාවේ විගණක වන්නේ විගණකාධිපතිවරයාය. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වගන්තියේ ප්‍රතිපාදනයන්ට යටත්ව ඔහු පත්කොට ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන්,

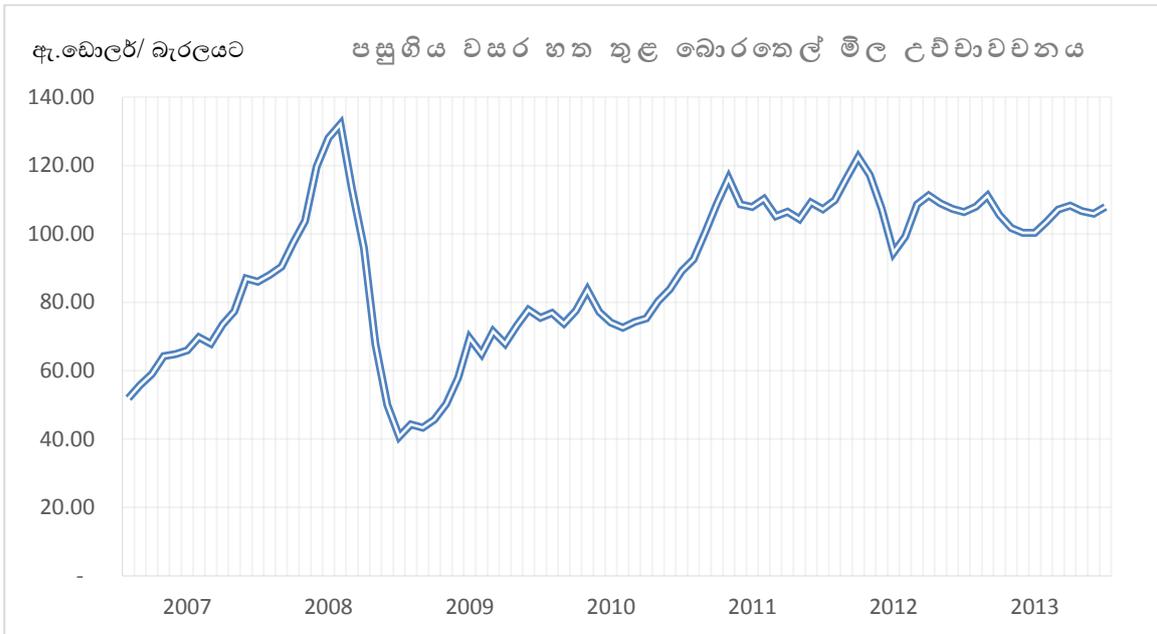

එස්. අමරසේකර
වැඩබලන සභාපති
ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

හැඳින්වීම

ලෝක බොර තෙල් මිල ගණන් සමාලෝචනය

ඕමාන්/ ඩුබායි සාමාන්‍ය බොරතෙල් මිල ගණන් 2013 දී බැරලයකට ඇ.ඩො. 105 දක්වා අඩු වූ අතර එය පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී 3% ක පහළ යාමකි. මිල මට්ටම් යම් ප්‍රමාණයකින් පහළ ගිය ද, තෙල් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන මැදපෙරදිග සහ උතුරු අප්‍රිකානු රටවල දේශපාලන අස්ථාවරත්වය හේතුවෙන් සැපයුම් අවිනිශ්චිතතා ඇතිවීමෙන් තෙල් මිල ඉහළ මට්ටමක පැවතිණි. එසේම, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් ඉරානය වෙත සම්බාධක පැනවීම හේතුවෙන් අනෙකුත් සැපයුම්කරුවන් ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම සහ අනෙකුත් ගැටළු වලට මුහුණ දුනි. ඕමාන්/ ඩුබායි බොරතෙල් මිල ගණන්වල වෙනස්වීම පහත දක්වා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ හැසිරීම

2013 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ශක්තිමත් ලෙස පුනර්ජීවනය වෙමින් වාර්ෂික දළ දේශීය නිෂ්පාදන වර්ධනය 7.3% ක් වුණු අතර, අඛණ්ඩ පස්වන වසරටද තනි සංඛ්‍යාවක පැවති උද්ධමනය, වර්ෂය අවසානයේදී මධ්‍ය තනි සංඛ්‍යාව දක්වා ක්‍රමයෙන් පහළ බසින ලදී. මෙමඟින් ආර්ථිකයේ වැටුප් පිඩනය අඩු කරන ලද අතර, එය ආයෝජකයන්ගේ විශ්වාසය වැඩි කිරීමටද හේතු විය. රටේ සැම ප්‍රදේශයකටම ජනගහනයේ සැම කොටසකටම ආර්ථික වර්ධනයේ ප්‍රතිලාභ ලැබීම තහවුරු කරමින්, පවත්නා ආර්ථික වර්ධනයක් ලඟා කර ගැනීම පිණිස ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම රජයේ අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් ලෙස සලකනු ලැබීය. මෙම වර්ෂයේදී, ඒක පුද්ගල ආදායම වෙනිතාසික අගයක් වන ඇ.ඩො. 3,280 ක් ලෙස වාර්තා විය. 2013 වර්ෂයේදී, ප්‍රධාන රාජ්‍ය සංස්ථාවල මූල්‍ය තත්වයේ පැහැදිලි වර්ධනයක් දැකිය හැකි විය. ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය, වැඩිදියුණු කරන ලද ආයෝජන, වැඩිදියුණු කරන ලද සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය සහ වැඩිදියුණු වන ගෝලීය ආර්ථික තත්වයන් මඟින් තහවුරු කරන ලද පරිදි මධ්‍ය කාලීනව වර්ධන ගමන්තාව ඇතිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. (මූලාශ්‍ර : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව - 2013)

ශ්‍රී ලංකාවේ ඛනිජ තෙල් කර්මාන්තය

ශ්‍රී ලංකාව ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය මත සම්පූර්ණයෙන්ම රඳා පවතින ආර්ථිකයකි. ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ශ්‍රී ලංකාව විසින් ආනයනය කරනු ලබන ප්‍රධාන අතරමැදි නිෂ්පාදනයක් වන අතර, ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය කිරීම සඳහා ඇ.ඩො. මිලියන 4,308.20 ක් වැය කරනු ලැබීය. කෙසේ වෙතත්, වසරින් වසර සංසන්දනය කිරීමේදී 14.6% ක ආනයන පහත වැටීමක් දක්නට ඇත. (මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව - 2013)

සංස්ථාව

2013 වර්ෂයේදී බොරතෙල් සඳහා වන සාමාන්‍ය ආනයනික පිරිවැය හා ප්‍රවාහන ගාස්තු 4% ක් ලෙස බැරලයට ඇ.ඩො. 110 ක් ලෙස අඩුවිය. ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ ඉහළ මිල ගණන් හේතුවෙන් 2013 වර්ෂයේදී ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල සිල්ලර මිල ගණන් සංශෝධනය කළේය. රුපිය. මිලියන 7,984 ක් දක්වා වූ ශුද්ධ අලාභය සීමා කිරීමට මෙය පිටුවහලක් විය.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ලබා ගන්නා ලද ප්‍රධානතම පියවර

- තරඟකාරී ටෙන්ඩර් පදනම යටතේ අලෙවි නියෝජිතයන් ලබා දීම - අලෙවි නියෝජිතයන් වෙත කිසිදු අය කිරීමක් නොමැතිව ලබාදී තිබූ පිරවුම්හල්, කුලී අයකර ගැනීමේ පදනම යටතේ ලබාදී සංස්ථාව වෙත ආදායමක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර තිබේ.
- 2013 වර්ෂයේදී අලෙවි නියෝජිත සතු අලෙවි නියෝජිත විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පිරවුම්හල් 47 ක් 2013 වර්ෂයේදී විවෘත කරන ලද අතර පිරවුම්හල් තුනක නැවත මෙහෙයුම් කටයුතු ඇරඹීය.
- අලෙවි නියෝජිත දැනුවත් කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.
- ලංකා පෙට්‍රල් ඔක්ටේන් 90 වෙනුවට ලංකා පෙට්‍රල් ඔක්ටේන් 92 වෙළඳපලට හඳුන්වා දීම.
- පිරවුම්හල් 21 ක් සියලු පහසුකම් සහිත උසස් තත්වයට පත්කරන ලදී. සංස්ථාව විසින් නියෝජිත ආයතන 11 ක් සඳහා ලංකා පෙට්‍රල් ඔක්ටේන් 95 අලෙවි කිරීමේ අවසරය ලබාදී ඇති අතර අලෙවි නියෝජිතයන් 17 ක් සඳහා ලංකා සුපර් ඩීසල් අලෙවි කිරීමේ තත්වය ලබාදී ඇත.
- මෙම වර්ෂය තුළදී ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල මිල ගණන් වැඩි වූ අතර මෙම වැඩිවීම නොවූයේ නම් වාර්තා වූ රුපිය. මිලියන 7,984 ක අලාභයට වඩා මෙම වර්ෂයේ අලාභය වැඩි විය හැකිව තිබුණි. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු සහ වාණිජ ආයතන මගින් ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය අයකර ගැනීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ඛනිජ තෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ සහාය ලබාගන්නා ලදී.
- බැංකු සමඟ සාකච්ඡා කර වාණිජ අනුපාතයට ලබා ගන්නා ලද පොලිය අඩු කර ගන්නා ලදී.
- සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් සහ මූල්‍ය ශක්‍යතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වෘත්තීය වශයෙන් හැකියාව සහිත කළමනාකරුවන් සේවයේ යොදවමින් මූල්‍ය, නීති, පාලන සහ අලෙවි අංශ ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පියවර ගන්නා ලදී.

- සමාලෝචිත වර්ෂයේදී, පිරිපහදුව අවම අත්තිවුම් සහිතව ක්‍රියාත්මක වූ අතර ඉතාමත් සාර්ථක ලෙස දින 343 ක් ක්‍රියාකරන ලදී. යන්ත්‍රාගාරය නඩත්තු කිරීමේ වැඩසටහන, ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීමේ ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ටැංකි ශුද්ධ කිරීම සහ අනෙකුත් අදාළ කටයුතු සිදුකරන ලදී. එම වර්ෂයේ පැවති ආනයනය කරන ලද නිමි ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන මිල ගණන් මත දරන ලද ඉහළ පිරිවැය සමඟ සැසඳීමේදී අඩු පිරිවැයකට ඉන්ධන සැපයීම මෙමගින් සිදු විය.

- මත්තල මහින්ද රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළේ ඉන්ධන ජලෝද්ගමන පද්ධතිය සහ ගුවන් තෙල් ගබඩාකරණ පහසුකම් ඉංජිනේරු සැලසුම් කිරීම සහ ගුවන් තොටුපළ ඒප්‍රන් ඉන්ධන ජලෝද්ගමන පද්ධතිය ඉදිකිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒප්‍රන් ප්‍රදේශය තුළ සහාය පහසුකම් ඉදිකිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීම.

2011 ඔක්තෝබර් මාසයේදී වයිනා භාබර් ඉංජිනේරු සමාගම (CHEC) සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කරන ලදී. මත්තල ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළේ තෙල් ගබඩා සංකීර්ණය, ඉන්ධන ජලෝද්ගමන පද්ධතිය සහ ආශ්‍රිත පහසුකම්වල ඉංජිනේරු සැලසුම් කිරීම 2012 වර්ෂයේදී අවසන් කරන ලදී. ගුවන් තොටුපළ ඒප්‍රන් ප්‍රදේශය යටතේ පවතින ඉන්ධන ජලෝද්ගමන පද්ධතියට අදාළ ඉදිකිරීම් කාර්යයන් 2012 වර්ෂයේදී අවසන් කරන ලද අතර ඉතිරි විද්‍යුත් සහ උපකරණ සවි කිරීමේ කාර්යයන් 2013 වර්ෂයේ ප්‍රථම භාගයේදී අවසන් විය.

- ශ්‍රී ලංකා මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළේ ඒප්‍රන් ප්‍රදේශයෙන් පිටත ගුවන්තෙල් ගබඩාකරණ සංකීර්ණය සහ තෙල් ජලෝද්ගමන පද්ධතිය ඉදිකිරීම.

කොන්ත්‍රාත්කරු : අමානා පයිප්ලයන් කන්ස්ට්‍රක්ෂන් LLC (APC)

කොන්ත්‍රාත් අගය : ඇ.ඩො. 31,251,584.02

අමානා පයිප්ලයින් LLC ගිවිසුම 2012 ජුනි මාසයේදී අත්සන් තබන ලදී.

- සපුරාස්කන්ද මිනි පර්යන්තයේ ටැංකි පරිවර්තන ව්‍යාපෘතියේ කාර්ය සාධනය

මෙම ව්‍යාපෘතිය ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ඉංජිනේරු කාර්යාංශය විසින් ඉංජිනේරු සැලසුම් (ටැංකි නවීකරණය, පොම්ප තෝරා ගැනීම), පිරිවිතර පිළියෙල කිරීම (ටැංකි නවීකරණය කිරීම, පොම්ප, අභ්‍යන්තර පාවෙන වහලය, නළ මාර්ග හා සම්බන්ධ කාර්යයන් සහ අනෙකුත් අදාළ උපකරණ), ටැංකි නවීකරණය කිරීම සඳහා ඉංජිනේරු සැලසුම් පිළියෙල කිරීම සහ අභ්‍යන්තර පාවෙන වහලය සවිකිරීම සඳහා ඉංජිනේරු සහාය ලබා දීම වැනි කාර්යයන් සඳහා සංස්ථාවේ පාරිශ්‍ර සහ සංවර්ධන කාර්යාංශයේ දායකත්වයද ඇතිව සිදුකරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ බොහොමයක් කාර්යයන් සිදුකරන ලද්දේ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ කාර්ය මණ්ඩලය විසිනි.

ඝන මීටර් 6250 ක ධාරිතාවයකින් යුත් ඩීසල් ටැංකි පෙට්ටුල් ටැංකි බවට පරිවර්තනය කිරීම සහ අභ්‍යන්තර පාවෙන වහලය සවිකිරීම 2013 වර්ෂයේදී අවසන් කරන ලදී. ගැන්ට්‍රි උපකරණ සවිකිරීම සහ යොන් ඇදීමේ කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.

- යෝජිත නව ගුවන් තොටුපළ ඒප්‍රන් E පර්යන්තයේ ගුවන්ගානා ඉන්ධන ජලෝද්ගමන පද්ධතිය සහ කටුනායක, ඛණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළේ ගුවන්තෙල් ඉන්ධන පර්යන්තය වැඩිදියුණු කිරීම.

තාක්ෂණ අධ්‍යයනය M/S Hansaconsult Ingenieurgesellschaft mbh, මඟින් සිදුකරන ලදී. සවිස්තරාත්මක සැලසුම් සඳහා ජර්මනියේ M/S Hansaconsult Ingenieurgesellschaft mbh, සමාගම මඟින් සිය කැමැත්තෙන් අනුදේශ ලබා ගන්නා ලද අතර එම අනුදේශ සඳහා ගරු තිහිපතිතමාගේ අනුමැතිය ද ලැබී ඇත.

කෙසේ වෙතත්, 2013 ඔක්තෝම්බර් 30 දිනට මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මේ හා සම්බන්ධ කැබිනට් තීරණය ලැබෙනතුරු මෙම කාර්ය නැවති තිබිණි. මේ අතර, ඛනිජ තෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය විසින් දන්වනු ලැබුයේ මෙම ව්‍යාපෘතිය JICA අරමුදලට ඇතුළත් කරන ලෙස සහ සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘතියම ශ්‍රී ලංකා සිවිල් ගුවන් සේවා අධිකාරියේ (AASL) ප්‍රධාන කොන්ත්‍රාත්තුව තුළ රඳවන ලෙස මහා භාණ්ඩාගාරයට දන්වන ලෙසය. කෙසේ වෙතත්, ඛනිජ තෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් සිවිල් ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත මේ වන වටන් දන්වා ඇත්තේ AASL ප්‍රධාන කොන්ත්‍රාත්තුවේ වෙනත් මිල සටහනක් ලෙස ජපාන (JICA) අරමුදල යටතේ ක්‍රියාත්මක ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ඇතුළත් කරන ලෙසයි.

• **ශ්‍රී ලංකාවේ අලෙවි කරනු ලබන ඉන්ධන පිරිවිතරයන් ඉහළ නැංවීම.**

ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය පරිදි තාක්ෂණික පිරිවිතර ස්ථාවර කමිටුව 2012 මැයි 14 දින නැවත ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙසේ නැවත ස්ථාපිත කරන ලද දිනයේ සිට පහත සඳහන් නිෂ්පාදනයන්ගේ පිරිවිතරයන් සහ පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයන් යාවත්කාලීන කර තිබේ.

01. පෙට්ටල් 90 RON
02. පෙට්ටල් 95 RON
03. ඩීසල් 0.25% උපරිම ගෙන්දගම් (අගයක් සහිත)
04. ඩීසල් 0.05% උපරිම ගෙන්දගම් (අගයක් සහිත)
05. උපරිම ගෙන්දගම් අගයක් ඇති දැවිතෙල් (දැවිතෙල් 1500 sec)
06. අඩු ගෙන්දගම් අගයක් ඇති දැවිතෙල් (දැවිතෙල් 1500 sec)
07. Special Boiling Point (SBP) ද්‍රාවක
08. ගුවන් යානා ඉන්ධන (Jet A-1)

නවීන මෝටර් රථ සඳහා සුදුසු ඉදිරියේදී හඳුන්වා දීමට නියමිත පහත සඳහන් නිෂ්පාදන සඳහා කමිටුව විසින් පිරිවිතරයන් සකස් කරන ලදී;

01. Euro III සාමාන්‍ය පෙට්ටල්
02. Euro V- VI පෙට්ටල්
03. පෙට්ටල් 92 UNL

සංස්ථාව විසින් 2014 ජනවාරි 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පෙට්ටල් 90 RON සම්පූර්ණයෙන්ම පෙට්ටල් 92 මඟින් ප්‍රතිස්ථාපනය කරන ලදී.

2013 වර්ෂයේදී තාක්ෂණික පිරිවිතර කමිටුව විසින් නිර්දේශ කරන ලද නව රසායනාගාර උපකරණ බොහොමයක් සංස්ථාව විසින් මිලදී ගන්නා ලදී. ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව ඇමරිකාවේ ASTM හි සාමාජිකත්වය මේ වන විට ලබාගෙන ඇති අතර ASTM මඟින් පවත්වනු ලබන

නිපුණතා පරීක්ෂණ වැඩසටහනට සහභාගී වීමට සංස්ථාව සැලසුම් කරනු ලබන අතර පිරිපහදුවේ උපකරණ සහ පරීක්ෂණ ක්‍රමවේදයන්හි ප්‍රමිතිකරණය හරහා පිරිපහදු රසායනාගාරයේ කීර්ති නාමය වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

- **හම්බන්තොට වරාය සහ මත්තල ගුවන් තොටුපළ සම්බන්ධ කරනු ලබන නළ මාර්ගය**

හම්බන්තොට Jet A-1 පර්යන්තය සහ මත්තල ගුවන් තොටුපළ සම්බන්ධ කරමින් ඉදිකිරීමට යෝජිත නළ මාර්ගය සඳහා අවශ්‍ය අවකාශය වෙන්කර තබන ලෙස මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ඉල්ලීමක් කර ඇත. හම්බන්තොට වරාය සහ මත්තල ගුවන් තොටුපළ අතර ගොඩනැගීමට නියමිත අධිවේගී මාර්ගය සඳහා වන ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සඳහා මෙම යෝජිත ගුවන්තෙල් නළ මාර්ගය ඇතුළත් කිරීමට මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් මේ වන විටත් M/S China Harbour ඉංජිනේරු සමාගම වෙත පවරා ඇත.

- **මුතුරාජවෙල සහ කටුනායක පර්යන්තය අතර නළ මාර්ගය**

මේ වන විට දුම්රිය මාර්ග සහ මහා මාර්ග ඔස්සේ ප්‍රවාහනය කරනු ලබන Jet A-1 සඳහා වැඩිවන ඉල්ලුම හේතුවෙන් කටුනායක ගුවන් තොටුපළේ සිට දිවෙන නළ මාර්ගයක් ඉදිකිරීමේ අනාගත අවශ්‍යතාව සංස්ථා කළමනාකාරිත්වය විසින් මේ වන විටත් හඳුනාගෙන ඇත. පවත්නා ඉඩම්වල සීමාවන් සහ දුම්රිය මාර්ගයේ පවත්නා තදබදය හේතුවෙන් ඉදිරි වසර තුන හෝ හතර තුළ මෙම නළ මාර්ගය ක්‍රියාකරවීමේ අවශ්‍යතාවය පැන නැගෙනු ඇත. සංස්ථා අධ්‍යයනය මණ්ඩලයෙන් සහ අදාළ රාජ්‍ය අධිකාරීන්ගෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (සැලසුම් හා සංවර්ධන) විසින් මේ වන විටත් සංකල්ප පත්‍රිකාව පිළියෙල කරමින් පවතී.

- **බොරතෙල් බෝයාවට අදාළ (SPBM) ඒකාබද්ධ ඇගයීම**

බෝයා නළයේ සහ ආශ්‍රිත පරිශ්‍රයේ තත්වය නිර්ණය කිරීම සඳහා නිපුණ උපදේශක සමාගමක් මඟින් බොරතෙල් SPBM පිළිබඳව ඒකාබද්ධ ඇගයීම් අධ්‍යයනයක් පැවැත්වීමට සංස්ථාව පියවර ගෙන ඇත. එසේම, මෙම අධ්‍යයනය මඟින් Buoy නළයේ යෝග්‍යතාවය ඇතුළුව දැනට පවතින මෙට්‍රික් ටොන් 135,000 ධාරිතාවය සහිත භාණ්ඩ තොග සහිත බොරතෙල් ටැංකි තෝරා ගැනීම පවත්නා ටැංකි පිරිවිතරයන්ට සීමා වී ඇති බැවින් 180,000 Dwt ධාරිතාවයක් සහිත තෙල් නැව් නැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම්ද ඇතුළත්ය.

- **ලිහිසි තෙල්**

මෙම වර්ෂය තුළදී ලිහිසි තෙල් ව්‍යාපාරයේ කාර්ය සාධනය අඛණ්ඩව වැඩි වූ අතර, පසුගිය වසරේ රුපිය. මිලියන 1,796 සමඟ සැසඳීමේදී 2013 වර්ෂයේ පිරිවැටුම රුපිය. මිලියන 1,872 ක් වන අතර එය 5.8% ක ඉහළ යාමකි.

මූල්‍ය කාර්ය සාධනය

මෙම වර්ෂයේදී මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් කාර්ය සාධනයේ කැපී පෙනෙන දියුණුවක් ලබාකර ගැනීම සඳහා සංස්ථාව විසින් විවිධ පියවර ගන්නා ලදී. පෙර වර්ෂයේදී අඛණ්ඩ දළ අලාභයක් යටතේ මෙහෙයවීම් සිදුකිරීමෙන් අනතුරුව මෙම වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් දළ ලාභ මට්ටමක් රඳවා ගන්නා ලදී.

මෙම වර්ෂය තුළදී සංස්ථාව විසින් අඛණ්ඩව රුපිය. බිලියන 7.9 ක ශුද්ධ අලාභයක් දරන ලද අතර, එය 2012 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 91% ක කැපී පෙනෙන වර්ධනයකි. මෙම වර්ෂයේ දැරීමට සිදුවූ මූල්‍ය අලාභයට ප්‍රධානතම සාධකය වූයේ ජාත්‍යන්තර තෙල් මිල ගණන් සමඟ දේශීය වෙළඳපල ඉන්ධන මිල යාවත්කාලීන නොවීම වන අතර, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත සහ පෞද්ගලික විදුලිබල නිෂ්පාදකයන් වෙත දැවිතෙල් සහන මිල ගණන් යටතේ අලෙවි කිරීම සහ භූමිතෙල් සඳහා ලබාදී ඇති සහනද මෙම අලාභයට හේතු විය.

විදුලිබල උත්පාදනය සහ කර්මාන්ත සඳහා දැවිතෙල් සහ නැන්තා අලෙවිය මගින් දරන ලද අලාභය රුපිය. මිලියන 3500 ක් වන අතර, භූමිතෙල් සඳහා මහජනතාව වෙත ලබාදී ඇති සහනය හේතුවෙන් රුපිය. මිලියන 2400 ක අලාභයක් දරන ලදී. මෙම අලාභය අවම කිරීම සඳහා පෙට්ටුල්, සුපර් ඩීසල් සහ තාර අලෙවියෙන් ධනාත්මක දායකත්වයක් ලබා දෙන ලදී.

සංස්ථාපිත යහපාලනය

සංස්ථාවේ කාර්යාංශයන් පාරදෘෂ්‍යතාවය, ඒකාබද්ධතාවය සහ වගවීම යන අංශ කෙරේ ලඟා වීම පිණිස සංස්ථාපිත යහපාලන ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රගුණ කිරීම සඳහා සංස්ථාව සහතික වන අතර, එය සංස්ථාවේ ප්‍රධානතම අරමුණ ලඟාකර ගැනීම සඳහාත් සහ ශක්තිමත් පරිසර නිතකාමී ක්‍රියාවලියක් මෙන්ම ජාතික ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන භූමිකාවක්ද වේ.

විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විගණන කමිටුව මගින් කාලීනව විධිමත් විගණන කමිටු රැස්වීම් පවත්වා සංස්ථාවේ සියලුම ආයතනික ගැටළු සමාලෝචනය කරනු ලබයි. සංස්ථාපිත යහපාලන ක්‍රියාවලියේ කොටසක් වශයෙන් අභ්‍යන්තර පාලනය, මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් කටයුතු විනිවිදභාවය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය ශක්තිමත් කරනු ලැබීය. සංස්ථාවේ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් විගණන කමිටුව මගින් නිරතුරුවම සමාලෝචනය කරනු ලබයි.

සංස්ථාපිත සමාජ වගකීම

සංස්ථාපිත සමාජ වගකීම නොකඩවාම ප්‍රධාන වශයෙන් යොමු කරනුයේ සමස්ථ සමාජයේම අවශ්‍යතා පාරිභෝගිකයාට දැරිය හැකි පිරිවැයකින් ලඟාකර දීමටය. එමෙන්ම කුමන තත්වයන් යටතේ වුවද, කුමන පිරිවැයන් යටතේ හෝ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා අඛණ්ඩව ඉන්ධන සැපයීමටද අපි සහතික වෙමු.

2013 වර්ෂයේ දී රුපිය. මිලියන 55,496 ක අතිවිශාල මුදලක් බදු හා ගාස්තු වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවට ලබා දී ඇත. ලෝක වෙළඳපළේ ඉන්ධන මිල හැසිරීම් වලින් දේශීය ආර්ථික කටයුතු වලට විය හැකි බලපෑම අවම කිරීමේ අරමුණින් විදුලිබල උත්පාදනය හා ප්‍රවාහන කාර්යයන් සඳහා ඉන්ධන ඉතා විශාල සහායදායී මිල ගණන් යටතේ සැපයීම සිදු කෙරිණි.

පිරිපහදුව

2013 අගෝස්තු 07 දින පිරිපහදුව එහි කාර්ටක 44 වන වර්ෂය නිමකරන ලදී. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී, පිරිපහදුව විසින් ක්‍රියාකාරී දින 343.38 ක් මෙහෙයුම් කටයුතු සිදුකරන ලද අතර, බොරතෙල් මෙට්‍රික් ටොන් 1,643,218 ක් පිරිපහදු කරන ලදී. 2012 වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී බොරතෙල් මෙහෙයුම් 2.94% න් ඉහළ යන ලදී. දැවිතෙල් සහ ගැස් පරිභෝජනය ප්‍රමාණාත්මක ලෙස 4% න් සහ අගය අනුව 8% න් පහළ යන ලදී. 2012 වර්ෂයේ 1.548% සමඟ සැසඳීමේදී 2013 වර්ෂයේ ඉන්ධන භාවිතය, පිරිපහදු කිරීම, ගබඩාකරණය සහ මෙහෙයුම් වල සමුච්චිත එකතුවේ අලාභය 1.04% ක් විය. මේ සැම කරුණක්ම සලකා බැලීමේදී 2012 වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී බොරතෙල් පෙට්‍රිමේ ඒකකයේ මෙහෙයුම් කාල කාර්යක්ෂමතාවය 94% න් වැඩිවී ඇති බව සනාථ වේ.

ඉහත සඳහන් කාර්යසාධන මට්ටමට ලඟා වුවද, ඉරාන සැහැල්ලු (Iranian Light) බොරතෙල් සංස්ථා පිරිපහදුවට වඩාත් උචිත බොරතෙල් වන අතර, එය නොමැතිකම හේතුවෙන් තාක්ෂණික නිෂ්පාදන දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දීමට සිදුවිය. පවත්නා ඇමරිකානු සම්බාධක හේතුවෙන්, අනෙකුත් බොරතෙල් මූලාශ්‍ර වන Oman Export Blend, Murban සහ Arabian Light වැනි බොරතෙල් භාවිතා කිරීමට සිදුවූ අතර දේශීය වශයෙන් පිරිපහදු කරන ලද නිෂ්පාදනයන්ගේ ලාභය කෙරේ සහ පිරිපහදු නිෂ්පාදන ආන්තිකය කෙරෙහි මෙම බොරතෙල් භාවිතය ඉතාමත් අලාභදායී ලෙස බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. මෙකී ඉරානය වෙත පනවා ඇති සම්බාධක හේතුවෙන් පිරිපහදුවට වඩාත්ම ගැලපෙන බොරතෙල් වර්ගයක් සපයා ගැනීමට සංස්ථාව/ අමාත්‍යාංශය විසින් දරණ ලද මහත් පරිශ්‍රමය මධ්‍යයේද නොහැකි වීම හේතුවෙන් පිරිපහදුව කිපවරක් වසා දැමීමට සිදු විය.

බොරතෙල් හා නිම් තොග ආනයනය

ඇ.ඩො. මිලියන 1,414.811 ක් වැය කරමින් ගතවූ වර්ෂය තුළ බොරතෙල් මෙ.ටො. මිලියන 1.743 ක් සංස්ථාව විසින් ආනයනය කොට ඇත. පෙර වර්ෂයේ වාර්තා වූ සාමාන්‍ය බොරතෙල් පිරිවැය (බැරලයට) ඇ.ඩො. 115 ට සාපේක්ෂව ගතවූ වර්ෂය තුළ බැරලයට ඇ.ඩො. 110 ක් බවට වාර්තා විය. එමෙන්ම පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී බොරතෙල් සහ පිරිපහදු කරන ලද තෙල් ආනයනය සඳහා ගෙවන ලද ප්‍රමාද ගාස්තු සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩු වී ඇත.

පිරිපහදු කළ නිම්තොග මෙම වර්ෂය තුළදී මෙ.ටො. මිලියන 1.928 ක් ආනයනය කොට ඇති අතර, මේ සඳහා පිරිවැය ලෙස ඇ.ඩො. මිලියන 1,851.355 ක් වැයකොට ඇත.

ලංකා බනිජ් තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම (CPSTL) විසින් සපයන සේවාවන්

ලංකා බනිජ්තෙල් නීතිගත සංස්ථාව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමත් සමඟ තෙල් තොග ගබඩා කිරීම, කොලොන්නාව හා දීප ව්‍යාප්ත ප්‍රාදේශීය තොග ගබඩා 12 ක මෙහෙයුම් කටයුතු, දත්ත සැකසුම හා බෙදාහැරීම් ක්‍රියාවලිය මෙම සමාගම යටතේ සිදුකරනු ලබයි.

රටේ තෙල් ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නිෂ්පාදන පවත්නා බවට සහතික කිරීමට සහ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අලෙවි සමාගම් සමඟ අඛණ්ඩ තොග සමාලෝචන රැස්වීම් ලංකා බනිජ් තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා බනිජ් තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම සමඟ පවත්වනු ලබයි. ගබඩාකරණ සහ මෙහෙයුම් සේවා සඳහා පර්යන්ත ගාස්තුවක්ද බෙදාහැරීම් හා දත්ත පෙරසැරි කිරීම වැනි සංස්ථාව වෙත ලබා දෙනු ලබන සේවාවන් වෙනුවෙන් විශේෂ ගාස්තුවක් ද අය කරනු ලබයි.

කෘෂි රසායන

වැවිලිකරුවන් සහ කෘෂි අංශය විසින් භාවිතා කරනු ලබන කෘෂි රසායන සඳහා සාධාරණ මිල ගණන් පවත්වා ගැනීමේ මිල ප්‍රතිපත්තිය සංස්ථාව විසින් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන අතර, මිල පිරිවැය පහත හෙලිම සඳහා මෙමගින් මහඟු දායකත්වයක් ලබා දෙමින් දේශීය කෘෂි අංශයේ නිෂ්පාදනය ඉහළ නංවයි.

පවත්නා “සිපෙටිකෝ” කෘෂි රසායන නිෂ්පාදන පළිබෝධනාශක පහක්, දිලීරනාශක හතරක් සහ කෘෂි නාශක හතක් සමන්විත වේ. 2013 වර්ෂය කෘෂි රසායන අංශයේ මෙහෙයුම් සඳහා අභියෝගාත්මක වර්ෂයක් වූයේ, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අපගේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන පහක් තහනම් කරන ලද බැවින් මෙම 2013 වර්ෂය කෘෂි රසායන කාර්යාංශයේ මෙහෙයුම් සඳහා අභියෝගාත්මක වර්ෂයක් විය. ඉහත තත්වය තරමක් පහසු කිරීම සඳහා “Carbofaran” වෙනුවට “Diazinon” හඳුන්වා දීමට පියවර ගෙන ඇති අතර අපගේ නිෂ්පාදන ජාලය වෙත නව දිලීර නාශකයක් වන Captan 50% හඳුන්වා දී ඇත. මේ සෑම අභියෝගයක්ම නොසලකාහැර මෙම වර්ෂයේදී රුපී. මිලියන 177.6 ක පිරිවැටුමක් අත්පත් කර ගැනීමට හැකිවිය.

අනාගතයේ දී අනෙකුත් කෘෂි ආශ්‍රිත කෞතුක ආවරණය කිරීම සඳහා අපගේ නිෂ්පාදන පෙළ විස්තීරණය කිරීමට දැඩි සැලකිල්ලක් අඛණ්ඩව යොමුකරනු ලැබේ. කෘෂි අලෙවි මධ්‍යස්ථාන ආරම්භ කරමින් සිපෙටිකෝ නිෂ්පාදන අලෙවි ප්‍රවර්ධනය අප විසින් සැලසුම් කරනු ලබන අතර, මෙම අලෙවි මධ්‍යස්ථාන සිපෙටිකෝ කෘෂි අලෙවි නියෝජිතයන් මගින් උතුරු පළාත තුළ පිහිටවනු ඇත. අලෙවි මධ්‍යස්ථාන හයක ගබඩාකරණ ධාරිතාව වැඩි කිරීමටද අප විසින් සැලසුම් කරමින් සිටින අතර, තෝරා ගන්නා ලද අලෙවි නියෝජිතයන් සහ සේවාදායකයන් වෙත වට්ටම් ලබා දීමට සහ අලෙවි ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීමට සහ දිස්ත්‍රික් ජාලය ව්‍යාප්ත කිරීමටද කටයුතු කරමින් සිටී.

මානව සම්පත් වර්ධනය හා සුභසාධනය

2013 වර්ෂය අවසානවන විට ස්ථීර සේවක සංඛ්‍යාව 2,574 ක් (2012 වර්ෂයේදී 2,637 ක්) සහ අභියෝග සේවක සංඛ්‍යාව 83 ක් විය.

සේවකයන් හා ඔවුන්ගේ පවුල් වල සාමාජිකයන් වෙනුවෙන් වෛද්‍යාධාර ක්‍රමයක් සංස්ථා සකසුවීමේ සම්භිත මගින් කළමනාකරණය කරනු ලබයි. සේවකයන්ට අවශ්‍ය වෛද්‍ය පහසුකම් ලබාදීම පිණිස වෛද්‍යවරුන් දෙදෙනෙකුගේ පූර්ණ කාලීන සේවය ලබා ගනී. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රෝහල් ගතවීම් හා නේවාසික ප්‍රතිකාර සඳහා රුපී. මිලියන 30 ක් වැය කොට ඇත. බාහිර රෝග ප්‍රතිකාර සඳහා සෑම සේවකයකුටම මාසිකව රුපී. 250/- ක දීමනාවක්ද ගෙවනු ලබයි.

පාරිතෝෂිත පහතට අනුව අදාල සේවකයා සේවය කොට ඇති සෑම වර්ෂයකටම අර්ධ මාසික වැටුපට සමාන මුදලක් පාරිතෝෂිත දීමනාව වශයෙන් ගෙවනු ලබන අතර, සංස්ථා සකසුවීමේ සම්භිත මගින් අතිරේක විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභයන් ද මරණ පාරිතෝෂිතද ගෙවනු ලබයි. සේවකයකුගේ මරණයකදී මරණ පාරිතෝෂිතයන් ද ගෙවනු ලබයි. සේවකයන්ගේ ක්‍රීඩා කුසලතා වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් සේවක ක්‍රීඩා සම්භිත වෙනුවෙන් මූල්‍යාධාර සැපයීමද සංස්ථාව මගින් සිදුකරනු ලබයි. සේවකයන් හා ඔවුන්ගේ පවුල් වල සාමාජිකයන් වෙනුවෙන් නිවාඩු නිකේතන 4 ක් හඬන්තු කරයි. සේවකයන්ගේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සහනදායී පොළී අනුපාතිකයන් යටතේ විවිධ ණය යෝජනා ක්‍රම කිහිපයක්ද ක්‍රියාත්මක වේ.

වමෙන්ම සේවකයන් හට දේශීය හා විදේශ පුහුණු කිරීම් වලට අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රතිපාදනය කොට තිබේ. සේවකයන්ගේ වැඩ පරිසරය වර්ධනය කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ පරිගණක සාක්ෂරතාවය හා භාෂා ඥාණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රුපියල් 691,714/- ක මුදලක් වෙන්කොට පත්වත් උපාධි ඩිප්ලෝමා/ උපාධි සඳහා සේවකයන් යොමුකර ඇත.

පහත සඳහන් පරිදි සතුටුදායක ලෙස තමන්ගේ සේවා කාලය සම්පූර්ණ කරන සේවකයන් සඳහා තිලිණ ප්‍රදානය කිරීමක්ද සිදුකරයි.

- 20 වසරක් - රු. 10,000/=
- 25 වසරක් - පවුම් 2.5 ක රන් පවුමක්
- 30 වසරක් - රු. 20,000/=
- 35 වසරක් - රු. 25,000/=
- 40 වසරක් - රු. 40,000/=

මෙම වසර තුළදී, සේවකයන් 105 ක් වෙත මෙම තිලිණ ලබා දෙන ලදී. රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාලයකට තේරී පත්වන සේවක දැරුවන් වෙනුවෙන් ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීමක්ද සංස්ථා සුභසාධන කටයුත්තක් වශයෙන් සිදුකරනු ලබයි.

පාරිසරික ආරක්ෂණය

ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව ඛනිජ තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන් සඳහා වෙළඳපළ නායකයා විමන්, දේශීය පිරිපහදුවක් හිමි එකම ආයතනය වීම නිසාත් පරිසර දූෂණය අවම කිරීමට වගකීමෙන් බැඳී සිටින අතර, පරිසරයට හානියක් නොවන පරිදි ඛනිජ තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන භාවිතා කිරීමත්, මෙහෙයවීමටත් බැඳී සිටී.

ස්තූතිය

ගතවූ කාලයේ මා වෙනුවෙන් සියලුම අභියෝගයන් භාරගත් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා කණ්ඩායමේ සියලුම සාමාජිකයන්ට ස්තූතිය ප්‍රකාශ කරන අතර, ඛනිජ තෙල් හා ඛනිජ තෙල් කර්මාන්ත ගරු අමාත්‍යතුමා හා ඔහුගේ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, භාණ්ඩාගාරයටත්, මහ බැංකුවටත් අපගේ ව්‍යාපාරික සහකරුවන්ටත් හා සියලුම පාරිභෝගික හවතුන්ටත් ඔවුන් ලබාදුන් සහයෝගයට හා අනුග්‍රහයන් වෙනුවෙන් ස්තූතිය ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාවක් කර ගනිමි.

එස්. අමරසේකර
වැඩබලන සභාපති
ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

ආකලිත වටිනාකම් ප්‍රකාශය

	2013 රුපි.මිලියන		2012 රුපි.මිලියන	
පිරිවැටුම	521,806		542,146	
අමුද්‍රව්‍ය හා සේවා මිලදී ගැනීම්	(451,695)		(556,393)	
එකතු කළ වටිනාකම	70,111		(14,247)	
පහත දැක්වෙන පරිදි ගලපා ඇත	%	%		
සේවකයින්ට ගෙවීම සඳහා				
වැටුප් හා අමතර ප්‍රතිලාභ	3,572	(5.16)	2,865	(20.10)
ප්‍රාග්ධන සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවීම්				
ණය සඳහා පොළී	18,540	(26.79)	18,360	(128.87)
වත්කම් හා වත්තු සහ පුළුල් කිරීම් වෙනුවෙන්				
ණය කිරීම්	487	0.70	517	(3.63)
රඳවාගත් ලාභය	(7,984)	(11.38)	(97,308)	683.00
රජයට ගෙවිය යුතු බදු ගෙවීම්, මුද්දර බදු සහ මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත දායකත්වය	55,496	79.15	61,319	(430.40)
එකතු කළ වටිනාකම	70,111	100.00	(14,247)	100.00

මූලික කරුණු

මූල්‍ය	ඒකකය	2013	2012
දළ ආදායම	රුපි. මිලියන	490,381.492	512,918.308
දළ ලාභය/ අලාභය	රුපි. මිලියන	22,743.559	(60,781.737)
මෙහෙයුම් ලාභය/ (අලාභය)	රුපි. මිලියන	7,552.148	(78,930.266)
මූල්‍ය වියදම්			
බදු පෙර ලාභය/ (අලාභය)	රුපි. මිලියන	18,539.848	18,359.677
බදු පසු ගුද්ධ ලාභය/ (අලාභය)	රුපි. මිලියන	(7,732.818)	(89,569.175)
බදු පසු ගුද්ධ ලාභය/ (අලාභය)	රුපි. මිලියන	(7,947.309)	(89,569.175)
ප්‍රාග්ධන සහ සංචිත	රුපි. මිලියන	(236,528.740)	(228,544.515)
දිගු කාලීන ණය ගැනීම්	රුපි. මිලියන	1,350.850	1,998.218
ප්‍රාග්ධන වියදම්	රුපි. මිලියන	4,023.521	1,280.428
ආනයන			
බොරතෙල් ආනයන	මෙ.ටොන්	1,743,489	1,626,074
පිරිපහදු කළ තොග ආනයන	මෙ.ටොන්	1,928,652	2,778,654
පිරිවැය සහ නැව් ගාස්තු වටිනාකම	රුපි. මිලියන	460,351.806	516,153.897
මෙහෙයුම්			
විකුණුම්	මෙ.ටොන්	3,692,023	4,405.503
පිරිපහදු නිමැවුම්	මෙ.ටොන්	1,643.923	1,596.918
අලෙවි			
CPC සතු බෙදුම්පොළවල්	සංඛ්‍යාව	249	248
බෙදුම්කරුවන් සතු බෙදුම්පොළවල්	සංඛ්‍යාව	844	795
බෙදුම්කරුවන් පාලනය කරන බෙදුම්පොළවල්	සංඛ්‍යාව	44	47
සේවකයන්			
වසර අවසාන වන විට සේවකයන් ගණන	සංඛ්‍යාව	2,657	2,658
වසර තුළ සම්පූර්ණ ගෙවීම්	රුපි. මිලියන	3,520.253	3,182.921
සේවකයකු සඳහා එකතු කළ වටිනාකම	රුපියල්	1,324.897	1,197.407

අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව

අවදානම ඕනෑම ව්‍යාපාරයක් හා සම්බන්ධ කොටසක් වන අතර ඕනෑම සංවිධානයක් හෝ කර්මාන්තයක් විවිධ අවදානම් වෙත නිරාවරණය වෙනු ඇත. ආයතනයක් විසින් මුහුණ දෙන අවදානම කර්මාන්තයෙන් කර්මාන්තයට සහ සංවිධානයෙන් සංවිධානයට වෙනස් වේ. එබැවින්, ආයතනය සහ කර්මාන්ත අවදානම සහ ඒවා නැවත නැවත ඇතිවීම හඳුනා ගැනීම කැපී පෙනෙන කටයුත්තකි.

සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනය මගින් අදාළ අවදානම් හඳුනා ගැනීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ වලක්වා ගැනීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ග ආවරණය කරයි. 1961 අංක 28 දරණ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනත, මූල්‍ය පනත සහ අනෙකුත් නියාමන පටිපාටීන් මගින් ස්ථාපිත වලදායී පද්ධති සහ ක්‍රියාමාර්ග මෙහෙයුම් කටයුතු කිරීමත්, අක්‍රමිකතා සහ වංචා වැලැක්වීම අරමුණින් නිර්මාණය කර තිබේ.

අභ්‍යන්තර සහ බාහිර විගණන

අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේදී අභ්‍යන්තර සහ බාහිර විගණන කාර්යාංශයන් ඉතා තීරණාත්මක වේ. පෙර නිර්ණය කරන ලද ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රකාර මූල්‍ය පද්ධති සහ අනෙකුත් මෙහෙයුම් අංශ බාහිර සහ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යාංශ මගින් සිදුකරනු ලබන අතර ඔවුන් හඳුනා ගනු ලබන ඕනෑම අවදානමක් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර නිර්දේශ කරනු ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පිහිටුවනු ලැබූ විගණන කමිටුව විසින් කැපී පෙනෙන විගණන කොටස ගැනීමේ සමාලෝචනය කරනු ලබයි.

සංස්ථාව නිරාවරණය විය හැකි අවදානම් සහ ඒ සඳහා ගන්නා ලද අවදානම් කළමනාකරණ මිණුම් පහත දැක්වා ඇත.

ආර්ථික අවදානම

ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සඳහා රටේ ආර්ථික තත්වය වඩාත් සංවේදී බලපානු ලබයි. වෙළඳපළ නියමුවකු ලෙස සහ රාජ්‍ය ආයතනයක් ලෙස, ලාභයට වඩා සමාජ ආර්ථික අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිණිස ඉහළ සහන මිල ගණන් යටතේ ඇතැම් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන අලෙවි කරයි. නිෂ්පාදනයන්ගේ මිල ගණන්වල කුඩා වෙනසක් වුවද ඉතා කඩිනමින් සමස්ථ ආර්ථිකයට විශාල බලපෑමක් ඇති කරයි. ආර්ථික අවදානමේ භාහිර හැඟවීම් අවම කිරීම සඳහා, බොහෝ අවස්ථා වලදී අප විසින් දැඩි පිරිවැය කළමනාකරණ පියවර විටින් විට ගනු ලබන අතර, එමගින් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන තරඟකාරී මිල ගණන් යටතේ අලෙවි කිරීමට හැකියාව ලැබී ලාභදායීතාව සහ සමාජ ආර්ථික තත්වය සමබර කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

මූල්‍ය අවදානම

මූල්‍ය අවදානම සංස්ථාවේ යහ පැවැත්ම සඳහා මූල්‍යමය සම්පත්වල උපයෝජනය පිළිබඳව සාකච්ඡා කරයි. සංස්ථාව විසින් පිරිවැය සඵල අරමුදල් නිරන්තරයෙන්ම පවතින බව තහවුරු කරන අතර ශුද්ධ ලාභය වෙළඳපළ විචල්‍යතා මගින් සෘණ බලපෑමක් ඇතිවීම වලක්වයි. ප්‍රධාන අවදානම් ආවරණයවීම් නම් විදේශ විනිමය හුවමාරු අනුපාතය, ද්‍රවශීලිතාවය සහ පොළී අනුපාතයන්ගේ හැසිරීම වේ.

විදේශ විනිමය අවදානම් කළමනාකරණය

ප්‍රධාන වශයෙන් බොරතෙල් සහ පිරිපහදු කරන ලද බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම් කිරීම සඳහා සංස්ථාව විසින් දැනට මාසිකව දළ වශයෙන් ඩොලර් මිලියන 150 - 200 ක් රාජ්‍ය බැංකු දෙකෙන් මිලදී ගනු ලබයි. ඒවා අලෙවි කිරීම් ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් සිදුකරනු ලබයි. එමනිසා, සංස්ථාව විදේශ විනිමය අවදානමට නිරාවරණය වේ. මෙම අවදානම අවම කිරීම සඳහා සැම බැංකුවකම හුවමාරු අනුපාතයන් දෛනිකව අධීක්ෂණය කරනු ලබන අතර ඩොලර් මිලදී ගනු ලබන්නේ බැංකු අනුපාතයට නොවන අතර වෙළඳපළ හැසිරීම නිරීක්ෂණය කරමින් වෙළඳපළ අනුපාතයටය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, මෙම මෙහෙයුමෙන් සංස්ථාව ප්‍රමාණවත් ලාභයක් ලබාගන්නා ලදී.

ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය

මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් ලබාදීම මගින් ගෙවා දමනු ලබන කෙටි කාලීන ද්‍රවශීලතා හා සම්බන්ධ බැඳීම් ගෙවා දැමීමට සංස්ථාව විසින් මුහුණ දෙනු ලබන අවදානම් ද්‍රවශීල අවදානම් ලෙස නිර්වචනය වේ. ද්‍රවශීල අවදානම් ඇතිවනුයේ නියමිත දිනට සංස්ථාව විසින් ගෙවා දැමිය යුතු බැඳීම් සංස්ථාවට ගෙවා දැමීමේ හැකියාවක් නොමැති අවස්ථාවකදීය.

සංස්ථාවේ ද්‍රවශීලතා තත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ද්‍රවශීල කළමනාකරණයේ ප්‍රධාන ක්‍රමෝපායන් වනුයේ overnight repo, ඇමතුම් තැන්පතු, කාල තැන්පතු, අලෙවි නියෝජිතයන් සමඟ සම්ප ගණුදෙනුයි. සංස්ථාව රාජ්‍ය බැංකු දෙක සමඟ විශිෂ්ට සම්බන්ධතාවක් පවත්වනු ලබන අතර ප්‍රමාණවත් බැංකු පහසුකම් ද ලබා ගනී.

ද්‍රවශීල අවදානම් කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණ මත පදනම් කර ගෙන තවදුරටත් විශ්ලේෂණය කරනු ලබයි. එය සංස්ථාවේ ද්‍රවශීලතාවය නිර්ණය කිරීම සඳහා විශේෂිත කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ ගලා ඒම සහ ඉවතට ගලා යාම් නිර්ණය කරමින් අඛණ්ඩ පුර්වකථන මගින් අනාගත මුදල් අවශ්‍යතා අවබෝධ කර ගනු ලබයි.

පොළී අනුපාත අවදානම් කළමනාකරණය

ද්‍රවශීල සහ අනෙකුත් අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ලබා ගන්නා ලද කෙටිකාලීන සහ දිගු කාලීන ණය ගැනීම් වලින් සංස්ථාව ක්‍රියාත්මක වේ. පොළී සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ගෙවීම් ලෙස සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සංස්ථාව විසින් දරනු ලබයි. සංස්ථාව විසින් බොහෝ අවස්ථාවල overnight repo, ඇමතුම් තැන්පතු සහ කාලීන තැන්පතු මත ආයෝජනය කරමින් ශුද්ධ ආදායම මත වන සෘණ බලපෑම අවම කිරීම සඳහා පොළී අනුපාත අවදානම අවම කරනු ලබයි. ලබාදෙන ලද සෑම පහසුකමක් සඳහාම ස්ථාවර ඵලදායී පොළී අනුපාතයක් පවත්වාගෙන යාමට රාජ්‍ය බැංකු දෙක සහ මහා භාණ්ඩගාරය සමඟ සාර්ථක සාකච්ඡා පවත්වා ඇත.

මෙහෙයුම් අවදානම්

මෙහෙයුම් අවදානම් යනු ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ නිෂ්චල අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන් තුළින් මිනිසුන් සහ පද්ධතින් හෝ බාහිර සිදුවීම් මගින් ඇති විය හැකි අලාභ අවදානමයි. සංස්ථාව විසින් සිදුකරනු ලබන තිරණාත්මක ක්‍රියාකාරකමක් හෝ පද්ධති සහ ක්‍රියාපටිපාටිගේ නිෂ්චලභාවය මත වන පාලනය ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ අඩු අවස්ථා වලදී මෙහෙයුම් අවදානම් ඇති වේ. අපගේ ව්‍යාපාරයේ සෑම ක්‍රියාකාරකමකදී මෙවැනි අවදානම් ඇතිවිය හැකි අතර එමගින් මූල්‍ය සහ ජනප්‍රියතාවය අහිමි වීම් ඇතිවිය හැක.

ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු ජනතාවගේ පිවිහ සමඟ බහිෂ් තෙල් නිෂ්පාදන ඉහළින්ම බැඳී ඇති අතර, කුඩා අවමෙහෙයුම් මඟින් ඉතා විශාල අවදානම් ඇති විය හැක. මෙහෙයුම් අවදානම් සංස්ථාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත්තේ දුරස්ථ සහ පාලනය කළ හැකි අවදානම් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර එය ව්‍යුහාත්මක ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත. සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් අවදානම් අවම කිරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ ටෙන්ඩර් ඇගයීම් කමිටුව වැනි කමිටු මඟින් අවශ්‍ය පියවර ගනී.

සැපයුම් අවදානම

සංස්ථාව විසින් සිදුකරනු ලබන සෑම බහිෂ් තෙල් ප්‍රසම්පාදනයක්ම ජාත්‍යන්තර වෙළඳපළ මඟින් සිදුකරන අතර සැපයුම් ජාලය වෙත ඇතිවිය හැකි බාධක සහ අවශ්‍ය කාර්මික ප්‍රමිතියෙන් තොර නිෂ්පාදන මඟින් සංස්ථාවට සැපයුම් අවදානම් ඇති කරයි. තත්ව සහතිකය සහ අඛණ්ඩ සැපයුම් දාමය සහතික කිරීම සඳහා තොග සමාලෝචන කමිටුව, ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ ටෙන්ඩර් ඇගයුම් කමිටුව වැනි උප කමිටු සංස්ථාව විසින් ස්ථාපිත කර ඇත.

කම්කරු අවදානම

කම්කරු ගැටළු බහිෂ් තෙල් නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවයට හා සංස්ථාවේ කිර්තිනාමය කෙරෙහි බලපායි. අනෙකුත් ගැටළු අතර කාර්මික නඩු පැන නැගීම සැලකිය යුතු කරුණක් වන අතර, බඳවා ගැනීම් සහ පුහුණු කිරීම් මඟින් තරඟකාරී ශ්‍රමබලකායක් ගොඩනැගීම සඳහා කාලය සහ සම්පත් යෙදවීම කෙරෙහි මෙය බලපෑමක් ඇති කරයි. සෑම අවස්ථාවකම කැපවුණු ශ්‍රමබලකායක් සහතික කිරීම සඳහා සංස්ථාව විසින් සෑම ප්‍රයත්නයක්ම දරන අතර, ඒ සඳහා සංස්ථා සේවකයන් නියෝජනය කරනු ලබන කාර්මික වෘත්තීය සමිති සමඟ ඒකාබද්ධ ගිවිසුමකට එළඹ ඇත. මෙවැනි ගිවිසුම් සේවකයා සහ සේව්‍යයා අතර සාධාරණ සමතුලනතාවයක් පවත්වා ගෙන යාමට උපකාරී වේ. අපගේ සේවකයන් සඳහා ලබා දෙන සේවක ගුණසාධන සහ අනෙකුත් වරප්‍රසාද ක්‍රම හේතුවෙන් උද්‍යෝගමත් සහ කාර්යක්ෂම ශ්‍රම බලකායක් පවත්වා ගෙන යාමට හේතු වෙයි.

සංස්ථාපිත යහපාලනය

සංස්ථාපිත යහපාලනය

ආයතනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් දියත් කිරීමේදී අවංකත්වය, වාස්තවිකතාවය, සම්පූර්ණත්වය, පාරදෘෂ්‍යතාවය සහ ආචාරධර්ම වැනි මූලධර්ම සංස්ථාපිත යහපාලනය මගින් පිළිබිඹු වේ. සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කාර්යයන් ඉහලම ප්‍රමිතීන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා, සංස්ථාව කෙරෙහි ඇල්මක් දක්වන කණ්ඩායම් ද සැලකිල්ලට ගෙන, ශක්තිමත් සංස්ථාපිත යහපාලනයක් ඇති කිරීම පිණිස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කැපවී ඇති අතර, ඒ වෙත ළඟා විය හැකි බවද ඔවුන්ගේ විශ්වාසයයි. විනිවිදභාවය, කරුණු හෙළිදරව් කිරීම සහ වගකීම හා සම්බන්ධ තම කටයුතු ඉටු කිරීමේදී ශක්තිමත් සංස්ථාපිත යහපාලනය උපකාරී වන බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විශ්වාසයයි. එසේම, සංස්ථාපිත යහපාලනය ශක්තිමත් කිරීම යනු අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියක් බව ඔවුන් විසින් සලකනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් එක්ව නිකුත් කරන ලද සංස්ථාපිත යහපාලනය සඳහා වන ප්‍රශස්ථ භාවිත සංග්‍රහයේ විධිවිධාන හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද යහපාලනය පිළිබඳ මාර්ග උපදේශයන් කෙරෙහි සංස්ථාව අනුකූලත්වයක් දක්වයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

සභාපති සහ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ ඇතුළුව සාමාජිකයන් හත්දෙනෙකුගෙන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සැදී ඇත. 1961 අංක 28 දරණ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනත සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාර ඛනිජ තෙල් කර්මාන්ත ගරු අමාත්‍යතුමා විසින් සභාපති, කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ සහ අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂවරු පත් කරයි. ඉන් එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙකු මහා භාණ්ඩාගාරයේ (මුදල් අමාත්‍යාංශයේ) නියෝජිතයෙකු වනු ඇත. සභාපති සහ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂක හැර සෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක්ම විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වේ.

නැවත පත්කිරීමට යටත්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගේ පත්වීම වසර 03 ට සීමාවේ. තිරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සංස්ථාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන්ගෙන් හා අවශ්‍ය වූ විට බාහිර වෘත්තීයවේදීන්ගෙන් ද අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගනී.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම්

ආයතනය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන කණ්ඩායම්වල විශ්වාසනීයත්වය, ව්‍යාපාරික අවංකත්වය, පවත්වාගෙන යන ශක්තිමත් සංස්ථාපිත යහපාලන ව්‍යුහයක් තුළ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතා පිළිපදවීම පවත්නා සියලුම කණ්ඩායම්වල විශ්වාසය නිර්මාණය කරමින් කටයුතු කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන වගකීමයි. ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරමින් සහ එම ප්‍රතිපත්ති ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සංස්ථාවේ ඵලදායී පාලනය හසුරුවනු ලබයි. සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමීටු සඳහා සහභාගී වෙමින් සහ වකුලේඛ ප්‍රකාර තිරණ ගැනීමෙන් සංස්ථාවේ කටයුතු වෙනුවෙන් කැපවීම මෙයින් අදහස් කෙරෙයි.

සංස්ථාපිත යහපාලන භාවිතයන් සඳහා අවශ්‍ය අනුකූලතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සියළු පරිශ්‍රමයන් දරනු ලබන අතර, සංස්ථාවේ කාර්ය සාධනය සහ අනාගතය පිළිබඳව වාස්තවික ඇගයීම් සිදු කරයි.

ඉහත සඳහන් කරුණු වලට අමතරව, වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වාර්ෂික අයවැය, සංස්ථාපිත සැලසුම්, ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමේ සහ අඛණ්ඩව මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සමාලෝචනය කිරීමේ

වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දරයි. සංස්ථාවේ ප්‍රධාන පත්වීම්, කාර්ය මණ්ඩල උසස් වීම්, ප්‍රධාන ප්‍රාග්ධන වියදම් ආයෝජනය කිරීම් සහ සංස්ථාපිත සේවාදායකයන් සඳහා ලබා දෙන ණය පහසුකම් පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්

සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් මාසික පදනම මත පවත්වන අතර, අවශ්‍ය වූ විට විශේෂ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් කැඳවනු ලබයි. කළමනාකරුවන්ද අවශ්‍ය වූ විට කැඳවීම් මත මෙම රැස්වීම් වලට සහභාගී වෙයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පවත්වනුයේ විධිමත් න්‍යාය පත්‍රයකට අනුව වන අතර රැස්වීම්වලට ප්‍රථම සංස්ථාපිත කළමනාකාරීත්වය විසින් විස්තීර්ණ පසුබිම් තොරතුරු අධ්‍යක්ෂවරු වෙත ලබාදෙනු ඇත.

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 14 ක් පවත්වන ලදී.

අනුකූලත්වය හා පාරදෘෂ්‍යතාවය

සියළුම මෙහෙයුම් කටයුතු කිරීමේදී වඩාත් පාරදෘෂ්‍යතාවයකින් කටයුතු කිරීමට සංස්ථාව බැඳී සිටී. ගිණුම් කටයුතු භාවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රමිත හා වෙනත් රෙගුලාසි වලට අනුව කටයුතු කිරීමට සංස්ථාව ක්‍රියාකර තිබේ. සංස්ථාවේ දෛනික මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කොට තිබේ. 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනත සහ එහි මව් පනතේ විධිවිධානයන්ට අනුව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත්කරන අතර, පාර්ලිමේන්තුවේදී සභාගත කරයි. එයට අමතර වශයෙන් මුදල් පනතට අනුකූලව විගණකාධිපතිවරයා විසින් සංස්ථාවේ බාහිර විගණනය සිදුකරනු ලබයි.

සංස්ථාපිත කළමනාකරණය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වරින්වර අනුමත කරන ලද ක්‍රමෝපාය නිර්දේශය, ප්‍රතිපත්ති සැකසුම සහ ක්‍රියාපටිපාටි පදනම් කර ගෙන සංස්ථාවේ වදිනදා කටයුතු සභාපති/ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබයි. සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් සහ ප්‍රධාන පරිපාලනය ප්‍රධාන වශයෙන් පුද්ගල කොටස් දෙකකට බෙදිය හැක; ඒවා නම්, පිරිපහදු මෙහෙයුම් සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ඇතුළු ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මෙහෙයුම් වේ.

පිරිපහදු මෙහෙයුම් පිරිපහදු කළමනාකරු විසින් මෙහෙයවන අතර, විද්‍යුත් රසායන සහ කාර්මික වැනි විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්ගෙන් සැදුම්ලත් නියෝජ්‍ය පිරිපහදු කළමනාකරුවන් විසින් පිරිපහදු කළමනාකරු වෙත සහාය ලබා දෙයි.

ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සෑම කාර්යාංශයක්ම නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරයෙක් හෝ කළමනාකරුවෙක් විසින් සංස්ථාවේ වදිනදා කටයුතු සිදු කිරීමට සභාපති/ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ වෙත අවශ්‍ය සහාය ලබා දෙයි. සංස්ථාපිත කළමනාකරුවන් ඔවුන්ගේ අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ වෘත්තීයමය සුදුසුකම් ලබා ඇති අතර ඔවුන් සියලු දෙනාම උපාධිධාරීන් වේ.

විගණන කමිටුවේ සංයුතිය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී, විගණන කමිටු සාමාජිකයන් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු පත්කරන ලද අතර, විගණන කමිටු රැස්වීම් පහක් සංස්ථාව විසින් පවත්වන ලදී. 58 වන විගණන කමිටු රැස්වීමේදී, ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය (සභාපති), සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය සහ පුෂ්පා වේල්ලපිල්ලේ මිය යන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු කමිටු සාමාජිකයන් ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

59 වන විගණන කමිටුවේ සිට 62 වන කමිටුව දක්වා වන කමිටු රැස්වීම් සඳහා, ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය (සභාපති), සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය සහ විශාකා අමරසේකර මිය යන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු කමිටු සාමාජිකයන් ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

පොදු වානිජ සමාගම්වල විගණන කමිටු පැවැත්වීම සම්බන්ධව තිකුත් කරන ලද මහා භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුව කමිටුවේ විගණන ප්‍රඥප්තිය, වගකීම්, බලතල සහ විශේෂිත රාජකාරීන් ආවරණය වන පරිදි සකස් කර ඇත.

විගණන කමිටුවේ කාර්යයන්

කමිටුව විසින් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ ප්‍රමාණවත්භාවය, කාල නියමය සහ පැවැත්ම සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර, මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ නිරාවරණය කිරීමේ ප්‍රමාණාත්මකභාවය සහ ව්‍යාපාර මෙහෙයුමේ අනුකූලතාවය විශ්ලේෂණය කරයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තා කිරීමේ ප්‍රමිතීන් SLFRS/LKAS ඇතුළු මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය සමඟ අනුකූල වන පරිදි සකසන ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්තිවල සංගතතාවය ද මෙමඟින් සහතික කරනු ලබයි. ඉහත කාරණා හැර, සංස්ථාව නිරාවරණය විය හැකි අවදානම් කමිටුව විසින් විශ්ලේෂණ කරනු ලබන අතර එම අවදානම් අවම කිරීම සඳහා ලබා ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ඒවායේ ඵලදායිතාවයද මෙම කමිටුව විසින් විශ්ලේෂණය කරනු ලබයි.

විගණන කමිටු රැස්වීම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී, ඉහත සඳහන් කළ පරිදි තමන් වෙත පවරා ඇති රාජකාරීන් සාකච්ඡා කිරීම සඳහා විගණන කමිටු 05 ක් පවත්වන ලදී.

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී විගණන කමිටු රැස්වීම් සඳහා සහභාගි වූ සාමාජිකයන් පහත සඳහන් කර ඇත.

අනුක්‍රමික අංකය	දිනය	කමිටු සාමාජිකයන් ගණන	සහභාගි වූ සාමාජිකයන් ගණන	සහභාගි වූ සාමාජිකයන්ගේ නම්
58	2013.01.08	03	03	ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය මයා (සභාපති) සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය පුෂ්පා වේල්ලපිල්ලේ මිය
59	2013.03.14	03	03	ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය මයා (සභාපති) සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය විශාකා අමරසේකර මිය
60	2013.07.02	03	03	ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය මයා (සභාපති) සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය විශාකා අමරසේකර මිය
61	2013.10.11	03	03	ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය මයා (සභාපති) සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය විශාකා අමරසේකර මිය
62	2013.12.19	03	03	ආචාර්ය භාන්ස් විජේසූරිය මයා (සභාපති) සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය විශාකා අමරසේකර මිය

විගණන කමිටුව විසින් සිදුකරන ලද කාර්යයන්

විගණන කමිටුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා විවිධ තීරණ සහ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

- විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව මඟින් විශේෂයෙන් පෙන්වා දෙන ලද ඌනතා නැවත ඇතිවීම වැලැක්වීම සහ ඒ සඳහා නිවැරදි පියවර ගැනීම සඳහා සවිස්තරාත්මක විස්තර ලබා ගන්නා ලදී.
- අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ ප්‍රමාණාත්මකාවය පිළිබඳව කළමනාකාරීත්ව, විගණකාධිපති සහ අභ්‍යන්තර විගණකවරු සමඟ සමාලෝචනය කරන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම අධීක්ෂණය කරන ලදී.
- ඇති වූ අලාභ සඳහා හේතු හඳුනා ගැනීම සහ අලාභ ඇති වීමේ ඒකක වැලැක්වීම සඳහා කඩිනම් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කිරීම සහ නිර්දේශ කිරීම සහ අනෙකුත් ලාභදායී කටයුතු වැඩි දියුණු කිරීම.
- වාර්ෂික අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන්, විශේෂිත විගණන සොයා ගැනීම් සහ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සමාලෝචනය කිරීම.
- අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ අවදානම් පිළිගත හැකි මට්ටමකට අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

කළමනාකරණ කමිටුව

කළමනාකරණ කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන අතර ඉන් එක් අයෙක් කමිටුවේ සභාපති ලෙස කටයුතු කරයි. මසකට වරක් පවත්වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට පෙර කළමනාකරණ කමිටුව මසකට වරක් රැස්වී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත කරුණු පිළිබඳව සාකච්ඡා කරයි. කමිටුව විසින් එහි වාර්තාව අවසාන අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරයි. සෑම ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවෙක්ම සහ කාර්යාංශ ප්‍රධානියෙකුම මෙම කමිටුවට සහභාගී වේ.

තොග සමාලෝචන කමිටුව

මෙම කමිටුවේ රැස්වීම් පවත්වනුයේ ලංකා බැංකු තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ කාර්ය මණ්ඩලය සහ විදුලිබල මණ්ඩලයේ සහ ඉන්දියානු තෙල් සංස්ථාවේ නියෝජිතයන්ගේ සහභාගිත්වයෙනි. එහිදී තොග තත්වය සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර ඉදිරි මාස තුනක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කරනු ලබයි. පිරිපහදුවේ නිෂ්පාදනය සලකා බලා රටේ අවශ්‍යතාවය අනුව ආනයනය කළ යුතු ප්‍රමාණය හඳුනාගෙන පවත්නා තොග සැලකිල්ලට ගෙන ඉදිරි කටයුතු සැලසුම් කරයි. අඛණ්ඩ සම්ප අධීක්ෂණය සිදුකරන බැවින් රටේ තෙල් සැපයුම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට සංස්ථාවට හැකියාව ලැබේ.

ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ ටෙන්ඩර් ඇගයීමේ කමිටුව

ජාතික ප්‍රසම්පාදන නියෝජිත ආයතනය විසින් නිෂ්පාදන, භාණ්ඩ, සේවා සහ කාර්යයන් ප්‍රසම්පාදනය කිරීම සඳහා වන මාර්ගෝපදේශන කාණ්ඩයක් නිකුත් කරන ලදී. ප්‍රසම්පාදනයේ පාරදෘෂ්‍යතාවය සහතික කිරීමට, ප්‍රමාදයන් අවම කිරීමට සහ මූල්‍යමය වශයෙන් වඩාත් යහපත් සහ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුත් සේවා සහ සැපයුම් සංස්ථාව වෙත ලබා ගැනීමට ටෙන්ඩර් ඇගයීමේ කමිටුව සහ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් ජාතික ප්‍රසම්පාදන නියෝජිත ආයතනය විසින් පනවා ඇති මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කරයි.

මූල්‍ය හෙළිදරව් කිරීම

සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ සත්‍ය හා සාධාරණත්වය පිළිබිඹු වන ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය වගකීමෙන් බැඳී සිටියි. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය මුදල් පහතේ හා බහිෂ් තෙල් නීතිගත සංස්ථා මව් පහතේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර තිබේ.

අභ්‍යන්තර පාලනයන්

ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර පාලනයක් පවත්වාගෙන යාම සහ එහි ඵලදායිතාව සමාලෝචනය කිරීම සඳහා සංස්ථාව වගකිව යුතු වේ. මෙහි පද්ධතිය මඟින් සංස්ථාවේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම සහ විධිමත් වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සනාථ කිරීම සහ විශ්වාසවන්ත තොරතුරු සැපයීම අපේක්ෂා කෙරේ. මූල්‍යමය, මෙහෙයුම්ගත සහ අනුකූලතා පාලනය කිරීම මෙන්ම අවදානම් කළමනාකරණය ද අන්තර්ගතව සෑම ආකාරයකම පාලනය කිරීම් මෙම වගකීම මඟින් ආවරණය කරයි. දෙන ලද කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ අඩුලුහුඩුකම් සහ අක්‍රමිකතා පෙන්වා දෙනු ඇතැයි අනිවාර්ය සහතිකයක් ඉදිරිපත් නොකරන අතර ඉන් සාධාරණ සහතිකයක් පමණක් ලබාදෙනු ඇති බව අවශ්‍යයෙන්ම දැක්විය යුතුයි.

අභ්‍යන්තර පාලන පටිපාටියේ ප්‍රමාණවත් බව සහතික කිරීම සඳහා සහ සංවර්ධනය පිළිබඳව අඛණ්ඩ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය වගකියනු ලැබේ.

අභ්‍යන්තර විගණනය

මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය සහ පාලනයේ ඵලදායිතාවය ඇගයීම සඳහා පිහිටුවනු ලැබූ අභ්‍යන්තර විගණන පද්ධතියේ කාර්ය ක්ෂේත්‍රය සමාලෝචනය කිරීම සහ තීරණය කිරීම විගණන කමිටුව විසින් සිදුකරනු ලබයි. අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව වෘත්තීය සුදුසුකම්ලත් වරලත් ගණකාධිකාරීවරයෙකුගේ ප්‍රධානත්වයෙන් කටයුතු සිදුකරයි. අනුකූල හා ස්වාධීන පරීක්ෂණ අභ්‍යන්තර පාලනයන් භාවිතයෙන් ඇගයීම, එක් එක් අංශයන්හි අවදානම් ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව අවබෝධ කර ගැනීම සහ කළමනාකරණ පාලන කාර්යයන් ඇගයීම සඳහා විගණන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරයි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී තම විගණන පැවරුම් වලට අමතරව අභ්‍යන්තර විගණනය විසින් පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර වෙතද අවධානය යොමු කරන ලදී.

- නිෂ්පාදන අලාභ, ආදායම් අලාභ සහ තොරතුරු පද්ධති අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට අදාළ ක්ෂේත්‍රයන්ගේ අවදානම හඳුනා ගැනීම.
- සංස්ථාවේ සම්පත් භාවිතය පිළිබඳව විශ්ලේෂණය සහ ක්‍රමෝපාය ව්‍යාපාර ඒකකවල කාර්යක්ෂමතාවය උපරිම කිරීම සඳහා වන බාධක හඳුනා ගැනීම.
- පවත්නා පටිපාටිවල සහ ක්‍රියාකාරකම් යෝජනාවල දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම සහ පාලනය ශක්තිමත් කිරීම.
- අභ්‍යන්තර විගණනය මඟින් පෙන්වා දෙන ලද ප්‍රධාන කරුණු සම්බන්ධව වන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම විශ්ලේෂණය කර අධීක්ෂණය කරන ලදී.
- ව්‍යාපාර සම්පත් සැලසුම් කිරීම කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රමාණවත්බව ඇගයීම සඳහා සංස්ථාව විසින් භාවිතා කරන ලද තොරතුරු පද්ධති යාන්ත්‍රණය සමාලෝචනය කරන ලදී.

- ව්‍යාපාර සමීපත් සැලසුම් සහ කළමනාකාර සහාය මට්ටම පිළිබඳව වන පුනුණු අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම සහ දිගාගත කිරීම.
- විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තා සාකච්ඡා කිරීම විගණන ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීම.
- වාර්ෂික විගණන සැලැස්ම කාලීන සමාලෝචනය කිරීම සහ සිදුකරන ලද සැබෑ කාර්යයන් පදනම් කර ගෙන අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ කාර්ය සාධනය සමාලෝචනය කිරීම.

මහා භාණ්ඩාගාරය සහ මහ බැංකුව සමඟ සම්බන්ධය

මහ බැංකුව සහ මහා භාණ්ඩාගාරය සමඟ සංස්ථාව සම්පව කටයුතු කරන අතර සංස්ථාවේ මහා භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් කළමනාකරණය කිරීමේදී ඔවුන්ගේ සහාය ලබා ගනී. සංස්ථාවේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් සහ ණය ගැනීම් සඳහා උපදෙස් සහ මාර්ගෝපදේශ ලබා ගනී.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන

- ❖ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය
- ❖ මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය
- ❖ ස්කන්ධය වෙනස්වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය
- ❖ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

සටහන්	සංස්ථාව		සමූහය	
	2013 රුපිය. මිලියන	2012 රුපිය. මිලියන	2013 රුපිය. මිලියන	2012 රුපිය. මිලියන
ආදායම	490,381.492	512,910.308	490,966.235	514,546.562
විකුණුම් පිරිවැය	(467,637.933)	(573,692.045)	(474,085.894)	(580,519.808)
දළ ලාභය/ (අලාභය)	22,743.559	(60,781.737)	16,880.341	(65,973.246)
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	321.978	246.328	452.324	543.118
ආයෝජන දේපළ මත ආදායම්	52.015	38.976	52.015	38.976
විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම්	(11,965.252)	(12,633.096)	(1,600.652)	(2,773.532)
පරිපාලන වියදම්	(3,600.151)	(5,800.737)	(6,660.359)	(8,801.501)
මෙහෙයුම් ලාභ/ (අලාභ)	7,552.148	(78,930.266)	9,123.669	(76,966.185)
මූල්‍ය වියදම්	(18,539.848)	(18,359.678)	(18,539.848)	(18,360.200)
මූල්‍ය ආදායම්	3,254.882	7,720.769	3,279.401	7,592.272
බදු පෙර ලාභය/ අලාභය	(7,732.818)	(89,569.175)	(6,136.778)	(87,734.112)
ආදායම් බදු වියදම්	--	--	(216.017)	(75.914)
අතිවිශේෂ ක්‍රියාකාරකම් පෙර බදු ලාභය/(අලාභය)	(7,732.818)	(89,569.175)	(6,352.795)	(87,810.026)
අඩු කළා : හෙපින් වියදම්	(214.491)	(7,611.600)	(214.491)	(7,611.600)
අතිවිශේෂ ක්‍රියාකාරකම් පසු බදු ලාභය/(අලාභය)	(7,947.309)	(97,180.775)	(6,567.286)	(95,421.626)
වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්				
ආයෝජන මත අලාභ	(14.500)	(51.500)	(14.500)	(51.500)
ආයුගණන අලාභ	(22.416)	(76.098)	(64.452)	(76.098)
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීරණ අලාභ	(36.916)	(127.598)	(78.952)	(127.598)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීරණ අලාභ	(7,984.225)	(97,308.373)	(6,646.238)	(95,549.224)
අඩු කළා : පාලනය කළ නොහැකි අයිතින්	--	--	(445.995)	(586.383)
වර්ෂය සඳහා ලාභය/ (අලාභය)	(7,984.225)	(97,308.373)	(7,092.233)	(96,135.607)

පිටු අංක. 37 - 60 දක්වා සඳහන් සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගත කොටසකි.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

වත්කම්	සටහන්	සංස්ථාව		සමුහය	
		2013.12.31 රුපි. මිලියන	2012.12.31 රුපි. මිලියන	2013.12.31 රුපි. මිලියන	2012.12.31 රුපි. මිලියන
ජංගම නොවන වත්කම්					
දේපළ පිරිසහ හා උපකරණ	4	13,110.644	9,572.201	31,083.696	28,627.947
ආයෝජන දේපළ	4.5	26.166	26.970	26.166	26.970
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	4.7	--	--	139.293	229.428
ආශ්‍රිත සමාගම් ආයෝජන	5.1	5,000.000	5,000.000	--	--
වෙනත් ආයෝජන	5.2	38.626	53.126	38.626	53.126
ස්ථිර තැන්පතු ආයෝජන	5.3	5.000	5.000	5.000	5.000
වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ - වසරකට වැඩි විලම්භිත බදු වත්කම්	6	34,841.091	16,110.986	34,841.091	14,682.463
		--	--	--	--
		53,021.527	30,768.283	66,133.872	43,624.935
ජංගම වත්කම්					
තොග	7	65,032.200	62,189.825	65,428.440	62,550.296
වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ - වසරක් තුළ	6	55,331.858	101,403.011	57,083.429	104,303.415
ආදායම් බදු ආපසු ගැනීම්		713.641	246.990	999.059	628.057
ස්ථිර තැන්පතු මත ආයෝජන	5.3	6,801.651		6,801.651	
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	8	6,134.526	11,623.634	11,385.099	12,085.561
		134,013.876	175,463.460	141,697.678	179,567.329
මුළු වත්කම්		187,035.403	206,231.743	207,831.550	223,192.264
ස්කන්ධ හා වගකීම්					
ප්‍රාග්ධන හා සංචිත					
දායක ප්‍රාග්ධනය	9	1,000.000	1,000.000	1,000.000	1,000.000
CPSTL සමාගමේ පැවති කොටස්		2,500.000	2,500.000	2,500.000	2,500.000
ප්‍රාග්ධන සංචිත	10	4,992.686	4,992.686	4,992.686	4,992.686
ඒකාබද්ධ සංචිත		--	--	2,485.643	2,485.643
සමුච්චිත ලාභ/ (අලාභ)		(245,021.426)	(237,037.201)	(240,716.589)	(233,748.588)
පාලනය කළ නොහැකි අයිතිය		--	--	5,895.239	5,387.128
මුළු ස්කන්ධය		(236,528.740)	(228,544.515)	(223,843.021)	(217,383.131)
ජංගම නොවන වගකීම්					
විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ/ බැඳියාව		538.109	546.935	1,755.131	1,652.777
විලම්භිත බදු		--	--	394.660	366.065
පොළී සහිත ණය හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ	11	1,350.850	1,998.218	3,725.301	4,521.422
		1,888.959	2,545.153	5,875.092	6,540.265
ජංගම වගකීම්					
වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ	12	194,096.925	220,897.351	197,561.868	221,848.494
පොළී සහිත ණය හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ	13	227,407.568	211,163.063	228,066.919	212,015.945
ලාභාංශ බදු සඳහා වෙන් කිරීම්		170.691	170.691	170.691	170.691
		421,675.184	432,231.105	425,799.479	434,035.130
මුළු ස්කන්ධ සහ වගකීම්		187,035.403	206,231.743	207,831.550	223,192.264

පිටු අංක. 37 සිට 60 දක්වා සඳහන් සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගත කොටසකි.

2013 දෙසැ. 31 දිනට ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ සහ ආශ්‍රිත සමාගමේ කටයුතු පිළිබඳව නිවැරදි සහ සාධාරණ මතයක් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් ඉදිරිපත් කරන අතර අවසන් වූ වර්ෂය අලාභයකින් අවසන් විය.

Wispera

ඩබ්. සරත් පෙරේරා
වැ.බ. නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්)

R.A. Abina

ආර්.ඒ.ඒ. දාබේ
මුදල් කළමනාකාර

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වගකීම දරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් අනුමත කර අත්සන් කළේ;

[Signature]

එස්. අමරසේකර
වැඩබලන සභාපති

[Signature]

එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ

ස්කන්ධය වෙනස්වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය

								රුපිය. මිලියන	
	දායක ප්‍රාග්ධනය	CPSTL ශී භෞටස්	ප්‍රාග්ධන ගංචිත	රසාණ ගංචිත	ඒකාබද්ධ ගංචිත	රුදවායත් ඉපැයුම්	කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල	පාලනය හඳුනාගත් පොහොසි පොළිය	මුළු ස්කන්ධය
2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගේණය	1,000.000	2,500.000	4,992.686	619.432	2,485.643	(46,051.496)	(34,453.735)	3,957.423	(30,496.312)
විස්තරණ ආදායම									
වර්ෂය සඳහා අලාභය						(93,297.165)	(93,297.165)		(93,297.165)
වර්ෂය සඳහා වන වෙනත් විස්තරණ ආදායම						(146.803)	(146.803)		(146.803)
2011 වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තරණ ආදායම						(93,443.968)	(93,443.968)		(123,940.280)
වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්							--		--
වර්ෂය තුළ අභිධන්තය				0.776		635.108	635.884		635.884
රුදවායත් ඉපැයුම්/ ප්‍රගතවර්තන වෙත මාරුකිරීම්				(620.208)		620.208	--		
2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගේණය	1,000.000	2,500.000	4,992.686	--	2,485.643	(138,240.148)	(124,776.176)	4,487.162	(122,774.657)
විස්තරණ ආදායම									
වර්ෂය සඳහා අලාභය						(96,008.009)	(96,008.009)		(96,008.009)
වෙනත් විස්තරණ ආදායම						(127.598)	(127.598)		(127.598)
ගැලපීම්						627.167	627.167		627.167
2012 සඳහා මුළු විස්තරණ ආදායම						--	(95,508.440)		(95,508.440)
2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගේණය	1,000.000	2,500.000	4,992.686	--	2,485.643	(233,748.588)	(222,770.259)	5,387.128	(217,383.131)
විස්තරණ ආදායම									
වර්ෂය සඳහා ලාභය/ අලාභය						(7,092.233)	(7,092.233)	445.955	(6,646.238)
2012 වර්ෂයේ ඒකාබද්ධ ගැලපීම්						124.232	124.232	62.116	186.348
2013 වර්ෂය සඳහා සම්පූර්ණ විස්තරණ ආදායම						(6,968.001)	(6,968.001)	508.111	(6,459.890)
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගේණය	1,000.000	2,500.000	4,992.686	--	2,485.643	(240,716.589)	(229,738.260)	5,895.239	(223,843.021)

පිටු අංක 37 සිට 60 දක්වා සඳහන් සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගත කොටසකි.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

සටහන්	සංස්ථාව		සමූහය	
	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් වන මුදල් ප්‍රවාහ				
මෙහෙයුම් වලින් උත්පාදනය වූ මුදල්	5,152.809	(50,699.387)	11,611.005	(49,807.884)
ගෙවන ලද පොලී	(18,539.848)	(18,359.678)	(19,195.078)	(19,084.230)
ගෙවන ලද විග්‍රාම පාරිභෝගික	(65.859)	(39,000)	(143.538)	(102.938)
ගෙවන ලද ආදායම් බදු/ WHT	(466.651)	689.623	(466.651)	574.622
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් උත්පාදනය කරන ලද ශුද්ධ මුදල්	(13,919.549)	(68,408.442)	(8,194.263)	(68,420.429)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් වන මුදල් ප්‍රවාහ				
දේපළ පිරිසහන හා උපකරණ විකිණීමෙන් වන ලැබීම්	23.728	15.762	36.589	16.098
දේපළ පිරිසහන හා උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම්	(4,023.521)	(1,280.428)	(4,080.894)	(1,356.747)
ආයෝජන ආදායම්	0.007	0.003	0.007	0.003
පොලී ලැබීම්	3,254.882	2,413.145	3,279.401	2,472.059
ස්ථිර තැන්පතු ආයෝජන	(6,801.651)	--	(6,801.651)	--
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරන ලද ශුද්ධ මුදල්	(7,546.556)	1,148.482	(7,566.548)	1,131.413
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් උපදවන මුදල් ප්‍රවාහ				
කාලපරිච්ඡේදය තුළ ලබා ගන්නා ලද ණය	--	--	339.047	1,135.400
දර්ඝ කාලීන ණය නැවත ගෙවීම්	7,231.628	62,539.945	6,172.419	61,480.735
	--	--	--	--
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් වන ශුද්ධ මුදල්	7,231.628	62,539.945	6,511.465	61,480.735
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ ශුද්ධ වැඩිවීම/ (අඩුවීම)	(14,234.477)	(4,720.016)	(9,249.346)	(4,672.888)
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	6,935.086	11,655.102	7,031.931	11,704.819
වර්ෂය අවසානයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	(7,299.391)	6,935.086	(2,217.415)	7,031.931

පිටු අංක 37 සිට 60 දක්වා සඳහන් සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගත කොටසකි.

වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

01. සංස්ථාපිත තොරතුරු

1.1. වාර්තා කිරීමේ ඒකකය

ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාව යනු 1961 අංක 28 දරණ ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනතින් ලියාපදිංචි කොට පිහිටවනු ලැබූ රාජ්‍ය සංස්ථාවකි. මෙහි ලියාපදිංචි කළ ප්‍රධාන කාර්යාලය අංක 609, දොස්තර ඩැනියෙල් ද සිල්වා මාවත, කොළඹ 09 යන ස්ථානයේ පිහිටා ඇත.

1.2. ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් හා මෙහෙයුම්වල ස්වභාවය

බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වනුයේ, බොරතෙල් ආනයනය හා පිරිපහදු කිරීම, බැංකු තෙල් හා බැංකු තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන් ආනයනය කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාව තුළ බෙදාහැරීමයි.

1.3. බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාව හා බැංකු තෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය හා ආශ්‍රිත සමාගම් අතර සබඳතාව

බැංකු තෙල් සංස්ථාව, බැංකු තෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාරයකි. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මතයට අනුව ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ කළමනාකරණය හා පාලනය සම්බන්ධ අවසාන තීරණය ගනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකා රජය විසිනි. ලංකා බැංකු තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ කොටස් වලින් 2/3 ක් සංස්ථාව සතුවේ.

1.4. මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීමේ බලය

ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණය අනුව 2014 මාර්තු 07 වන දින අනුමත කරන ලදී.

02. වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශය

2.1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ පදනම

1971 අංක 38 දරණ මූල්‍ය පනතේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව සහ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට (SLFRS/LRAS) අනුකූලව ඓතිහාසික පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරයි.

2.1.1. ඒකාබද්ධ පදනම

ලංකා බැංකු තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ කොටස් වලින් 2/3 ක් සංස්ථාව සතුව ඇති සහ එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ ඒකාබද්ධ විමෝචන සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමන්විත වේ. සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් සමාගම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමන්විත වේ.

2.1.2 **නිකුත් කළ නමුත් මෙතෙක් බලාත්මක නොකරන ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රමිතීන්**

අ) 2012 ජනවාරි 01 දිනෙන් ආරම්භ වන මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා වලංගු නොවෙන කලින් ගලපා නොගන්නා ලද නව ප්‍රමිතීන්, සංශෝධන සහ අර්ථදැක්වීම්;

(i) SLFRS 13, සාධාරණ වටිනාකම් මිණුමේ නීති මූලාශ්‍රය සහ SLFRS හරහා භාවිතා කිරීම සඳහා වන අනාවරණ අවශ්‍යතා මගින් සංගතතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ව්‍යාකූලත්වය අඩු කිරීම “සාධාරණ වටිනාකමේ මිණුම්” මගින් ඉලක්ක කරනු ඇත.

(ii) SLFRS 9, “මූල්‍ය මෙවලම්” මගින් වර්ගීකරණය, මැණීම සහ මූල්‍ය වත්කම් සහ බැරකම් හඳුනා ගැනීම සිදුකරයි. SLFRS 9 මගින් LKAS 39 කොටස් ප්‍රතිස්ථාපනය කරයි, එය මූල්‍ය මෙවලම්වල වර්ගීකරණය සහ මිණුම් සමග සම්බන්ධ වේ: SLFRS 9 සඳහා මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ දෙකකට වර්ගීකරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ; එනම් සාධාරණ වටිනාකම යටතේ සහ ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ මනිනු ලබයි. මූලික හඳුනා ගැනීම සහ වර්ගීකරණය යටතේ නිර්ණය කිරීම සිදුකරනු ලබයි. එය ආයතනයේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය මත රඳා පවතී. SLFRS 9, හි සම්පූර්ණ බලපෑම ඇගයීමට සංස්ථාව විසින් තවම කටයුතු කර නොමැත.

(iii) SLFRS 12, අනෙකුත් ආයතනවල, සාමූහික සමාගම් සහ සහාය සමාගම්ද ඇතුළුව සෑම ආකාරයේම රැඹිකත්වයන් සඳහා ආවරණ අවශ්‍යතාද ඇතුළුව “අනෙකුත් ආයතනයන්හි ආවරණ රැඹිකත්වයන්” සංස්ථාව කෙරේ භෞතික බලපෑමක් ඇතිකළ හැකියැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ආකාරයේ අනෙකුත් SLFRS ක්‍රියාත්මක නොවේ. සංස්ථාව වෙත භෞතික බලපෑමක් පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි තවම ක්‍රියාත්මක වෙතත් SLFRS නොමැත.

2.1.3 **අනුකූලතාවය පිළිබඳ ප්‍රකාශය**

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකරණ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිත සහ 1971 අංක 38 දරණ මූල්‍ය පනතේ සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාර ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇත.

2.1.4 **අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ සංකල්ප**

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කර ඇත්තේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ සංකල්පය මතය. 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසන්වූ වර්ෂය සඳහා කෙටුම්පත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුව රුපී. මිලියන 223,843 ක සෘණ ස්කන්ධ තත්වයක් සහ රුපී. මිලියන 7,092 ක අලාභයක් සංස්ථාව විසින් දැරුව නමුත්, එහි මෙහෙයුම්වල පරිමාණයන් භෞතික ලෙස අඩු කිරීමේ හෝ ඇවර කිරීමේ හෝ අවශ්‍යතාවයක් හෝ අරමුණක් සංස්ථාවට නොමැති බව උපකල්පනය කර ඇත. ලංකා බැංකුවේ ඇ.බෙ. මිලියන 1000 ක් වන සහ මහජන බැංකුවේ ඇ.බෙ. මිලියන 1000 ක් වන සහ මහජන බැංකුවේ ඇ.බෙ. මිලියන 650 ක් වන විදේශ මුදල් ණය ගෙවා දැමීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් භාණ්ඩාගාර ඇපකර නිකුත් කරන ලදී. සෑම ණයවර ලිපියක්ම ලංකා බැංකුව සහ මහජන බැංකුව හරහා ක්‍රියාත්මක වේ.

2.1.5 **සංසන්දනාත්මක තොරතුරු**

අංක. 2.1 හි සාකච්ඡා කළ පරිදි මෙම වසරේ ඉදිරිපත් කිරීම්වල පවත්නා වෙනස්කම්වලට අනුගත වීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවන්වලදී ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිතීන් (SLFRS/LKASs) ගලපා ගැනීම සමඟ තුලනයන් සිදුකරන ලදී.

2.2 **වැදගත් ගිණුම්කරණ තීරණයන්, තක්සේරු කිරීම් හා උපකල්පනයන් සාරාංශය**

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති සමඟ අනුගත වෙමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී ඇතැම් තීරණාත්මක ගණකාධිකරණ ඇස්තමේන්තු භාවිතා කිරීම අවශ්‍ය වේ. සංස්ථාවේ ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති ගැලපීමේදී තම තීරණය කිරීමේ හැකියාව භාවිතා කිරීමට කළමනාකාරීත්වයට සිදුවේ. ඉතා ඉහළ මට්ටමේ විනිශ්චය කිරීමක් හෝ විවිධත්වයක් අවශ්‍ය කෙරුණු හෝ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා උපකල්පන සහ ඇස්තමේන්තු අවශ්‍ය අවස්ථා පහත දැක්වා ඇත.

විශ්‍රාම බැඳීමේ (පාරිභෝගික)

උපකල්පන ගණනාවක් භාවිතා කරමින් ආයුගණන පදනම මත තීරණය කරනු ලබන කරුණු ගණනාවක් මත විශ්‍රාම බැඳීම්වල වර්තමාන වටිනාකම පදනම් වේ. විශ්‍රාම පිරිවැය තීරණය කිරීමේදී භාවිතා කරන ලද මෙම උපකල්පන සඳහා වට්ටම් අනුපාත ද අන්තර්ගත වේ. විශ්‍රාම වැටුප් බැඳීමේ ප්‍රමාණය සඳහා උපකල්පනයන් හි ඕනෑම වෙනසක් බලපානු ඇත. සෑම වර්ෂයකම අවසානයේදී, අදාළ වට්ටම් අනුපාත කළමනාකාරීත්වය විසින් තීරණය කරයි. විශ්‍රාම බැඳීම් පියවීම සඳහා අවශ්‍යවේ යැයි අපේක්ෂාකළ හැකි ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ගේ වාර්තමාන අගය තීරණය කිරීම සඳහා භාවිතා කළ යුතු පොලී අනුපාතය මෙය වේ. වට්ටම් අනුපාතය තීරණය කිරීමේදී, ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්ථාපිත ඇපකර සඳහා වෙළඳපල නොමැති අවස්ථාවලදී, රජයේ ඇපකර වල පොලී අනුපාත කළමනාකාරීත්වය විසින් සලකා බලනු ලබයි.

විශ්‍රාම බැඳීම් සඳහා වන අනෙකුත් ප්‍රධාන උපකල්පන පවත්නා වෙළඳපල තත්වයන් මත රඳා පවතී.

අලෙවිය සඳහා පවත්නා කොටස් වල මූල්‍ය අගයේ අඩු වීම.

අලෙවිය සඳහා පවත්නා කොටස් අඩුවන අවස්ථා වලදී එය තීරණය කිරීම සඳහා LKAS 39 මාර්ගෝපදේශන සංස්ථාව විසින් අනුගමනය කරනු ලබයි. මෙම තීරණය කිරීම සඳහා කැපිපෙනෙන විනිශ්චයක් අවශ්‍ය වේ. මෙම විනිශ්චය සිදු කිරීමේදී, කළමනාකාරීත්වය විසින් ඇගයීමට ලක්කරන අනෙකුත් කරුණු අතර, ආයෝජනයක සාධාරණ වටිනාකමේ කාලපරිච්ඡේදය සහ ප්‍රමාණය එහි පිරිවැයට වඩා අඩු බව සහ ආයෝජකයාගේ මූල්‍ය තත්වය සහ කෙටි කාලීන ව්‍යාපාරික දෘෂ්ටිකෝණය, කර්මාන්ත සහ ආංශික කාර්යසාධනය ද ඇතුළුව තාක්ෂණික සහ මෙහෙයුම් වෙනස්කම් සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ වෙනස්වීම් යන කරුණු සලකා බලයි.

2.3 **වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශය**

2.3.1 **විදේශ විනිමය ගනුදෙනු**

ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ක්‍රියාකාරී සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ මුදල් ඒකකය ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ නිල මුදල් ඒකකය වන රුපියල යොදාගෙන තිබේ.

විදේශ විනිමය ඒකකයන් පදනම් කර ගෙන සිදුවන ගනුදෙනු ඒ ඒ විදේශ මුදල් ඒකකයන්ට අදාලව ගණුදෙනුව සිදුව පැවති දිනයට අදාලවන විදේශ විනිමය අනුපාතිකය යොදාගෙන දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් පදනම යොදාගෙන මූලික වශයෙන් ගිණුම් වල වාර්තා කිරීම සිදුකරයි. එහිදී ඇතිවන විදේශ විනිමය වාසි හා පාඩු අදායම් ගිණුමට ගලපනු ලබයි. විදේශ මුදල් ඒකකයන්ගේ ස්වරූපයෙන් දක්වා ඇති මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයට අදාලව ශේෂපත්‍ර දිනයට පැවති විනිමය අනුපාත යොදාගෙන පරිවර්තනය සිදුකරනු ලබයි. මූල්‍යමය නොවන ස්වරූපයේ පවතින සියළු දෑ වේගිකාසික පිරිවැය පදනමට අනුව එම ගනුදෙනුව සිදුවන මුල් දිනට පැවතුනු විදේශ විනිමය අනුපාතයට පරිවර්තනය කර වාර්තා කරයි.

2.3.2 **බදුකරණය**

ප්‍රවර්තන බදු

ප්‍රවර්තන පූර්ව කාලසීමාවක් සඳහා වූ ප්‍රවර්තන බදු වත්කම් හා වගකීම් ගණනය කරනුයේ බදු බලධාරීන් වෙතින් ලැබියයුතු හෝ ඔවුන් වෙත ගෙවියයුතු යැයි අපේක්ෂිත මුදල පදනම් කරගෙනය. මුදල ගණනය කිරීමට උපයෝගී කරගත් බදු අනුපාතිකය හා බදු හිඟ වනුයේ ශේෂ පත්‍ර දිනට බලපවත්වන හෝ ප්‍රමාණාත්මක බලපවත්වන අනුපාතික හා හිඟිත්ය.

ආදායම් බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන පදනම්ව ඇත්තේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ සඳහන් කර තිබෙන ආදායම් හා වියදම් මූලිකාංග මත වන අතර, එය ගණනය කර ඇත්තේ 2006 අංක 10 දරන ආදායම් බදු පනතේ විධිවිධාන සහ එහි සංශෝධන වලට අනුකූලවය. කෙසේ වෙතත්, සංස්ථාව අධික පාඩු ලබන හෙයින් මෙම වසරේදී බදු ගෙවීමට සිදු නොවුණු අතර, 2011/12 ඇගයීම් වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි වසර 05 ක බදු රහිත කාලයක් ලබාදී තිබුණි.

විලම්බිත බදුකරණය

ශේෂ පත්‍ර දිනය වන විට වත්කම් හා වගකීම් වල බදු පදනම හා මූල්‍ය වාර්තාකරණ කාර්යයන් සඳහා ඒවායේ ධාරනීය අගය අතර වූ තාවකාලික විචලන මත වගකීම් ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් විලම්බිත අදායම් බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කෙරේ.

ව්‍යාපාරික සංකලනයක් නොවන ගනුදෙනුවක් නොවන්නා වූද, එම ගනුදෙනු අවස්ථාවේදී ගණනය කළ ලාභය හෝ බදු පැනවිය හැකි ලාභය හෝ පාඩුවට බලපෑමක් නොවන්නා වූද වත්කමක් හෝ වගකීමක් මුල් වරට හඳුනාගැනීමේදී පැන නගින විචලන හැර බදු පැනවිය හැකි සියළුම තාවකාලික විචලන සඳහා විලම්බිත අදායම් බදු වගකීම් පිළිගැනේ.

අඩුකළ හැකි තාවකාලික විචලන, උපයෝගී නොකල බදු වත්කම් හා බදු අලාභ වල ඉදිරියට ගෙන ගිය අගය සඳහා වූ බදු පැනවිය හැකි ලාභයක් තිබීමේ සම්භාවිතාවක් තිබෙන තාක් හා අඩු කළ හැකි තාවකාලික විචලන උපයෝගී නොකළ බදු වත්කම් හා අලාභ වල ඉදිරියට ගෙන ගිය අගය ඒ සඳහා උපයෝගී කළ හැකි නම් අඩුකල හැකි තාවකාලික විචලන වලට අදාල විලම්බිත අදායම් බදු වත්කම් හැර ව්‍යාපාරික සංකල්පයක් නොවන ගනුදෙනුවක් නොවන්නා වූද, එම ගනුදෙනු අවස්ථාවේදී ගණනය කළ ලාභය හෝ බදු පැනවිය හැකි ලාභය හෝ පාඩුවට බලපෑමක් නොවන්නා වූද, වත්කමක් හෝ වගකීමක් මුල්වරට හඳුනාගැනීමේදී පැනනගින විලම්බිත අදායම් බදු වත්කම් පිළිගැනේ.

සෑම ශේෂ පත්‍ර දිනකම විලම්බිත අදායම් බදු වත්කම් අගය සමාලෝචනයට පාත්‍රවී සමස්ථයක් වශයෙන් උපයෝගී කරගෙන ප්‍රමාණවත් බදු පැනවිය හැකි ලාභයක් තිබීමේ සම්භාවිතාවය තවදුරටත් වෙළඳ නොවන තරමට එම විලම්බිත අදායම් බදු වත්කමින් අඩුකෙරේ.

විලම්බිත අදායම් බදු වත්කම් හා වගකීම් ගණනය කරනුයේ වත්කම අලෙවිකරණ හෝ වගකීම් පියවන වසරට අදාල අපේක්ෂිත බදු අනුපාතය අනුව වන අතර, එය පදනම්ව ඇත්තේ ශේෂ පත්‍ර දිනයට බලපවත්වන හෝ ප්‍රමාණාත්මකව බලපවත්වන බදු අනුපාත හා බදු හිඟිත්ය. ස්කන්ධයේදී සෘජුවම හඳුනාගෙන තිබෙන අයිතම වලට අදාල විලම්බිත අදායම් බදු හඳුනාගෙන තිබෙනුයේ අදායම් ප්‍රකාශයේ නොව ස්කන්ධයේය.

විකුණුම් බදු

වත්කමක් හෝ සේවාවක් මිලදී ගැනීමේදී අයකරන විකුණුම් බදු, බදු බලධාරීන්ගෙන් අයකර නොගන්නා අවස්ථාවලදී හැර ආදායම්, වියදම් හා වත්කම් අලෙවි බද්දේ ශුද්ධ අගය ලෙස නොසැලකේ. එවැනි අවස්ථාවලදී අලෙවි බද්ද වත්කම් මිලෙහි කොටසක් ලෙස හෝ වැය අයිතමයේ කොටසක් ලෙස සළකනු ලැබේ. බදු බලධාරීන්ට අදාලව ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු අලෙවි බදු මුදල ශේෂ පත්‍රයේ ලැබිය යුතු මුදල් හා ගෙවිය යුතු මුදල් යටතේ ඇතුළත්ය.

2.3.3 ණය ගැනීම් සඳහා වූ පිරිවැය

වත්කම්වල අපේක්ෂිත භාවිතය හෝ අලෙවිය සඳහා සූදානම්වීම පිණිස ප්‍රමාණවත් කාලපරිච්ඡේදයක් අවශ්‍යයෙන්ම ලබා ගන්නා වත්කම්, පවටා ගැනීම්, ඉදිකිරීම් හෝ නිෂ්පාදනය කිරීම් සඳහා සෘජුවම බලපානු ලබන සාමාන්‍ය සහ විශේෂිත ණය ගැනීම් පිරිවැය, එවැනි වත්කම් අපේක්ෂිත භාවිතයට ලක් කිරීම හෝ අලෙවි කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි සූදානම්වන තුරු පිරිවැයට එකතු කර ඇත.

2.3.4 තොග

තොග තක්සේරු කරනු ලබනුයේ පිරිවැය හා ශුද්ධ උපලබ්ධිත අගය යන දෙකෙන් වඩාත් අඩු අගයටය. ශුද්ධ උපලබ්ධිත අගය යනු සම්පූර්ණ කිරීමට ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය හා අලෙවිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුත්තක් වශයෙන් අදාළ අගයට විකිණිය හැකි මිලයි.

භාණ්ඩ තොග වර්තමාන තත්වයට ගෙන ඒමට අදාල වූ පිරිවැය පහත දැක්වෙන පිරිවැය සූත්‍රයන් උපයෝගී කරගෙන ගණනය කරනු ලබයි.

අමුද්‍රව්‍ය	පෙර පිවිසි පෙර හිකුතු පදනම මත ගැනුම් මිල
නිම් භාණ්ඩ, (අ) පිරිපහදු කළ නිෂ්පාදන	සෘජු ද්‍රව්‍ය, සෘජු කුලී හා ණය ගැනීමේ පිරිවැය හැර සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් ධාරිතාවය පදනම් වූ නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැයේ උචිත අනුපාත අගය.
(ආ) ආනයන	පෙර පිවිසි පෙර හිකුතු පදනම මත ගැනුම් මිල
නොනිම් වැඩ (අ) පිරිපහදු කළ නිෂ්පාදන	සෘජු ද්‍රව්‍ය, සෘජු කුලී හා ණය ගැනීමේ පිරිවැය හැර සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් ධාරිතාවය පදනම් වූ නිෂ්පාදන මෙහෙයුම් ධාරිතාවය පදනම් වූ නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැයේ උචිත අනුපාත අගය.
(ආ) ආනයන	පෙර පිවිසි පෙර හිකුතු පදනම මත ගැනුම් මිල
වෙනත් නිම් භාණ්ඩ	හරිත සාමාන්‍ය පදනම මත ගැනුම් මිල
පාරිභෝජන හා අමතර කොටස්	හරිත සාමාන්‍ය පදනම මත ගැනුම් මිල

2.3.5 **වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබීම්**

සේවාදායකයන්ගෙන් ඉන්ධන අලෙවිය සඳහා ලැබිය යුතු ණය වෙළඳ ලැබීම් වේ. වෙළඳ ලැබීම් මූලික වශයෙන් සාධාරණ අගය යටතේ හඳුනාගෙන ඇති අතර, එදායී පොළී ක්‍රමය භාවිතා කරමින් ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ මැන බලනු ලබයි.

අදාළ පාර්ශවයන්ගෙන් ලැබිය යුතු අනෙකුත් ලැබීම් සහ ණය අඩුකිරීම සඳහා වන පිරිවැය රහිත විධිවිධාන යටතේ හඳුනාගෙන ඇත.

2.3.6 **මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ**

මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ යනු අත ඉතිරි මුදල්, ඉල්ලුම් තැන්පතු හා වටිනාකම වෙනස්වීමේ සුළු අවදානමකට පමණක් භාජනය විය හැකි හා මුදල් වලට ඝෂණිකව පරිවර්තනය කළ හැකි කෙටිකාලීන අධි ද්‍රවශීල ආයෝජනයන් වේ.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සඳහා වන මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ වෙත ඇතුළත් වනුයේ අත ඉතිරි මුදල්, බැංකු තැන්පතු හා බැංකු අයිතා වල ශුද්ධ හිඟ අගයන්ය. කෙටි කල්පිරීමේ ආයෝජනයන්ද (එනම් ලබාගත් දිනයේ සිට තුන් මසක් හෝ ඊට අඩු) මුදල් සමානයන් ලෙස සැලකේ.

2.3.7 **දේපළ පිරියත හා උපකරණ**

දේපළ පිරියත සහ උපකරණ වලට අදාළ එදිනදා සේවා වියදම් හැර සමුච්චිත ඝෂයවීම් සහ සමුච්චිත භාහිකරණ වටිනාකම අඩුකළ පිරිවැයට දක්වනු ලැබේ. එකී දේපළ පිරියත හා උපකරණ වල කොටස් ආදේශ කිරීමේ පිරිවැය එය දරණ අවස්ථාවේදී හඳුනාගැනීම සඳහා වූ නිර්ණායකයන් සපුරන ලද්දේ නම් එකී වියදම්ද එවැනි පිරිවැයට ඇතුළත්වනු ඇත. ගොඩනැගිලි සඳහා වූ සමුච්චිත ඝෂය පිරිවැයෙන් අඩුකර ඉඩම් ගොඩනැගිලි වල අගය ගණනය කර ඇත.

වත්කමේ ශේෂ අගය, උපයෝගී කරගත හැකි ආයු කාලය හා ඝෂය කිරීමේ ක්‍රම සෑම මුදල් වර්ෂයක අවසානයේදීම සමාලෝචනයට භාජනය වන අතර උචිත පරිදි වෙනස් කෙරේ.

2.3.8 **මිණුම්**

වත්කමක් ලෙස සැලකෙන දේපළ පිරියත හා උපකරණ එකී වත්කම අත්පත් කර ගැනීම හෝ ඉදිකිරීම හෝ අහඹු වියදම් සමඟ වන තක්සේරු කිරීම සඳහා සෘජුවම අදාළවන මිලට මූලික වශයෙන් මැණීම සිදුකරයි.

ස්වයං නිර්මිත වත්කම් පිරිවැය තුළ ද්‍රව්‍යමය පිරිවැය සහ සෘජු ශ්‍රමය, වත්කම් ක්‍රියාකාරී තත්වයට ගෙන ඒම සඳහා සෘජුවම අදාළ වන ඕනෑම පිරිවැයක් සහ අයිතමයන් බිඳදැමීම සහ ඉවත් කිරීම සඳහා වන පිරිවැය සහ ඒවා පිහිටා ඇති භූමිය නැවත සකස් කිරීම සඳහා වන පිරිවැය අන්තර්ගත වේ.

2.3.9 **පිරිවැය ආකෘතිය**

පිරියත සහ උපකරණ සඳහා සංස්ථාව විසින් පිරිවැය ආකෘතියක් අදාළ කර ගන්නා අතර, මිලදී ගන්නා හෝ ඉදිකිරීමේදී වන පිරිවැය ඒ සමඟ ඇතිවිය හැකි අහඹු වියදම් ද අඩුවෙන් ඒකරාශී කරන ලද ක්ෂයවීම් සහ ඕනෑම ඒකරාශී කරන ලද අපභායන අලාභයන් ද සමඟ වාර්තා කරනු ලබයි.

2.3.10 පසු පිරිවැය

වංචල දේපළ පිරිසිදු කළ සහ උපකරණයන්හි කොටසක් අදේශ කිරීමේ පිරිවැය වම කොටසේ අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සංස්ථාව වෙත ගලා වනු ඇති බවට විශ්වාසයක් පවතිනම්, එසේ පවත්නා වටිනාකම මත තීරණය කරනු ලැබේ.

2.3.11 ප්‍රතිස්ථාපන

ප්‍රතිස්ථාපන හෝ අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පවත්වාගෙන යාම සඳහා දේපළ පිරිසිදු කළ හා උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම සඳහා වන පිරිවැය වියදම් ලෙස අදායම් ප්‍රකාශයේ දැක්වා ඇත.

2.3.12 වටිනාකම නැවත ඇගයීම

දේපළ පිරිසිදු කළ හා උපකරණ අයිතමයන්ගේ මිල ඒවා නිෂ්කාශනය කිරීමේ හෝ එහි භාවිතය හෝ නිෂ්කාශනය මඟින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා කළ නොහැකි අවස්ථාවකදී, එහි වටිනාකම නැවත ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත. දේපළ පිරිසිදු කළ හා උපකරණ අයිතමයන් නැවත වටිනාකම ඇගයීම තුළින් වන ඉපැයුම හෝ ආලභය එම අයිතමය නැවත ඇගයීමට ලක් කළ පසු ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අන්තර්ගත කරනු ඇත.

2.3.13 ක්ෂය වීම්

විවිධ වර්ගයේ වත්කම් වල ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රයෝජනවත් ආයුකාලයට අදාළ වන, කාලපරිච්ඡේදය පුරා සංස්ථාව විසින් සෘජු පදනමක් යටතේ ක්ෂයවීම් කරනු ලබයි.

දේපළ පිරිසිදු කළ හා උපකරණවල ක්ෂයවීම් සඳහා වන ප්‍රතිපාදන අනුපාතික පදනම මත සිදු කෙරේ.

වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයුකාලය මත සරල රේඛීය පදනම යටතේ ක්ෂයවීම් ගණනය කර ඇත. ක්ෂයවීම් අනුපාත පහත සඳහන් පරිදි වේ.

වත්කම් කාණ්ඩය	ප්‍රතිශතය
සිත්තක්කර ඉඩම්	නැත
ගොඩනැගිලි	2.5
නව ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල	2
පිරිපහදු ටැංකි සහ නල මාර්ග	2.5
පිරිපහදු යන්ත්‍රාගාර සහ යන්ත්‍රසූත්‍ර	10
අනෙකුත් ටැංකි	2.5 හෝ 5
අනෙකුත් නල මාර්ග	10 හෝ 20
කම්හල සහ යන්ත්‍රසූත්‍ර	10 හෝ 20
බඩුසර සහ ටැංකි ලොරි	20
වෑන් සහ දුම්රිය මැදිරි	25
98/12/31 දක්වා ගෘහ භාණ්ඩ/ උපාංග සහ කාර්යාලීය උපකරණ	100
99/12/31 දක්වා ගෘහ භාණ්ඩ/ උපාංග සහ කාර්යාලීය උපකරණ	33 1/3
SPM පරිශ්‍රය - ටැංකි පද්ධතිය	2.5
නල මාර්ග	5
බෝයාව	10

2.3.14 **කෙරෙමින් පවතින ප්‍රාග්ධන කාර්යය**

කෙරෙමින් පවතින ප්‍රාග්ධන කාර්යයන් පිරිවැය යටතේ දැක්වා ඇත. ගොඩනැගිලි ප්‍රධාන යන්ත්‍රාගාරය සහ යන්ත්‍රසූත්‍ර ඉදිකිරීම් සහ තොරතුරු සංවර්ධනය ආදිය සඳහා දැරීමට සිදුවූ ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ වියදම්.

2.3.15 **මූල්‍ය නොවන වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කිරීම**

දේපළ පිරිසත සහ උපකරණවල ධාරණ ප්‍රමාණය නැවත අයකර ගැනීමට නොහැකි ලෙස ඇතැම් අවස්ථා වෙනස්වීම් වලදී පෙන්නුම් කරන විට ඒවා ක්‍රමක්ෂය කිරීම සඳහා සමාලෝචනය කරනු ලබයි. වත්කම්වල ධාරණ ප්‍රමාණය ඒවායේ නැවත අයකර ගත හැකි ප්‍රමාණය ඉක්මවා යන ප්‍රමාණ සඳහා ක්‍රමක්ෂයවන අලාභ හඳුනාගෙන ඇත. නැවත අයකර ගත හැකි ප්‍රමාණය වනුයේ වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙන් විකුණුම් පිරිවැය සහ භාවිත අගය අඩු කිරීමේදී වන ඉහළ ප්‍රමාණයයි.

ක්‍රමක්ෂය කිරීම ඇගයීම සඳහා, වෙන්වෙන් වශයෙන් හඳුනාගත හැකි මුදල් ප්‍රවාහ (මුදල් උත්පාදන ඒකක) සඳහා අඩුම මට්ටමෙන් වත්කම් කාණ්ඩ කර ඇත. අඩු වූ මූල්‍ය නොවන වත්කම් සෑම වාර්තාකරණ දිනයකදීම අඩු කිරීම ආපසු හැරවිය හැකි වන පරිදි සමාලෝචනය කර ඇත.

2.3.16 **ණය ගැනීම් සඳහා වූ පිරිවැය**

ණය ගැනීම් මූලිකව හඳුනාගනු ලබන්නේ සාධාරණ අගයෙනි. (සිදුකරන ලද ශුද්ධ ගනුදෙනුව). ණය ගැනීම් පසුව සිදු කරනුයේ ක්‍රමක්ෂය කරන ලද මිලක්‍රමය; වලදායී පොළී ක්‍රමය භාවිතා කරමින් ණය ගැනීම් සිදුකරන ලද කාලපරිච්ඡේදය පුරා විස්තරණ අදායම් ප්‍රකාශනයේ, ආරම්භක (ශුද්ධ ගනුදෙනු පිරිවැය) සහ මුදාහැරීමේ අගයේ වෙනසක් වේ නම් හඳුනාගනු ලබයි. ණය පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා ගෙවන ලද ගාස්තු එම ණය පහසුකම සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසක් හෝ ලබා ගත හැකිය යන උපකල්පනය මත ණය පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා වන ගනුදෙනු පිරිවැය ලෙස හඳුනා ගනු ලබයි. මෙවැනි අවස්ථාවකදී ණය ලබා ගැනීම ආරම්භවන තුරු ගාස්තුව විලම්භනය කරයි. ණය පහසුකම් කොටසක් හෝ එය සම්පූර්ණයෙන්ම ලබා ගැනීමේ අවිනිශ්චිතතාවයක් නොමැති බැවින්, දුර්ගිලි සේවාවන් සඳහා වන පෙර ගෙවීමක් වශයෙන් ගාස්තු මුදල් බවට පරිවර්තනය කර ණය පහසුකමට අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ ක්‍රමක්ෂය කරන ලදී.

2.3.17 **ආයෝජන**

2.3.17.1 **ආශ්‍රිත සමාගම් තුළ ආයෝජනය**

ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වශයෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව වන අංක. 26 දරණ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රකාර ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ගිණුම්කරණයේ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ ආශ්‍රිත සමාගම් වල ආයෝජන ගණනය කර ඇත. ඒ අනුව, ආශ්‍රිත සමාගම් තුළ කරන ලද ආයෝජනයන්, පිරිවැය, අඩු පාඩු සහිත අලාභයක් යටතේ සංස්ථා ශේෂ පත්‍රයේ දැක්වා ඇත.

2.3.18 **ආයෝජන දේපළ**

2.3.18.1 **අගය කිරීමේ පදනම**

ආයෝජන දේපළ යනු කුලී ඉපැයීම සඳහා රඳවා ගන්නා ලද හෝ ප්‍රාග්ධන අගය කිරීම් සඳහා හෝ ආයෝජන දේපළ හා සම්බන්ධ අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සඳහා වන එහෙත් ව්‍යාපාරයේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාවලියේදී අලෙවි කිරීමක් සිදු නොවෙන දේපළයි.

2.3.18.2 **මැණීම**

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ ආයෝජන දේපළ ගණනය කෙරෙනු ඇත. ඒ අනුව, වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, දේපළ වල පිරිවැය, එහි ඒකාබද්ධ ක්ෂයවීම් වලින් හානියක් සහිත අලාභ අඩු කිරීම මත ගණනය කෙරේ.

2.3.18.3 **ක්ෂයවීම්**

මිලදීගත් දිනයේ සිට නිෂ්කාගනය කරන දිනය දක්වා වත්කමේ ඇස්තමේන්තුගත ආයුෂ අනුව සරල රේඛීය පදනමක් යටතේ ක්ෂයවීම් ලබාදෙයි.

2.3.18.4 **වටිනාකම නැවත අගය කිරීම**

ආයෝජන දේපළ වල වටිනාකම නැවත අගය කිරීම සිදුකරනුයේ එය නිෂ්කාගනය කිරීමෙන් හෝ අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා කිරීමට නොහැකි බැවින් භාවිතයෙන් මුදුමනින්ම ඉවත් කරන ලද හෝ අවස්ථාවකය. භාවිතයේ වෙනසක් පවතින අවස්ථාවකදී පමණක් ආයෝජන දේපළ හුවමාරුව සිදු කරයි.

3 **ප්‍රතිපාදන හා වගකීම්**

3.1 **ප්‍රතිපාදන**

ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් පිළිබිඹු කරන සම්පත් ගලායාමේ සම්භාවිතාවයන්ට අදාළ බැඳියාව පියවීම සඳහා අවශ්‍ය වූ විට බැඳියාවේ අගය සම්බන්ධයෙන් විශ්වාසනීය ඇස්තමේන්තුවක් සකස් කළ හැකි වීම හා අතිරිත සිද්ධීන් හේතුකොටගෙන සංස්ථාවට වත්මන් (හිතිය හෝ සම්මුතියකින්) බැඳියාවක් තිබෙන විට ප්‍රතිපාදන හඳුනා ගැනේ. ප්‍රතිපාදන සියල්ලම හෝ ඒවායින් කොටසක් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම සමාගමක් අපේක්ෂා කරන විට එවැනි ප්‍රතිපූර්ණයන් හඳුනාගන්නේ වෙනම වත්කමක් වශයෙනි. නමුත් මෙය බලපානුයේ ප්‍රතිපූර්ණය නියතවශයෙන් සහතික නම් පමණි.

කිසියම් ප්‍රතිපාදනයක් වෙනුවෙන් වූ වියදම් ඕනෑම ප්‍රතිපූර්ණයක අදායම් ප්‍රකාශනයක ඇතුළත් කෙරේ. මුදලේ වර්තමානකාල අගයේ බලපෑම වැදගත් නම් මුදලේ කාල අගයේ ප්‍රවර්තන වෙළඳ අගය පිළිබිඹු වන බදු අයකිරීමට පෙර අනුපාතිකයන් මත අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහයන් වට්ටම් කිරීමෙන් හා අදාල පරිදි වගකීමට ආවේනික වූ අවදානම මත ප්‍රතිපාදන තීරණය වේ. වට්ටම් යොදාගන්නා විට කාලයාගේ ඇවෑම නිසා ප්‍රතිපාදනයේ වැඩිවීම පොළී වියදමක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

3.2 **පාරිතෝෂිත ප්‍රතිපාදන**

සෑම සේවකයෙක් සඳහාම සේවයේ පළමු වසර සිටම විශ්‍රාම පාරිතෝෂිත ගෙවීම සඳහා විධිවිධාන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ දක්වා ඇත. පාරිතෝෂිත සම්බන්ධව යෑම පත්‍රයේ වන

හඳුනාගෙන ඇති වගකීම් නම් වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී වන වගකීම් හි වර්තමාන අගයයි. LKAS - 19 මඟින් නිර්දේශකර ඇති පරිදි, ගණනය කරන ලද ඒකක බැරකුමය භාවිතා කරමින් සංස්ථාව විසින් විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ පිරිවැය ගණනය කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්ථාපිත බැඳුම්කර සඳහා විශාල වෙළඳපළක් නොමැති අවස්ථා වලදී රජයේ බැඳුම්කර පොළී අනුපාත භාවිතයෙන් ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා වට්ටම් ලබා දෙමින් නිර්වචනය කරන ලද ප්‍රතිලාභ වගකීම්වල වර්තමාන අගය නිර්ණය කරනු ලබයි.

අනුතුනික ගැළපීම් සහ ආයුගණන උපකල්පන වෙනස්වීම් වලින් ඇතිවිය හැකි ආයුගණන ඉපයුම්/ අලාභ ඒවා ඇතිවන කාලපරිච්ඡේදයේ අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම්වල ස්කන්ධයට බැරකර හෝ අයකර ඇති අතර, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයට වහාම පැරණි සේවා පිරිවැය එකතු කර ඇත.

3.3 නිශ්චිත දායක සැලැස්ම - සේවක අර්ථසාධක අරමුදල හා සේවා නියුක්තයන්ගේ භාරකාර අරමුදල

අදාල නීතිරීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව සේවකයින්, සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට හා සේවා නියුක්තයන්ගේ භාරකාර අරමුදලට දායක වෙති. සංස්ථාව විසින් සේවකයන්ගේ මාසික දළ වැටුපෙන් 15% ක් හා 3% ක් පිළිවෙලින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදල හා සේවා නියුක්තයන්ගේ භාරකාර අරමුදල වෙත දායක මුදල් බැර කරයි.

3.4 ප්‍රාග්ධන සංචිතය

රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලින් ලැබූ නිශ්චිත මුදල් හා ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමෙන් පසු අලෙවියෙන් ලැබුණු සමාකාලයේදී ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ අනුප්‍රාප්තික සමාගමේ නිකුත්කල ප්‍රාග්ධනය ලෙස පිහිටන ශුද්ධ අගය ප්‍රාග්ධන සංචිතයට බැර කොට ඇත.

3.5 රක්ෂණ සංචිතය

තෙවන පාර්ශවයක් සමග මාර්ගස්ථ රක්ෂණය නොකරන ආයතනය වලට අදාලව සැබෑ රක්ෂණ වියදමට සමාන මුදලක් රක්ෂණ සංචිතයට බැර කරනු ලැබේ.

3.6 වෙළඳ ගෙවීම්

ව්‍යාපාරයේ සාමාන්‍ය ගලායාමේදී සංස්ථාව විසින් සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවීමට ඇති බැඳුම් වෙළඳ ගෙවීම් වේ. වෙළඳ ගෙවීම් මූලික වශයෙන් සාධාරණ වටිනාකම මත හඳුනාගනු ලබන අතර, ඉන්පසුව ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ මැන බලයි.

3.7 මූල්‍ය උපකරණ

මූල්‍ය උපකරණයන්හි ගිවිසුම්ගත විධිවිධාන සඳහා සංස්ථාව එක් පාර්ශවයක් වන අවස්ථාවන්හිදී මූල්‍ය වත්කම් සහ බැරකම් හඳුනාගනු ලබයි. වත්කම් මඟින් මුදල් ප්‍රවාහ ලබාගැනීම සඳහා වන අයිතිය කල් ඉකුත්වූ අවස්ථා වලදී හෝ මාරුකරන ලද අවස්ථා වලදී සහ සංස්ථාව විසින් සැම අවදානමක්ම හා ප්‍රතිලාභයක්ම සැලකිය යුතු ලෙස මාරු කරන ලද අවස්ථා වලදී මූල්‍ය වත්කම් අවප්‍රමාණය වේ. කොන්ත්‍රාත්තුවේ සඳහන් බැඳුම් විසර්ජනය කරන ලද විට, අවලංගු කරන ලද හෝ කල් ඉකුත් වූ විට මූල්‍ය වගකීම් අවප්‍රමාණය වේ. මූලික හඳුනා ගැනීමේදී, සංස්ථාවේ මූල්‍ය උපකරණ පහත සඳහන් කාණ්ඩ යටතේ කාණ්ඩ කර ඇත:

(i) විකුණුම් ආයෝජන සඳහා පවත්නා උපකරණ

මෙම කාණ්ඩය යටතේ නම් නොකරන ලද හෝ අනෙකුත් කාණ්ඩ යටතේ වර්ගීකරණය නොකරන ලද ව්‍යුත්පන්න නොවන උපකරණ විකුණුම් ආයෝජන සඳහා පවත්නා උපකරණ ලෙස ගැනේ. සංස්ථාවේ විකුණුම් වත්කම් යටතේ මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස ගැනෙන වත්කම් හැර හිමිකම් සුරැකුම්පත් (ලේඛනගත කරන ලද සහ ලේඛනගත නොකරන ලද) ද, විකුණුම් ආයෝජන සඳහා පවත්නා කාණ්ඩයට ඇතුළත් වේ.

(ii) ණය සහ ලැබියයුතු දෑ

ණය සහ ලැබියයුතු දෑ ක්‍රියාකාරී වෙළඳපලේ මිල ගණන් ඉදිරිපත් නොකරන ලද ස්ථාවර හෝ නිර්ණය ගෙවීම් සමඟ එන ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් වේ. සංස්ථාවේ ණය සහ ලැබියයුතු දෑ අතරට වෙළඳ ලැබීම්, කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දෙනු ලබන ණය සහ මුදල් සමාන දෑ සහ ජංගම සහ ජංගම නොවන වත්කම් අන්තර්ගත වේ. ණය සහ ලැබීම් මූලික වශයෙන් හඳුනා ගනු ලබන්නේ ලැබියයුතු ප්‍රමාණයන්ගෙන් ණය සහ ලැබීම් වට්ටම් සහිතව සාධාරණ අගයක් දක්වා අඩු කිරීමෙන් ලැබෙන අගය වේ. ඒ අනුව, ණය සහ ලැබීම් මනිනු ලබන්නේ, ඵලදායී පොලී ක්‍රමයෙන් අඩු කිරීම් සඳහා එන ප්‍රතිපාදන අඩු කිරීමෙන් එන ක්‍රමක්ෂිත පිරිවැය මගිනි.

(iii) ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ එන මූල්‍ය බැරකම්

ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ එන මූල්‍ය බැරකම් සඳහා වෙළඳ ගෙවීම්, බැංකු ණය සහ දීර්ඝ කාලීන ණය අන්තර්ගත වේ. වෙළඳ ගෙවීම්, බැංකු ණය සහ දීර්ඝ කාලීන ණය අන්තර්ගත වේ. වෙළඳ ගෙවීම් මූලික වශයෙන් හඳුනාගනු ලබන්නේ ලැබියයුතු ප්‍රමාණයන්ගෙන් ණය සහ ලැබීම් වට්ටම් සහිතව සාධාරණ අගයක් දක්වා අඩු කිරීමෙන් ලැබෙන අගය වේ. (හඳුනා ගැනීම සහ ගණනය කිරීම සඳහා 2.3.5 සහ 4.6 බලන්න.)

මූල්‍ය වත්කම් අඩු කිරීම

සෑම වාර්තාකරණ දිනයකදීම, මූල්‍ය වත්කම් අඩු කරන ලද විෂයානුකූල සාක්ෂි තිබේදැයි සංස්ථාව විසින් තක්සේරු කරනු ලබයි. අඩුකරන ලද අලාභයක විෂයානුකූල සාක්ෂි තිබේදැයි නිර්ණය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද මිණුම්දණ්ඩ තුළ පහත සඳහන් අංග ඇතුළත් වේ:

- (i) බන්ධනදායීයාගේ කැපී පෙනෙන මූල්‍ය දුෂ්කරතා
- (ii) මූලික ගෙවීමේ පොලිය පැහැර හැරීම; සහ
- (iii) ණයකරු මූල්‍ය හංගත්වයට හෝ වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රතිසංවිධානයකට පත්වීමේ සම්භාවිතාවක් ඇති බව.

කොටස් සුරැකුම් සඳහා, සුරැකුම්පත්වල පිරිවැයට අඩුවෙන් එහි සාධාරණ අගයේ කැපී පෙනෙන හෝ දීර්ඝ පහතයෑමක් පවතින නම් වත්කම්වල අඩුවීමක් පවතින බවට සාක්ෂියකි. එවැනි සාක්ෂියක් පවතින නම්, පහත සඳහන් පරිදි සංස්ථාව විසින් අලාභයේ අඩු වීමක් හඳුනා ගනී;

- (i) ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ එන මූල්‍ය වත්කම්: අලාභය යනු ණය මුදලේ ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය හෝ ලැබිය යුතු ණය සහ උපකරණයේ මුල්ම ඵලදායී පොලී අනුපාතය භාවිත කරමින් වට්ටම් ලබාදීම මගින් ඇස්තමේන්තුගත කරන ලද

අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයේ වර්තමාන අගය. දීමනා ගිණුමක් භාවිතා කිරීම මඟින් සෘජුවම හෝ වක්‍රව මෙම ප්‍රමාණය වත්කම්වල පවත්නා අගයෙන් අඩු කරනු ලබයි.

(ii) විකුණුම් මූල්‍ය වත්කම් සඳහා පවත්නා වත්කම්: අඩු කරන ලද අලාභය යනු වත්කම්වල මූලික පිරිවැය ගණනය කරන දිනයට ඒවායේ සාධාරණ අගය අතර වෙනසින්, ව්‍යුහාත්මක ආදායම් ප්‍රකාශයේ කලින් හඳුනාගෙන ඇති අඩු කරන ලද අලාභයක් වෙතොත් එය අඩු කිරීමෙන් ලැබෙන අගය වේ. මෙම ප්‍රමාණය, ශුද්ධ ආදායමට නැවත වර්ගීකරණය කරන ලද සමුච්චිත අනෙකුත් ආදායමේ අලාභය, නියෝජනය කරයි.

අලාභයේ ප්‍රමාණය අඩු වේ නම් සහ එලෙස අඩුවීම් හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව ඇතිවිය හැකි සිදුවීමකට විෂයානුබද්ධ ලෙස සම්බන්ධ කළ හැකි නම්, ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පිරිවැය යටතේ ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් මත වන අඩු කරන ලද අලාභය පසු කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ප්‍රතිවර්තනය කරනු ඇත. විකුණුම් සඳහා වන කොටස් මත වන අලාභ අඩුවීම් ප්‍රතිවර්තනය නොවේ.

4. ආදායම් ප්‍රකාශනය

4.1 ආදායම් හඳුනාගැනීම

යම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළදී, යම් ආර්ථික ක්‍රියාවලියක සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් අතරතුර පැන නගින, ඒ සඳහා සහභාගිවන්නන්ගෙන් වන දායකත්වය සම්බන්ධව වන වැඩිවීම් හැර, සාධාරණ ප්‍රතිඵල ලබාදෙමින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සිදුවන දළ ගලා ඒම ආදායමයි.

4.2 භාණ්ඩ විකිණීම

සාමාන්‍යයෙන් භාණ්ඩ යැවූ පසු එම භාණ්ඩ වලට අදාල ප්‍රමාණවත් අවදානම් හා ප්‍රතිලාභවල හිමිකම ගැනුම්කරු අතට පත්වන විට භාණ්ඩ විකිණීමේ ආදායම සැලකිල්ලට ගැනේ.

4.3 පොළී ආදායම සහ වියදම්

ආදායම් සැලකිල්ලට ගනුයේ වත්කමේ සඵල පොළී අනුපාතය පදනම් වන්නාවූ කාල අනුපාත ක්‍රමයකටය. පොළී වියදම් සහ ආදායම් උපචිත පදනම යටතේ ගණනය කරයි.

4.4 ලාභාංශ

ගෙවීම ලබාගැනීමට කොටස් හිමියන්ගේ අයිතිය තහවුරු වූ පසු ලාභාංශ ආදායම් සැලකිල්ලට ගැනේ.

4.5 කුලී ආදායම

කුලී ආදායම ගණනය කරනුයේ බදු කොන්දේසි වලට අදාලව සරළ රේඛීය ක්‍රමය පදනම් කරගෙනය.

4.6 දේපළ පිරිසත හා උපකරණ අලෙවිය මඟින් ලාභය/ (අලාභය) සහ අනෙකුත් ආදායම්

දේපළ පිරිසත හා උපකරණ අලෙවිය මඟින් උපයන ලාභය/ (අලාභය) ඒවා අලෙවි කරන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී හඳුනාගනු ලබන අතර එකී දත්ත අනෙකුත් ආදායම් යටතේ දක්වා ඇත.

4.7 **ආයෝජන සුරැකුම් වලින් ඉපයීම් සහ අලාභ**

ස්කන්ධ කොටස් සහ මූල්‍යමය උපකරණ අලෙවිය මඟින් උපයා ගන්නා ලද ඉපයුම් හෝ අලාභයන්, ගනුදෙනුව සිදුකරන ලද දිනයට ගණනය කෙරේ.

4.8 **මෙහෙයුම් වියදම්**

ගෙවිය යුතු සෑම වියදමක්ම උපවිත පදනම යටතේ ඊට අදාළ කාලපරිච්ඡේදය යටතේ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ දක්වා ඇත.

5. **අවිනිශ්චිත වගකීම්, බැඳීම් සහ හඬු**

ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හුවමාරුව අවිනිශ්චිත අවස්ථාවන්හිදී හෝ විශ්වාසයෙන් මැණිය නොහැකි අවස්ථාවන්හිදී, අවිනිශ්චිත අනාගත සිදුවීම් හෝ වර්තමාන බැඳීම් මගින් පමණක් පැවැත්ම සනාථ කරනු ලබන පිළිගත හැකි වගකීම් අවිනිශ්චිත වගකීම් වේ. අවිනිශ්චිත වගකීම් දුරස්ථ ඒවා නොවේ නම් ශේෂ පත්‍රයේ සඳහන් නොකරයි.

වර්තමාන හඬු ප්‍රධාන වශයෙන් ණය නැවත අයකර ගැනීම හා සම්බන්ධ වන අතර, සංස්ථාව විසින් ණය නොගෙවන සේවාදායකයන්ට විරුද්ධව හඬු මඟට බසින ලද අතර, අධිකරණ ක්‍රියාවලියක් හරහා ඒවා අයකර ගැනීමට කටයුතු කරයි. කම්කරු විනිශ්චය සභාව ඉදිරියේ වන කම්කරු ආරවුල් ද මෙවැනි නීතිමය කටයුතු වලට අන්තර්ගත වන අතර අනෙකුත් නීති ආයතන වන මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව, පාර්ලිමේන්තු ඔම්බුඩ්ස්මන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද හඬු බොහෝමයක් සංස්ථාවට පක්ෂපාතිව තීරණ ලැබුණු අතර, ඇතම් හඬු දෙපාර්ශවය විසින් සමගියෙන් විසඳා ගන්නා ලදී. හෙජින් ගනුදෙනුවේ හෙලිදරව් හැරුණුකොට, සංස්ථාවේ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය කෙරේ කිසිදු ආකාරයක බලපෑමක් ඇති නොවන බව සංස්ථාවේ හැඟීමයි. එබැවින් අදාළ විධිවිධාන සිදුකර නොමැත.

පහත කෙටියෙන් දක්වා ඇති පරිදි බදු සම්බන්ධ කටයුතු වලට අදාළව හඬු තුනක් සංස්ථාව විසින් ගොනුකරන ලදී.

- (i) නොබෙදු ලාභ මත බදු ගණනය කිරීමේ පදනම හා සම්බන්ධව ඇති වූ 1997/98 ඇගයීම් වර්ෂ හා සම්බන්ධ නොබෙදු ලාභ මත බදු පිළිබඳව හඬුවක් අභියාචනා අධිකරණයේ විභාග කෙරෙමින් පවතී.

සමාලෝචන මණ්ඩලයේ තීරණය වූයේ නොබෙදු ලාභ මත බදු සංස්ථාවේ පොත් ලාභ මත ගණනය කෙරෙනු ඇති බවයි. සමාලෝචන මණ්ඩලයේ තීරණයට එරෙහිව සංස්ථාව විසින් අභියාචනා කරන ලදී.

- (ii) සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් ලබාදෙන ලද තීරණයට එරෙහිව සංස්ථාව විසින් අභියාචනාධිකරණයේ හඬුවක් ගොනු කරන ලදී. 1994.02.31 සිට 1997.12.31 දක්වා වන කාර්තුව තුළ යාත්‍රා තෙල් අපනයන අලෙවිය සඳහා වන පිරවැටුම් බද්දේ වගකීම සම්බන්ධව සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් ලබාදෙන ලද තීරණය සංස්ථාව විසින් නොසලකන ලදී.

- (iii) 2007/08 වර්ෂය සඳහා නොබෙදු ලාභ මත බදු ගණනය කිරීමේ පදනම සම්බන්ධව බදු අභියාචනා කොමිෂන් සභාවේ ගොනු කරන ලද අභියාචනය විභාග කෙරෙමින් පවතී.

6. කොන්ත්‍රාත් පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ රුචිය

පහත සඳහන් අනාවරණයන්ට අමතරව ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම සමඟ වන කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳව කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට සෘජු හෝ වක්‍ර අයිතියක් නොමැත.

ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ 2/3 ක කොටස් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සතු වන අතර, සංස්ථාව විසින් ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පහත සඳහන් අධ්‍යක්ෂවරු තිදෙනා පත්කරන ලදී.

- එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා මයා - අධ්‍යක්ෂ
- සන්ධ්‍යා විජයබණ්ඩාර මිය - අධ්‍යක්ෂ
- එච්.ඩී.බී. සමන් කුමාර මයා - අධ්‍යක්ෂ

එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා මහතා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකුද වේ.

ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම ශ්‍රී ලංකාව තුළ දියර ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීමේ සහ බෙදාහැරීමේ කටයුතු වල නිරතව සිටී. සංස්ථාව විසින් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම වෙත වර්ෂ 2013 දී රුපිය. බිලියන 8.4 ක් දක්වා ගෙවීමක් කරන ලදී. ගෙවිය යුතු අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු ගෙවීම 2011 අප්‍රේල් 29 දිනැති අංක PED58 ටාප්ප් සමාගමේ වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාර සිදුකර ඇත.

7. හෙජින් ගනුදෙනුව

ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුව සහ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුව විසින් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට එරෙහිව ලන්ඩන් නුවර වාණිජ මහාධිකරණයේ නඩුවක් ගොනු කරන ලදී. ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුව අතර අත්සන් කරන ලද ISDA ප්‍රධාන ගිවිසුම ප්‍රකාර ලන්ඩන් නුවර වාණිජ මහාධිකරණය දෙපාර්ශවය විසින් ගිවිසුම්ගත පොදු සංසඳය විය. මතභේදාත්මක ගනුදෙනුව සම්බන්ධව 2008 දෙසැම්බර් 12 වන දින සිට 2009 අගෝස්තු 14 වන දින දක්වා ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුව වෙත එකතුව ඇ.ඩොලර් 161,733,500 ක් වන පරිදි ගෙවීම් නවයක් කිරීමට නීතියෙන් බැඳී ඇති බව එකී බැංකුව හිමිකම් ප්‍රකාශ කරන ලදී. ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුව වෙත වාසි සහගත වන පරිදි මහාධිකරණය විසින් තිත්දුව ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද අතර, ඇමරිකානු ඩොලර් 166,476,281 ක් සහ අදාළ වියදම් එකී බැංකුව වෙත ගෙවීමට ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙත නියෝග කරමින් 2011 අගෝස්තු 08 වන දින වන විට ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුවේ පිරිවැය වශයෙන් පවුම් 2,967,546 ක් වන අතුරු ගෙවීමක් ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුව වෙත ගෙවන ලෙසටද වැඩිදුරටත් නියෝග කරන ලදී. 2011 සැප්තැම්බර් මසදී, ඉහත කී නඩු තිත්දුවට එරෙහිව අභියාචනා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම වෙනුවෙන් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ඇපැල්කරුගේ නිවේදනයක් ගොනු කරන ලදී. 2011 ඔක්තෝම්බර් 31 දින ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාට්ච් බැංකුවේ ඇපැල සඳහා වන පිරිවැය වෙනුවෙන් වන සුරැකුමක් ලෙස අධිකරණය වෙත පවුම් 500,000 ක් ගෙවන ලදී.

2012 ජූලි මස 27 වන දින, ඉංග්‍රීසි අභියාචනාධිකරණය විසින් ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාටඩ් බැංකුවට පක්ෂපාති ලෙස නියෝගය නිකුත් කරන ලදී. ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ නීති උපදේශකවරු සහ ගරු නීතිපතිතුමා විසින් ලබාදෙන ලද උපදෙස් අනුව, ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙනුවෙන් වංගලන්තයේ මහාධිකරණයේ අභියාචනා කිරීමට අවසර ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් කරන ලදී.

ඇ.ඩොලර් මිලියන 60 ක මුදලක් සම්පූර්ණ සහ අවසානාත්මක සමථයක් වශයෙන් පිළිගනිමින් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සමඟ සමථයකට ඵලඹිමට එකඟ බව ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාටඩ් බැංකුව විසින් ඔවුන්ගේ නීතිඥවරු මගින් ගරු නීතිපතිතුමා වෙත දන්වා ඇති බව 2013.02.20 දිනැති ගරු නීතිපතිතුමාගේ ලිපියෙන් දන්වා ඇති අතර, ගරු නීතිපතිතුමා විසින් තවදුරටත් දන්වා ඇත්තේ, එක්සත් රාජධානියේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචනා කිරීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රතිඵලය අවිනිශ්චිත බැවින් එවැනි ගිවිසුමකට ඵලඹිම ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට වාසිදායක වනු ඇති බවයි. සමථයකට පැමිණීම සඳහා වන යෝජනාව පිළිගැනීමට ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කරන ලද අතර, ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාටඩ් බැංකුව සමඟ කෙටුම්පත් කරන ලද ගිවිසුමට ඵලඹිමට අවශ්‍ය කැබිනට් අනුමැතිය 2013.04.04 දින ලබා දෙන ලදී. කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරන ලද පරිදි යෝජිත විශ්වසන ස්ථාපන ඔප්පුව සඳහා වන ගිවිසුම සඳහා ගරු නීතිපතිතුමාගේ අනුමැතිය ද ලබා ගන්නා ලදී.

කෙටුම්පත් කරන ලද විශ්වසන ස්ථාපන ඔප්පුව යටතේ වන සම්පූර්ණ සහ අවසානාත්මක සමථය ලෙස ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාටඩ් බැංකුව වෙත ඇ.ඩොලර් මිලියන 60 ක් ගෙවීම සඳහා 1971 අංක 38 දරණ මූල්‍ය පනතේ 16 වන වගන්තිය සහ 1961 අංක 28 දරණ ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනතේ 24(ii) (ඉ) වගන්තිය ප්‍රකාර, මහජන බැංකුවෙන් ඇ.ඩොලර් මිලියන 60 ක් ණයට ගැනීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ උපදෙස් අනුව අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

පාර්ශවයන් දෙක විසින් ඵලඹින ලද විශ්වසන ස්ථාපන ඔප්පුව යටතේ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ කැබිනට් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ප්‍රකාර, ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාටඩ් බැංකුව වෙත ඇ.ඩොලර් මිලියන 60 ක් ගෙවන ලදී. 2013 මැයි 29 දින ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා විසින් කෙටුම්පත් කරන ලද විශ්වසන ස්ථාපන ඔප්පුව අත්සන් තබන ලදී. ඉහත සඳහන් කරන ලද විශ්වසන ස්ථාපන ඔප්පුව යටතේ ඇ.ඩොලර් මිලියන 60 ක් වන ගෙවීම ස්ටැන්ඩර්ඩ් වාටඩ් බැංකුව වෙත 2013 ජූනි මස 03 වන දින ගෙවන ලදී.

- 08. **ශ්‍රේෂ්ඨ පත්‍ර දිනට පසු සිදුවීම්**
ශ්‍රේෂ්ඨ පත්‍ර දිනට පසු සිදුවීම් සලකා බලා ඇති අතර, මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී අදාළ ගැලපීම්/ අනාවරණය සිදුකර ඇත.
- 09. **අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම් ප්‍රකාශනය**
මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

	සංස්ථාව		සමුහය	
	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන
1. ආදායම				
බහිෂ් කෙල් නිෂ්පාදන අලෙවිය	490,381.492	512,910.308	490,528.617	512,910.308
පර්යන්ත ගාස්තු සහ වෙනත් ආදායම්	--	--	437.618	1,636.254
	490,381.492	512,910.308	490,966.235	514,546.562
2. විකුණුම් පිරිවැය				
දළ අත්තය ප්‍රකාර	463,990.551	540,114.897	463,966.620	540,114.897
මෙහෙයුම් අලාභ/ ලාභ	383.616	324.297	383.616	324.297
විනිමය විචලනය (බොරතෙල්/ තොග)	3,263.767	33,252.851	3,263.767	33,253.812
සෘජු වියදම් සහ වෙනත්	--	--	6,441.892	6,826.802
	467,637.933	573,692.045	474,085.894	580,519.808
3. වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්				
ලාභාංශ ආදායම	0.007	0.003	0.007	0.003
විවිධ ආදායම්	289.214	239.709	411.523	518.139
කුලී ආදායම්	32.757	6.616	49.417	24.976
	321.978	246.328	452.324	543.118
3.1 ආයෝජන දේපළ ආදායම්				
මල්පාර, හර්ස්කෝන් පාර, ගොඩනැගිලි සහ පිටවුම්පල් වලින් කුලිය	52.015	38.976	52.015	38.976
3.2 විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම්				
විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ පිරිවැය	10,336.419	11,159.293	836.987	1,299.729
ගුවන්ගාමා පර්යන්ත පිරිවැය	1,264.878	1,077.129	399.710	1,077.129
ක්ෂය වීම්	363.955	396.674	363.955	396.674
	11,965.252	12,633.096	1,600.652	2,773.530
3.3 පරිපාලන වියදම්				
පරිපාලන වියදම්	3,600.151	5,800.737	6,660.359	8,801.501
	3,600.151	5,800.737	6,660.359	8,801.501
3.4 මූල්‍ය පිරිවැය				
දීර්ඝ කාලීන ණය සඳහා පොලිය	82.416	188.769	82.416	188.769
බැංකු අයිරා සඳහා පොලිය	37.898	0.35	37.898	0.35
ගෙවිය යුතු විදේශ බිල්පත් සහ අනෙකුත් බැංකු ණය සඳහා පොලිය	18,419.534	18,170.557	18,419.534	18,170.557
වෙනත්	--	--	0.000	0.522
	18,539.848	18,359.678	18,539.848	18,360.200
3.5 මූල්‍ය ආදායම				
සාණ්ඛාගාර බිල්පත් පොලී ආදායම	917.616	2,394.101	942.135	495.065
විදේශ මුදල් ගිණුම් වලින් ලැබෙන පොලිය	18.707	19.044	18.707	19.044
ණය ලේඛන සඳහා පොලිය	65.944	187.411	65.944	1,957.950
ලං.වි.ම/විදුල.ස/ගුවන්තෙල් සේවා දායකත්වයෙන් ලැබෙන පොලිය	2,252.615	5,120.213	2,252.615	5,120.213
	3,254.882	7,720.769	3,279.401	7,592.272

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

4. දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ

පිරිසහ	සංස්ථාව						සමුච්ඡය
	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	සිරිසේනා දේපළ	දේපළ යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ	SPM පරිශ්‍රය	මෝටර් රථ	ගෘහ මෙවලම් කාර්යාලීය උපකරණ සහ වෙනත් වත්කම්	
	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	
2013.01.01 දිනට ශේෂය	3,227.526	1.016	4,015.381	2,142.422	385.017	1,894.327	38,768.838
එකතු කිරීම්	27.641	--	254.573	--	98.638	34.104	465.373
ඉවත් කිරීම්	--	--	(1.357)	--	(4.986)	(1.992)	(34.855)
2013.12.31 දිනට ශේෂය	3,255.167	1.016	4,268.597	2,142.422	478.669	1,926.439	39,199.356
4.2 ක්ෂය වීම්							
2013.01.01 දිනට ශේෂය	313.142	0.369	3,111.455	1,290.634	234.671	1,286.814	14,345.128
වර්ෂය සඳහා ගාස්තු	66.762	0.008	272.408	--	22.663	124.252	1,624.638
ඉවත් කිරීම්	--	--	(1.357)	--	(4.986)	(1.992)	(34.855)
2013.12.31 දිනට ශේෂය	379.904	0.397	3,382.506	1,290.634	252.348	1,409.074	15,934.911
2013.12.31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	2,875.263	0.619	886.091	851.788	226.321	517.365	23,264.444
2012.12.31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	2,914.384	0.627	903.926	851.788	150.346	607.513	24,423.710

4.3 වත්කම් හා කෙටිගෙන යන ව්‍යාපෘති

	සංස්ථාව		සමුච්ඡය	
	2013	2012	2013	2012
	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන
පිරිසහදළ නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය (SOREM)	837.454	809.102	837.454	809.102
ගොඩනැගිලි	18.163	15.888	18.163	15.888
යන්ත්‍ර හා උපකරණ	2,197.081	15.004	2,197.081	15.004
ගබඩාකරණ පහසුකම්	168.539	2,185.169	168.539	2,185.169
පිරවුම්හල් නවීකරණ කටයුතු	3.736	3.736	3.736	3.736
වෙනත්	4,528.225	1,114.717	4,594.279	1,175.338
	7,753.198	4,143.615	7,819.252	4,204.237
4.4 ශුද්ධ පොත් අගය				
දේපළ පිරිසහ හා උපකරණ	5,357.446	5,428.585	23,264.444	24,423.710
වත්කම් හා කෙටිගෙන යන ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති	7,753.198	4,143.615	7,819.252	4,204.237
දේපළ පිරිසහ හා උපකරණවල මුළු ධාරණ ප්‍රමාණය	13,110.644	9,572.201	31,083.696	28,627.947

4.5 ආයෝජන දේපළ

දළ ධාරණ ප්‍රමාණයේ පිරිවැය	සංස්ථාව		සමුච්ඡය	
	2013	2012	2013	2012
	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන
1.1 දිනට ශේෂය	33.570	32.344	33.570	32.344
එකතු කිරීම්	--	1.226	--	1.226
12.31 දිනට ශේෂය	33.570	33.570	33.570	33.570
ක්ෂය වීම්				
1.1 දිනට ශේෂය	6.600	5.653	6.600	5.653
එකතු කිරීම් : වර්ෂය සඳහා ගාස්තු	0.804	0.947	0.804	0.947
12.31 දිනට ශේෂය	7.404	6.600	7.404	6.600
ශුද්ධ පොත් අගය	26.166	26.970	26.166	26.970

ශේෂ පත්‍ර දිනට සාධාරණ අගය ක්‍රියාත්මක නොකරන ලද අතර, 2013 දී වෘත්තීය අගය කිරීම ලබා ගැනීමට පියවර ගනු ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

4.6 වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය පහත පරිදි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

	2013	2012
සිත්තක්කර ඉඩම්	නැත	නැත
ගොඩනැගිලි	අවු. 40	අවු. 40
නව ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල	අවු. 50	අවු. 50
පිරිපහදු වැංකි හා නළ මාර්ග	අවු. 40	අවු. 40
පිරිපහදු යන්ත්‍ර හා උපකරණ	අවු. 10	අවු. 10
වෙනත් ස්ථානවල පිහිටි වැංකි	අවු. 40 හෝ අවු. 20	අවු. 40 හෝ අවු. 20
වෙනත් ස්ථානවල පිහිටි නල මාර්ග	අවු. 10 හෝ අවු. 05	අවු. 10 හෝ අවු. 05
යන්තෝපකරණ හා යන්ත්‍රසූත්‍ර	අවු. 10 හෝ අවු. 05	අවු. 10 හෝ අවු. 05
ඔවුසර හා වැංකි රට	අවු. 05	අවු. 05
වැන් සහ කෝච්චි	අවු. 04	අවු. 04
1998/12/31 දින දක්වා ගෘහ භාණ්ඩ/උපකරණ සහ කාර්යාලීය උපකරණ	සම්පූර්ණයෙන්ම	සම්පූර්ණයෙන්ම
1999/12/31 දින දක්වා ගෘහ භාණ්ඩ/උපකරණ සහ කාර්යාලීය උපකරණ	අවු. 03	අවු. 03
SPM පහසුකම් -		
වැංකි අංගනය	අවු. 40	අවු. 40
නළ මාර්ග	අවු. 20	අවු. 20

4.7 අත්පාය වත්කම්

	ERP ව්‍යාපෘති	SAP ERP බලපත්‍රය	අත්වේල නළ මාර්ග ස්වයංක්‍රීයකරණ ව්‍යාපෘතිය	එකතුව
වටිනාකමේ පිරිවැය				
2013 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	410.974	9.380	37.794	458.148
එකතු කිරීම්	1.522	--	--	1.522
මාරු කිරීම්	--	--	--	--
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	412.497	9,380	37.794	459.670
එකතු කරන ලද ක්ෂය වීම් සහ අඩු කිරීම්				
2013 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	226.317	0.482	1.921	228.720
වර්ෂය සඳහා අය කිරීම්	91.658	--	--	91.658
මාරු කිරීම්	--	--	--	--
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	317.975	0.482	1.921	320.377
ශුද්ධ පොත් අගය				
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට	94.522	8.898	35.873	139.293
2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට	184.657	8.898	35.873	229.428

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

5. ආයෝජන

5.1 ජංගම සේවක

a) **ආශ්‍රිත සමාගම්වල ආයෝජන මිල ප්‍රකාශන නොකල**
ලංකා ඛනිජතෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම
ආයෝජන සඳහා එකතු කිරීම්

සංස්ථාව		සමුභය	
2013	2012	2013	2012
රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන
5,000.000	5,000.000	--	--
--	--	--	--
5,000.000	5,000.000	0.000	0.000

b) **වෙනත් ආයෝජන - විකුණුම් ආයෝජන සඳහා පවත්නා**
මිල ප්‍රකාශන කරන ලද

ලංකා සිමෙන්ති සමාගම රු.10/- බැගින් එකක් සඳහා සම්පූර්ණයෙන් ගෙවන ලද
ගෙවන ලද 5,000,000 සාමාන්‍ය කොටස්
කොටස් සඳහා මාරු කරන ලද සාධාරණ වටිනාකම

47.500	99.000	47.500	99.000
(14.500)	(51.500)	(14.500)	(51.500)
33.000	47.500	33.000	47.500

මිල ප්‍රකාශන නොකල ආයෝජන

එක්සත් ප්‍රවෘත්තිපත්‍ර සමාගම

එකක් සඳහා රු.10/- බැගින් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවන ලද
61,206 ක සාමාන්‍ය කොටස්

0.539	0.539	0.540	0.539
-------	-------	-------	-------

ලංකා ලේලිස්තී සමාගම

එකක් සඳහා රු.10/- බැගින් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවන ලද
100 ක සාමාන්‍ය කොටස්

0.001	0.001	0.000	0.001
-------	-------	-------	-------

ජාත්‍යන්තර සමාගම්/ ඛනිජ තෙල් සංගමය

එකක් සඳහා ඇ.ඩො. 100 ක් බැගින් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවන ලද
5499 කොටස් ඇ. එක්සත් ජනපදයේ සංස්ථාපිත

5.086	5.086	5.086	5.086
5.626	5.626	5.626	5.626

එකතුව

38.626	53.126	38.626	53.126
---------------	---------------	---------------	---------------

විකුණුම් ආයෝජන සඳහා පවත්නා ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද මිල ප්‍රකාශන නොකල ආයෝජන පිරිවැය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

වාර්තාකරණ ලද දිනයේ ණය අවදානම වෙත වන උපරිම තීරාචරණය, විකුණුම් සඳහා පවත්නා ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද කොටස් සුරැකුම්වල ධාරණ අගය ක්‍රියාත්මක වේ.

අලෙවිය සඳහා පවත්නා ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති මූල්‍ය වත්කම් කිසිවක් ගෙවීම කල් ඉකුත් වී නො ඇතිකර ඇත.

6. වෙළඳ සහ වෙනත් ලැබීම්

	සංස්ථාව				සමුභය			
	2013		2012		2013		2012	
	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන	රුපි. මිලියන
වෙළඳ ලැබීම්	53,147.185	--	97,378.525	--	53,945.433	--	97,763.121	--
වෙනත් ලැබීම්	1,585.849	32,338.400	3,251.512	13,684.290	157.740	32,338.400	3,280.734	12,255.760
තැන්පතු	13.685	260.130	12.297	697.320	300.808	260.130	12.297	697.320
අත්තිකාරම්	375.128	--	499.601	--	375.128	--	591.565	--
පෙර ගෙවීම්	178.206	--	221.211	--	178.206	--	221.211	--
සේවකයන් සඳහා ණය හා අත්තිකාරම්	31.806	2,242.560	39.865	1,729.380	2,126.114	2,242.560	2,434.487	1,729.380
	55,331.858	34,841.091	101,403.011	16,110.986	57,083.428	34,841.091	104,303.415	14,682.463

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

7. තොග

	සංස්ථාව		සමූහය	
	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන
බොරතෙල්	24,231.471	13,955.461	24,231.471	13,955.461
වෙනත් අමුද්‍රව්‍ය	909.535	1,002.053	909.535	1,002.053
තිම් භාණ්ඩ	37,869.639	45,577.306	37,869.639	45,577.577
වෙනත් අමුද්‍රව්‍ය හා සැපයුම්	2,363.479	1,997.516	2,931.560	2,529.557
අඩුකලා : ජංගම නොවන අයිතම සඳහා ප්‍රතිපාදන	(341.924)	(342.511)	(513.765)	(514.352)
	65,032.200	62,189.825	65,428.440	62,550.296

8. මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ හි උපාංග

මුදල් හා බැංකු ණේෂ	6,134.526	11,623.634	11,385.099	12,085.561
	6,134.526	11,623.634	11,385.099	12,085.561

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සඳහා පහත සඳහන් මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ අන්තර්ගත වේ.

මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	6,134.526	11,623.634	11,385.099	12,085.561
බැංකු අයිත	(8,365.510)	--	(8,537.060)	(365.080)
	(2,230.984)	11,623.634	2,848.037	11,720.479
එකතු කළා/ අඩු කළා : විදේශ විනිමය පරිවර්තනය	(5,068.406)	(4,688.550)	(5,068.406)	(4,688.550)
	(7,299.390)	6,935.086	2,220.369	7,031.931

9. දායක ප්‍රාග්ධනය

1961 අංක 28 දරණ පනතේ 23 වගන්තිය ප්‍රකාර මූලික දායකත්වය	10.000	10.000	10.000	10.000
1964 අංක 23 දරණ විසර්ජන පනත මගින් මුදල් බැර කරන ලදී.	4.000	4.000	4.000	4.000
1967 අංක 15 දරණ විසර්ජන පනත මගින් මුදල් බැර කරන ලදී	20.000	20.000	20.000	20.000
1976 ප්‍රාග්ධන දායකත්වය	60.000	60.000	60.000	60.000
1979 ප්‍රාග්ධන දායකත්වය	13.110	13.110	13.110	13.110
1980 ප්‍රාග්ධන දායකත්වය	10.710	10.710	10.710	10.710
ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මුළු දායකත්වය ලබා දීම	117.820	117.820	117.820	117.820
1987 පොදු සංචිත මගින් ලබා ගන්නා ලද	750.000	750.000	750.000	750.000
1987 පොදු සංචිත මගින් ලබා ගන්නා ලද	132.180	132.180	132.180	132.180
	1,000.000	1,000.000	1,000.000	1,000.000

(පාර්ලිමේන්තුව විසින් බලපැවැත්වූ ප්‍රාග්ධන නියමකර නොමැත.)

10. ප්‍රාග්ධන සංචිත

ජනවාරි 01 දිනට ණේෂය	4,992.686	4,992.686	4,992.686	4,992.686
දෙසැම්බර් 31 දිනට ණේෂය	4,992.686	4,992.686	4,992.686	4,992.686

* 2003 වර්ෂයේදී, ලංකා බැංකු තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම වෙත මාරුකරන ලද වත්කම් පොත් වටිනාකම යටතේ සිදුකරන ලදී. පුද්ගලිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී එකඟවන ලද අගයන් පදනම් කරගෙන ඉහත ගනුදෙනුව වාර්තා කිරීමට තීරණය කරන ලදී. ඉහත ගනුදෙනුවේ බලපෑම විකුණුම් ක්‍රියාවලිය යුද්ධ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යටතේ ගළපන ලදී.

11. ණය සහ වෙනත් ලබා ගැනීම් සඳහා පොළීය

	සංස්ථාව		සමූහය	
	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන	2013 රුපි. මිලියන	2012 රුපි. මිලියන
11.1 CPSTL සඳහා නොපවරන ලද දිගු කාලීන ණය භාණ්ඩාගාර ණය (ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව - පොළීය 14% [වාර්ෂික]) ආපසු ගෙවීම් ජූලි 01 දා සිට අර්ධ වාර්ෂිකව රු. මිලියන 37.977 වාරික බැගින්	493.736	569.695	493.736	569.695
11.2 CPSTL සඳහා පවරන ලද දිගු කාලීන ණය භාණ්ඩාගාර ණය (එක්සිම් බැංකුව/ පොළීය 12% වාර්ෂික) 2004 ඔක්තෝබර් මස සිට වාරික 24 කින් අර්ධ වාර්ෂිකව ගෙවිය යුතු.	857.114	1,428.523	857.114	1,428.523
11.3 මහජන බැංකු කාලීන ණය	--	--	2,374.451	2,523.204
	1,350.850	1,998.218	3,725.301	4,521.422

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

12. වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවීම්

ගෙවිය යුතු විදේශ බිල්

වෙනත් ණයවිභේද

දේශීය ආදායම් හා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතු උපවිභ වියදම්
 ආපසු ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් හා වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් සඳහා ගෙවිය යුතු ස්.වා.බැ. වෙත ගෙවිය යුතු

සංස්ථාව		සමූහය	
2013 රුපිය. මිලියන	2012 රුපිය. මිලියන	2013 රුපිය. මිලියන	2012 රුපිය. මිලියන
179,457.390	189,355.413	179,457.390	189,355.413
1.016	2,213.257	223.588	2,213.257
1,260.938	3,338.666	2,216.130	3,456.338
11,397.417	16,943.900	11,419.523	18,311.032
1,980.164	1,434.516	4,245.237	900.854
0.000	7,611.600	0.000	7,611.600
194,096.925	220,897.351	197,561.868	221,848.494

13. පොලී සහිත ණය ගැනීම් වර්ෂයක් තුළ

බැංකු හා වෙනත් ණය

වසරක් තුළ සම්පූර්ණයෙන් ආපසු ගෙවිය යුතු බැංකු අයිත

219,042.059	211,163.063	219,529.859	211,650.863
8,365.509	--	8,537.060	365.082
227,407.568	211,163.063	228,066.919	212,015.945

14. මෙහෙයුම්වලින් උපදවන ලද මුදල්

අවණ්ඩ මෙහෙයුම් වලින් බදු ගෙවීමට පෙර ලද ලාභය/ (අලාභය)

ගැලපීම් :

ක්ෂය වීම්
 ක්‍රමක්ෂය කිරීම්
 විදේශ මුදල් පරිවර්තන
 ආයෝජන ආදායම්
 පොලී ලැබීම්
 වෙළඳපළ වටිනාකම ගැලපීම (උපුටා ගන්නා ලද කොටස)
 සංවරණය නොවන අයිතම ගබඩා කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන
 හසුදාස සහ සැක සහිත ණය සහ අයකර ගැනීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන
 පොලී වියදම්
 පාරිභෝගික වියදම්
 විශ්‍රාම ගෙවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන
 අඩුකිරීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන - කාර්ය මණ්ඩල ණය
 අඩුකිරීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන - ණයකරු
 දේපළ පිරිසිදු සහ උපකරණ විකිණීම මත ලාභය/ (අලාභය)
 ස්ලැට්‍රිසම් සංචිත

සංස්ථාව		සමූහය		
2013 රුපිය. මිලියන	2012 රුපිය. මිලියන	2013 රුපිය. මිලියන	2012 රුපිය. මිලියන	
(7,984.225)	(97,308.373)	(6,388.190)	(95,473.310)	
485.882	516.994	1,624.430	1,672.827	
--	--	91.660	84.597	
(379.872)	(3,656.660)	(379.870)	(3,656.660)	
0.007	(0.003)	0.010	(0.003)	
(3,254.882)	(2,413.145)	(3,279.400)	(2,472.059)	
14.500	51.500	14.500	51.500	
--	21.602	--	21.602	
(0.511)	(0.396)	(0.510)	(0.396)	
18,539.848	18,359.678	19,195.080	19,084.230	
--	--	77.080	--	
57.032	(40.731)	126.780	274.635	
--	--	(2.980)	0.820	
--	--	120.530	--	
(23.728)	(1.130)	(36.590)	(1.466)	
--	97.520	--	97.520	
7,454.051	(84,373.144)	11,162.523	(80,316.164)	
ක්ෂය වූ ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් පෙර මෙහෙයුම් ලාභය/ (අලාභය)				
ක්ෂය වූ ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම්				
භාණ්ඩ ලේඛන (වැඩිවීම)/ අඩුවීම	(2,842.375)	(25,230.461)	(2,878.144)	(25,219.390)
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබීම් (වැඩිවීම)/ අඩුවීම	27,341.560	5,039.874	25,418.555	3,038.106
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ගෙවීම් වැඩිවීම/ (අඩුවීම)	(26,800.426)	53,864.343	(22,091.929)	52,689.564
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් (හා විනාශය)/ තුළින් උපදවන ලද මුදල්	(5,152.809)	(50,699.388)	11,611.055	(49,807.884)

15. ආශ්‍රිත පාර්ශවයන් සමඟ සිදුකරන ගනුදෙනු

ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂවරු හය දෙනෙක් (පහත දැක්වා ඇති පරිදි) ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ කොටස් අයිතිය හේතුවෙන් අධ්‍යක්ෂවරු ලෙස තවදුරටත් ක්‍රියා කරයි.

01. එල්.ඊ. සුසන්ත සිල්වා මහතා
02. මේජර් ජෙනරාල් එම්.ආර්.ඩබ්. ද සොයිසා මහතා
03. එස්. විජයබණ්ඩාර මිය
04. ඩන්දුල සමන් කුමාර මහතා
05. ආර්.එම්.ඩී.කේ. රත්නායක මිය
06. එම්. විජේගුණවර්ධන මහතා

ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ ප්‍රධානතම අරමුණු නම් ගබඩාකරණය සහ ප්‍රවාහනය මෙන්ම තොරතුරු තාක්ෂණ පහසුකම් ලබා දීමයි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී, ප්‍රමාණාත්මක ගෙවීම් ලෙස රුපිය. මිලියන 8,366.62 ක් (2012 - රුපිය. මිලියන 9,443.96) සහ ප්‍රවාහන ගාස්තු ලෙස රුපිය. මිලියන 1,997.98 ක් (2012 - රුපිය. මිලියන 1,549.66) පර්යන්ත සමාගම වෙත ගෙවන ලදී.

16. මූල්‍යමය අවදානම් සාධක

සංස්ථාවේ ක්‍රියාකාරකම්, වෙළඳපල අවදානම, (විනිමය අවදානම, පොලී අනුපාත අවදානම ඇතුළුව), ණය අවදානම සහ ද්‍රවශීලීතාවය පිළිබඳ අවදානම සහ මිල අවදානම වැනි විවිධ වූ මූල්‍ය අවදානම් තත්වයන්ට මුහුණ දෙයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රතිපත්ති යටතේ කළමනාකාරිත්වය මඟින් අවදානම් කළමනාකරණය ක්‍රියාවට නංවයි. සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කෙරේ දිගාගත වූ මූල්‍ය අවදානම් තත්වයන් කළමනාකාරිත්වය විසින් හඳුනාගෙන ඇගයීමට ලක් කරයි. සංස්ථාවේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය මත ඇතිවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සංස්ථාවේ අවදානම් කළමනාකරණ වැඩසටහන් මඟින් ක්‍රියා කරයි.

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන මූල්‍ය උපකරණ අතරට කෙටි කාලීන ස්ථිර තැන්පතු, මූල්‍ය වෙළඳපල ආයෝජන, ඇමරිකානු ඩොලර් තැන්පතු සහ මුදල් අත්තර්ගත වේ. මෙම මූල්‍ය උපකරණවල ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ, සංස්ථාවේ ද්‍රවශීලීතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම මෙන්ම ආයෝජනය කරන ලද අරමුදල් මත වන මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ උපරිම කිරීමයි. සංස්ථාවේ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් තුළින් සෘජුවම එන වෙළඳ ලැබීම් සහ වෙළඳ ගෙවීම් වැනි අනෙකුත් විවිධ මූල්‍ය උපකරණ සංස්ථාව සතුව ඇත.

අ) වෙළඳපල අවදානම

(i) විදේශ විනිමය අවදානම

සංස්ථාව විසින් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය කරන අවස්ථාවලදී විනිමය කෙරේ, මූලිකව ඇමරිකානු ඩොලර් සම්බන්ධව ඇතිවිය හැකි විදේශ විනිමය අවදානම සංස්ථාව විසින් සිදුකරනු ලබන දේශීය ගනුදෙනු සඳහා ශ්‍රී ලංකා රුපියල භාවිතා කරනු ලබන අතර,

භාවිතා කරනු ලබන අනෙකුත් සෑම මුදල් වර්ගයක්ම විදේශ මුදල් ලෙස වාර්තාකරණයේදී සලකනු ලබයි. ඇතැම් වෙළඳ ලැබීම් සහ වෙළඳ ගෙවීම් විදේශ විනිමය මගින් සිදු කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකා රුපියල මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, විදේශ විනිමය පරිවර්තනයේදී සහ ගනුදෙනු කිරීමේදී ඇති විය හැකි අවදානම් මගින් බලපෑමක් ඇති වේ. විවිධ පාර්ශව මගින් ලබා ගන්නා ලද සේවා මිලදී ගැනීම් සහ අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය කෙරේ විදේශ විනිමය ප්‍රවමාණ අනුපාත බලපෑමක් ඇති කරයි. ඇමරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අඛණ්ඩ පහලයාම, ආනයනය කරනු ලබන ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සහ අනෙකුත් මිලදී ගැනීම් සඳහා වන පිරිවැය හරහා සංස්ථාවේ මෙහෙයුම්ගත සහ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල කෙරේ සෘජු බලපෑමක් ඇති කරයි.

අනෙකුත් සෑම විවලසතාවයක්ම ස්ථායී අවස්ථාවක ඇමරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියලට 1% න් අවප්‍රමාණය වූයේ නම්, 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට එය රුපී. 3,991,046 ක විදේශ විනිමය පාඩුවක් ඇති කරයි.

(ii) පොලී අනුපාත අවදානම

සංස්ථාවේ පොලී අනුපාත අවදානම ප්‍රධාන වශයෙන් පැන නගිනුයේ කෙටි කාලීන මූල්‍යමය ආයෝජන සහ කාල තැන්පතු ලෙස ණයට ගැනීම් සහ ආයෝජන මගිනි. පවත්නා වෙළඳපල අනුපාත මගින් විශාල වශයෙන් සැපයුම්කරුගේ පොලී අනුපාත වෙනස් වන අවස්ථාවකදී, රාජ්‍ය වානිජ බැංකු දෙකක් මගින් ලබා ගන්නා ලද විදේශ මුදල් ණය, කතිකා කළ හැකි පොලී අනුපාතයක පවතී. සංස්ථාව විසින් අඛණ්ඩව පොලී නිරාවරණයන් විශ්ලේෂණය කරනු ලබන අතර LIBOR සහ මූල්‍ය වෙළඳපල අනුපාත ද අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.

ආ) ණය අවදානම

ණය අවදානම යනු සේවාදායකයෙක් විසින් ගිවිසගත් බැඳීම් සපුරාලීමට අපොහොසත් වුවහොත් සංස්ථාව විසින් දැරිය හැකි මූල්‍ය අලාභයයි. සංස්ථාවේ සේවාදායකයන් බොහොමයක් ස්වාධීනව තක්සේරු කර නොමැති බැවින් සේවාදායකයන්ගේ ගුණාත්මකභාවය ඔවුන්ගේ මූල්‍ය තත්වය, අත්දැකීම් සහ අනෙකුත් ගුණාත්මක සාධක පදනම් කර ගෙන සලකා බලයි. සංස්ථාව විසින් ණය ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපනය කර ඇති අතර එය යටතේ ණය සීමා ලබා දීමට පෙර සෑම නව සේවාදායකයෙකුම පුද්ගලිකව විශ්ලේෂණය කරනු ඇත. සංස්ථාවේ ණය ප්‍රතිපත්තිය සපුරාලීමට අපොහොසත් වන සේවාදායකයන්ට මුදල් පදනම යටතේ පමණක් ගනුදෙනු කිරීමට සිදු වේ. මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ මෙන්ම බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල සිදුකර ඇති තැන්පතු සහ සේවාදායකයන් වෙත කරන ලද ණය අනාවරණයන් සහ හිඟ ලැබීම් සහ අනිවාර්ය ගනුදෙනු ද ණය අවදානමට අන්තර්ගත වේ.

ඇ) ද්‍රවශීලී අවදානම

මූල්‍ය ප්‍රවාහය සැලසුම් කිරීම සහ පූර්ව නිවේදනය කිරීම සංස්ථාවේ මූල්‍ය අංශය විසින් සිදු කරනු ලබයි. විවිධ මූල්‍ය වගකීම් සහ අතිරේක කෙටි කාලීන මූල්‍ය සම්පත්, වඩා යහපත් කේන්ද්‍රයන්හි උපරිම භාවිතය සඳහා පවත්නා අරමුදල්, අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම මූල්‍ය අංශ විසින් සිදු කරයි.

කාරක ප්‍රාග්ධනය, කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය වන ශේෂයට වඩා, පවතින අතිරික්ත මුදල්, ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් සහ කෙටි කාලීන මූල්‍යමය ආයෝජන/ කාල තැන්පතු වැනි පොලී

ලබා දෙන මූල්‍යමය අංශ තුළ ආයෝජනය කර ඇත. වාර්තාකරණ දිනයට, ද්‍රවශීලී අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පහසුවෙන් මුදල් ප්‍රවාහ ජනිත කරවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන රුපී. මිලියන 4,055.87 ක් වන කෙටි කාලීන මූල්‍ය ආයෝජන සංස්ථාව සතුව පවතී.

ශේෂ පත්‍ර දින සිට ගිවිසුම්ගත කල්පිරෙන දිනට පවත්නා කාල පරිච්ඡේදය පදනම් කොට ගෙන අදාළ කල්පිරීමේ කාණ්ඩයට ව්‍යුත්පන්න නොවන සංස්ථාවේ වගකීම් පහත දැක්වෙන වගුවෙන් විශ්ලේෂණය කරනු ලබයි.

	දෙසැම්බර් 2013 (රුපී. මිලියන)			
	මාස 03 ට අඩු	මාස 03 සිට වසර 02 දක්වා	වසර 3 - 5	වසර 5 ට වැඩි
බැංකු ණය	227.407	--	--	--
දීර්ඝ කාලීන ණය	--	685.348	437.623	227.878

(ඇ) මිල අවදානම

ඇමරිකන් ඩොලර් සහ අනෙකුත් විදේශ මුදල් භාවිත කරමින් විදේශ රටවලින් ආනයනය කරන ලද බහිෂ්ත තෙල් නිෂ්පාදන සහ අනෙකුත් අමුද්‍රව්‍ය වල කාණ්ඩ මිල අවදානම කෙරේ සංස්ථාව තීව්‍රවරණය වෙනු ඇත. ජාත්‍යන්තර තෙල් මිල උච්චාවචන සමඟ අනුගත වන පරිදි බහිෂ්ත තෙල් නිෂ්පාදනවල දේශීය සිල්ලර අලෙවි මිල ගණන් තීරණය කිරීමේදී පිරිවැය පරාවර්තික මිල යන්ත්‍රණය සුදුසු පරිදි නොමැත. සංස්ථාව විසින් සතිපතා තොග සමාලෝචන රැස්වීම් පවත්වන අතර එහිදී අනාගත නිෂ්පාදන අවශ්‍යතා සාකච්ඡා කරනු ලබන අතර, අවශ්‍යවන අනාගත ආනයනයන් සඳහා සැලසුම් සකසනු ලබයි. එසේම කාලානුරූපීව සුදුසු කළමනාකරණ තීරණ ගැනීම සඳහා බහිෂ්ත තෙල් නිෂ්පාදන පිළිබඳ මූල්‍යමය තොරතුරු ලබාදීම මඟින් සංස්ථාව විසින් අඛණ්ඩව මහා කාණ්ඩාගාරය සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වයි.

17. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණයේ මූලික අරමුණ වනුයේ, කොටස්කරුවන් සඳහා සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සඳහා වන ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සඳහා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම තහවුරු කිරීමයි. 2013 වර්ෂය අවසානයේදී, පසුගිය වසර පහ තුළ වූ සංචිත අලාභ හේතුවෙන් රුපී. මිලියන 236,528.740 ක ඍණ වත්කම් තත්වයක් සහ සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා රුපී. මිලියන 7,984.225 ක අලාභයක් (බදු ගැලපීම් හැර) සංස්ථාව විසින් දරන ලදී. බාහිර විගණකවරුන් විසින් පෙන්වා දෙන ලද්දේ, ශ්‍රී ලංකා රජයේ මූල්‍ය සහාය නොමැතිව සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පවත්වාගෙන යාම සැක සහිත බවයි.

සංස්ථාව විසින් දරන ලද අධික අලාභයට හේතුව නම්, ඔටෝ ඩීසල්, භූමිතෙල් සහ නැප්තා ඉහළ සහන මිල ගණන් යටතේ අලෙවි කිරීම සහ සිල්ලර මිල ගණන් රජය විසින් තීරණය කිරීමයි. 1971 අංක. 38 දරණ මූල්‍ය පනතේ 17 වන වගන්තිය ප්‍රකාර, එවැනි අලාභ ආවරණය කිරීම සඳහා, රජයෙන් සහනාධාර ලැබීමට සංස්ථාව හිමිකම් ලබයි. එවැනි සහනාධාර ලැබෙනම්, සංස්ථාවේ ඍණ ශුද්ධ වත්කම් තත්වය මැඩ පවත්වා ගැනීමට හැකියාව ඇත.

දුසු වසරක සාරාංශය

දේශීය විකුණුම් තොග නිෂ්පාදනයන්

රූපී මිලියන	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
අ) වටිනාකම										
පෙට්ටල්	28,761.366	28,633.662	36,677.342	46,579.620	66,433.726	60,055.135	62,600.04	90,498.78	117,600.05	132,397.75
බීසල්	74,520.990	78,104.774	92,474.065	113,737.174	156,070.451	119,046.261	122,360.42	165,800.16	246,441.20	216,419.74
සුපරි බීසල්	1,711.525	725.285	349.805	467.764	885.249	866.145	1,170.27	1,587.58	3,539.87	4,151.77
භූමිතෙල්	7,775.135	11,430.279	13,209.914	12,459.330	14,000.051	9,754.538	10,711.00	12,804.33	18,099.54	16,803.23
දැව්තෙල්	20,135.716	30,165.885	36,421.645	43,941.105	66,220.151	33,157.145	35,792.02	49,990.51	84,790.17	60,651.35
එකතුව	132,904.073	149,059.089	179,133.352	217,184.993	298,609.628	222,879.224	232,633.75	320,681.36	470,470.83	430,423.84

අ) ප්‍රමාණය - (මෙ.ටො. 000)

පෙට්ටල්	350.300	334.100	367.600	382.100	383.747	415.667	484.264	563.37	618.67	687.33
බීසල්	1,583.300	1,330.100	1,335.300	1,449.700	1,371.323	1,427.328	1,422.119	1,848.66	1,930.40	1,559.06
සුපරි බීසල්	31.600	11.700	4.700	5.400	7.188	8.548	11.365	14.07	22.10	30.98
භූමිතෙල්	171.800	178.000	196.000	168.500	151.308	150.690	165.105	146.88	142.86	12.78
දැව්තෙල්	771.700	972.800	911.100	985.200	994.545	1,095.733	1,004.498	1,092.82	1,187.08	751.09
එකතුව	2,908.700	2,826.700	2,815.300	2,990.900	2,908.111	3,097.966	3,087.351	4,235.235	3,901.11	3,101.51

බහිරි තෙල් නිෂ්පාදන සිල්ලර අලෙවි කිරීමේ මිල කොළඹ ස්ථානය මිල දෙසැ.31 දිනට ලිටරයකට

සුපරි පෙට්ටල්	70.000	80.000	95.000	92.000	120.000	115.000	115.00	125.00	159.00	162.00
බීසල්	44.000	50.000	92.000	60.000	70.000	73.000	73.00	76.00	115.00	121.00
සුපරි බීසල්	49.300	55.300	65.300	65.300	85.300	88.300	88.30	98.30	142.00	145.00
භූමිතෙල්	25.500	30.500	48.000	48.000	50.000	51.000	51.00	61.00	106.00	106.00
දැව්තෙල්										
-දැව්තෙල් 1000	24.700	31.400	44.400	44.400	33.000	34.900	40.00	52.20	92.20	92.20
-දැව්තෙල් 1500	24.300	30.300	43.300	43.300	31.700	32.700	40.00	50.00	65.00	90.00
-දැව්තෙල් 3500	22.000	28.000	41.000	41.000	25.000	26.000	40.00	50.00	65.00	90.00

අදායම සහ වියදම්

දළ අදායම

අඩුකල බදු	121,540.000	161,852.000	196,767.000	238.364	341.670	236,332.000	256,329.16	356,442.36	512,910.31	490,381.49
ආයෝජය වලින් ලද අදායම	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
අලෙවි පිරිවැය	106,750.000	144,501.000	187,231.000	221,724.000	338,514.000	233,250.000	265,603.76	428,070.57	573,692.05	467,637.93
අන්තරය	14,789.000	17,350.000	9,536.000	16,641.000	1,835.038	3,082.000	(9,274.61)	(71,628.21)	(60,781.74)	22,743.56
අතිරේක අයිතම	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
වැඩකිරීමේ සහ පිහිටුවීමේ වියදම් පොලියද සහිතව	10,334.000	7,510.000	7,621.000	12,657.000	16,570.000	15,424.773	17,648.21	22,875.24	34,034.29	30,513.29
නෙපින් වියදම	--	--	--	--	--	--	--	--	7,611.60	214.49
බදු පෙර ලාභය/ (අලාභ)	4,445.000	9,840.000	(1,915.000)	3,984.000	(14,735.000)	(12,342.640)	(26,922.82)	(94,503.45)	(97,308.37)	(7,984.23)

දූෂ වසරක සාරාංශය

රූපි. මිලියන	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ගෙදළු ප්‍රාග්ධනය										
ප්‍රාග්ධනය	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1000.000	1,000.00	3,500.00	3,500.00	3,500.00
සංචිත	1,984.100	11,673.400	10,065.900	12,567.800	(2,416.400)	(14,716.686)	(40,951.63)	(134,824.14)	(232,044.52)	(240,028.74)
දිගුකාලීන වගකීම්	7,699.90	19,113.40	16,705.00	13,728.20	10,908.00	32,779.058	28,478.19	27,646.49	1,998.22	1,350.85
පාරිභෝගික වෙන්කිරීම්	700.40	377.40	514.30	541.40	566.50	735.200	746.34	626.68	546.94	538.11
එකතුව	11,384.40	32,164.20	28,285.40	27,837.40	10,058.50	--	(10,727.10)	(103,050.98)	(225,999.36)	(234,639.78)
නියෝජනය වන්නේ										
කෙටිගෙන යන වැඩ සමග ස්ථාවර වත්කම්	4,450.700	4,512.700	4,460.900	4,374.600	4,624.000	5,041.000	8,280.08	8,850.37	9,599.17	13,136.81
ආයෝජන	2,176.100	2,535.600	2,553.100	2,546.900	2,541.900	2,541.900	2,541.90	5,041.88	5,058.13	5,043.63
ශුද්ධ ජංගම වත්කම්	4,757.600	25,115.900	21,271.500	20,915.900	2,892.600	12,219.672	(28,938.69)	(458,601.64)	(240,656.66)	(252,820.00)
එකතුව	11,384.400	32,164.200	28,285.500	27,837.400	10,058.500	19,797.572	(18,116.71)	(444,709.39)	(225,999.36)	(234,639.56)
සංකීර්ණ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය										
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් මුදල් ප්‍රවාහය	4,444.837	9,839.809	(1,915.029)	3,984.181	(14,735.028)	(12,342.640)	(26,922.82)	(94,508.39)	(97,308.37)	7,984.23
අතිවිශේෂ අයිතම	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
මුදල් වලනයන්ට අදාල නොවන විෂයන් සඳහා ගැලපීම්	776,807.810	841.682	1,431.845	1,928.200	1,922.024	4,986.477	5,778.64	(10,854.12)	12,935.23	15,438.28
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය/ අලාභය	5,221.644	10,681.491	(483.184)	5,912.381	(12,813.004)	(7,357.162)	(21,144.18)	(83,654.28)	(84,373.14)	7,454.05
කාරක ප්‍රාග්ධන අයිතම වෙනස්වීම්										
වෙනත් (අඩුවීම)/ වැඩිවීම	(5,157.403)	(4,066.365)	(9,184.440)	(13,321.526)	8,673.831	5,962.155	(15,922.08)	4,328.93	(25,230.46)	(2,842.38)
වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ වල (අඩුවීම) / වැඩිවීම	789.614	(3,434.619)	(2,852.640)	(13,098.772)	(32,409.849)	(9,365.376)	(5,283.96)	(35,784.66)	5,039.87	27,341.56
වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ වල (පහළ යාම)/ ඉහළ යාම	2,862.133	(1,838.767)	11,099.326	23,813.340	39,946.795	57,438.630	25,211.64	21,399.69	53,864.34	(26,800.43)
අඩුකල - පාරිභෝගික / බදු හා පොළී ගෙවීම්	(880.768)	(2,072.717)	(5,613.107)	(3,268.480)	(4,625.380)	(4,871.602)	6,858.90	(9,000.57)	(17,709.06)	19,072.36
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් උපයාගත් මුදල්	2,835.220	(730.977)	(7,034.045)	36.943	(1,227.607)	41,807.644	24,169.25	(102,756.33)	(68,408.44)	(13,919.55)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරන ලද මුදල්	246.165	317.925	662.033	1,165.988	40.605	(308.564)	(3,376.18)	(643.96)	1,148.48	(7,546.56)
මුල් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ලද මුදල්	1,050.684	13,020.883	(2,478.143)	(3,326.039)	(1,001.410)	(21,339.770)	(4,379.07)	119,016.51	62,539.95	7,231.63
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ වල ශුද්ධ (අඩුවීම)/ වැඩිවීම	4,132.069	12,607.831	(8,850.155)	(2,123.108)	(2,188.412)	20,159.310	(31,924.50)	15,616.22	(4,720.01)	(14,234.48)
වර්ෂ ආරම්භයේ පැවත මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	4,193.752	8,325.821	20,933.652	12,083.497	9,960.389	7,771.977	27,963.38	(3,961.12)	11,656.10	6935.09
වර්ෂ අවසානයේ දී පැවති මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	8,325.821	20,938.652	12,083.497	9,960.389	7,771.977	27,931.287	(3,961.12)	11,655.10	6,935.09	(7,299.39)

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபுதி நிணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය }
 எனது இல. }
 My No. }

000000/000000/1/13/01

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය }
 திகதி }
 Date }

2015 අප්‍රේල් 08

සභාපති

ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාව

ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාවේ හා එහි පරිපාලනයෙහි ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාවේ සහ එහි පරිපාලනයෙහි ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1961 අංක 28 දරන ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථා පනතේ 31 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් යථා කාලයේදී නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය කළමනාකරණය විසින් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාරධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ විගණන මතය

(අ) තත්වගණනය කළ විගණන මතය - ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

මෙම වාර්තාවේ 2.2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

(ආ) තත්වගණනය කළ විගණන මතය - සමුභය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ හා එහි පරිපාලිතයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 සමුභයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාවට 2/3 කොටස් අයත් පරිපාලිතයක් වන ලංකා බැංකු තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ (CPSTL) විගණකවරුන් පහත දැක්වෙන කරුණු පදනම් කර ගෙන 2013 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා තත්වගණනය කළ මතයක් ප්‍රකාශ කර තිබුණි.

(i) සංස්ථාවට සහ ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමට (LIOC) ආපසු ගෙවිය යුතු පිළිවෙලින් රු.1,065,397,574ක් සහ රු.120,238,623ක් වටිනා අතිරික්ත පර්යන්ත ගාස්තු 2008 සිට හිඟව තිබූ නමුත්, මෙම මුදල් පියවීම සඳහා කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

(ii) සංස්ථාවෙන් සහ ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමෙන් ලැබුණු සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ තහවුරු කිරීම් ලෙජරයේ දැක්වෙන වටිනාකම් සමග එකඟ නොවිණි. තවද, සංස්ථාවෙන් සහ ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමෙන් පිළිවෙලින් ලැබිය යුතු රු. මිලියන 221.34ක් සහ රු. මිලියන 3.35ක් මතභේදයට තුඩු දී තිබුණි.

(ආ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට වසරකට වඩා වැඩි වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල්වල ඇතුළත්ව තිබූ වටිනාකම රු.461,046,341ක්වූ පරිපාලිතයෙන් ලැබිය යුතු මුදල් ඒකාබද්ධ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී ඉවත් කර නොතිබූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වසරකට වඩා වැඩි වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් එම වටිනාකමින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.2 සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.2.2.1 සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

සංස්ථාව 2013 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 7,984ක අලාභයක් දරා තිබීම, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට රු. මිලියන 236,529ක සාණාත්මක ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වයක් සංස්ථාවේ ඇතිවී තිබීම මෙන්ම ශුද්ධ අලාභය වැඩි වීමට 2012 වර්ෂයේ හෙප්ටන් ගනුදෙනුව හේතුවෙන් ඇතිව තිබූ සාණාත්මක බලපෑම සම්බන්ධව මම අවධානය යොමු කරමි. ඉකුත් වර්ෂයේ ශුද්ධ අලාභය වන රු. මිලියන 97,308ක් සමඟ සලකා බැලීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභය රු.මිලියන 7,984ක් දක්වා අඩු වී තිබූ නමුත් 2008 සිට අධික අලාභ ලැබීම හේතුවෙන් තව දුරටත් සංස්ථාවේ ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වය බාදනය වී තිබුණි. එබැවින් රජයේ මූල්‍ය සහාය නොමැතිව සංස්ථාව ප්‍රවර්තන ව්‍යාපාරයක් ලෙසට අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට ඇති හැකියාව සැක සහිතය.

2.2.2.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිවිචලට (ශ්‍රී ලංගිප්‍ර) අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2012 ජනවාරි 01 දිනට පෙර අනුගමනය කළ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී ලංගිප්‍ර) අනුව CPSTL (පරිපාලිතය) අත්පත් කර ගැනීමේ ලාභය සමූහයේ ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කිරීමේදී වහාම හඳුනාගත යුතුව තිබුණි. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව ව්‍යාපාර පවරා ගැනීම මත වූ රු. මිලියන 2,485.6 ක ලාභය, සමූහයේ ලාභය හෝ පාඩුව ගණනය කිරීමේදී හඳුනාගෙන නොතිබුණු අතර එය 2010 වර්ෂයේ සිට සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සංචිත වශයෙන් පෙන්නුම් කර තිබුණි.
- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අංක 3.2 අනුව, සංස්ථාව විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ පිරිවැය, ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ණය ක්‍රමය යොදා ගෙන ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර (SME) සඳහා පමණක් අවසර දෙනු ලැබූ මෘදුකාංගය භාවිතයෙන් ගණනය කර තිබුණි. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 19 - සේවක ප්‍රතිලාභ ප්‍රමිතිය පරිදි පාරිතෝෂික වෙන් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය අනුගමනය කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ලබා දී තිබූ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නොවිසඳුණු නඩු 216 ක් පැවති අතර ඉන් රු.36,948,819ක, ඇ.ඩො 13,309,645ක, හා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම් 90,812ක ඇස්තමේන්තු වටිනාකමින් යුත් නඩු 112ක් සංස්ථාවට එරෙහිව සහ රු.5,643,991,774ක, ඇ.ඩො 5,175,203ක හා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම් 13,901ක ඇස්තමේන්තු වටිනාකමින් යුත් නඩු 18ක් සංස්ථාව විසින් බාහිර පාර්ශවයන්ට එරෙහිව පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, ඉහත සඳහන් නඩු 216 අතුරින් නඩු 189ක් මෙම වාර්තාවේ දින වන විට නොවිසඳී පැවතුණි. කෙසේ වෙතත් සංස්ථාව විසින් බාහිර පාර්ශවයන්ට එරෙහිව ගොනු කර තිබූ නඩු තුනක් (3) ගැන පමණක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ඇතුළත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල හෙලිදරවු කර තිබුණි. එම නිසා ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 37 - වෙන් කිරීම්, අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ අසම්භාව්‍ය වත්කම් ප්‍රමිතියට අනුකූල වන පරිදි නීතිමය වගකීම් වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් වෙන් කිරීම් හෝ හෙලිදරවු කිරීම් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනයට මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සිදු කර නොතිබුණි.

2.2.2.3 ගිණුම්කරණ දුර්වලතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) කලින් ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද ප්ලාට් නොගෙවූ නුසුදුසු ගැලපීම් සිදු කිරීම සහ සංස්ථාව විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙනමම හෙළිදරව් කර නොතිබූ ප්ලාට් නොගෙවූ අගය කිරීමේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් කිරීම හේතුවෙන් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිරිපහදුවේ ප්ලාට්ලෝමා ඒකකයේ අවශ්‍ය උපාංගයක් වන නව උත්ප්‍රේරක සකස් කිරීමට භාවිතා කරනු ලබන ප්ලාට් නොගෙවූ (විශේෂිත ලෝහ) නොගවල රු.21,463,682ක සාණ (බැර) ශේෂයක් පෙන්වුම් කෙරිණි. ඒ අනුව, නොගෙවූ වර්ෂ අවසාන ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පැහැදිලිව පෙන්වුම් කර නොතිබූ අතර ප්‍රමාණවත් තොරතුරු නොමැති වීම හේතුවෙන් සත්‍ය බලපෑම විගණනයේදී නිශ්චය කිරීමට නොහැකි විය.
- (ආ) සංස්ථාව විසින් ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමට අයත් රු.7,346,782ක් වටිනාකමැති තෙල් නොගෙවූ භාවිතා කර තිබූ අතර එය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් වලින් අඩු කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් මෙන්ම තෙල් නොගෙවූ ද රට සමාන වටිනාකමකින් අඩුවෙන් පෙන්වුම් කර තිබුණි.
- (ඇ) සංස්ථාවේ හෙජින් ගනුදෙනුවලට අදාළව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දරන ලද වියදම් වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ගෙවිය යුතු රු.383,114,031ක් සහ සංස්ථාවේ සේවකයින්ට ගෙවිය යුතු වැටුප් රු.3,565,829ක් නුසුදුසු ලෙස සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට ගෙවිය යුතු වටිනාකම තුළ ඇතුළත් කර තිබුණි. තවද, හෙජින් ගනුදෙනු වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ප්‍රතිපූරණය කරන ලද එකතුව රු. මිලියන 50ක්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ගෙවිය යුතු ගිණුමට ගිණුම් ගත නොකොට වැරදි සහගත ලෙස නීති වියදම් වශයෙන් ගිණුම්ගත කොට තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ගෙවිය යුතු ශේෂය හා නීති වියදම් එම වටිනාකමින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

- (ඇ) පරිපාලිතයෙන් ලැබිය යුතු ලාභාංශ වටිනාකම රු. මිලියන 875ක් සංස්ථාවේ ගිණුම්වලට ඇතුළත් කර නොතිබුණු අතර ඒ හේතුවෙන් ඒකාබද්ධ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදීද එය සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබුණි.
- (ඊ) සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු මුදල් ලෙස දක්වා ඇති හා ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ (CEB) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගෙවිය යුතු මුදල් වශයෙන් දක්වා ඇති හිඟ හිටි ශේෂයන් අතර රු. මිලියන 796ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත් ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය ඉහත වටිනාකම තුළ ඇතුළත් ප්‍රමාද වූ ගෙවීම් සඳහා ගණනය කරන ලද රු. මිලියන 766ක් වූ පොළිය ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ අතර සංස්ථාව එම මතභේදය නොසලකා එය ලැබිය යුතු ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණි.

2.2.2.4 නොසැසඳූ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නොසැසඳූ වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සහ ඊට අනුරූපව පරිපාලිතයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ පිළිවෙලින් 2012 හා 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනවලට පැවති ශේෂයන්හි රු. මිලියන 2,196.19ක හා රු. මිලියන 3,371.95ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

එසේම, සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සහ පරිපාලිතයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තෙල් ගබඩා කිරීමේ හා බෙදා හැරීමේ සේවාවලට අදාළව පිළිවෙලින් 2012 හා 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වලට රු. මිලියන 2,297.82ක හා රු. මිලියන 652.28ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

- (ආ) ලංකා බැංකුවේ හා මහජන බැංකුවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්නුම් කෙරෙන ශේෂයන් ඊට අනුරූපව සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්නුම් කෙරෙන ශේෂයන් සමග එකඟ නොවිණි. ඒ අනුව, එම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පිළිවෙලින් රු. මිලියන 1,202ක හා රු. මිලියන 34ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.2.5 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුළු වෙළඳ ණය වූ රු.53,189,676,188න් රු.15,415,734,805ක් සහ රු.37,773,941,383ක් පිළිවෙලින් රාජ්‍ය ආයතන වලින් සහ පුද්ගලික ආයතන වලින් සමන්විත වූ අතර එයින් රු.339,877,818ක් වර්ෂ දෙක ඉක්මවූ හිඟ ශේෂයන් වේ.

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ හිඟ හිටි ශේෂ පිළිබඳ විස්තර ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සාදා පහත දක්වා ඇත.

වර්ගය	දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුළු හිඟය	
	2013	2012
	රු.	රු.
1. බෙදුම්කරුවන්	1,017,123,765	947,723,789
2. ගුවන්සේවා	34,725,218,564	29,887,871,353
3. විදුලි ජනක පිරියත (ලංචිම)	7,154,095,254	27,823,749,142
4. විදුලි ජනක පිරියත (පුද්ගලික)	5,412,175,605	17,064,591,449
5. රජයේ පාරිභෝගිකයින්	2,617,900,530	20,776,542,402
6. පුද්ගලික පාරිභෝගිකයින්	1,709,489,885	574,893,541
7. කෘෂි රසායනික	23,639,740	26,534,377
8. ලිහිසි තෙල්	527,351,340	535,322,865
9. වෙනත්	2,681,505	74,544
එකතුව	53,189,676,188	97,637,303,460

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුළු හිඟ හිටි ශේෂය වූ රු. 53,189,676,188න් වර්ෂ 3 ඉක්මවූ හිඟ හිටි ශේෂය රු.280,420,496ක් වූ අතර, ඉන් හිඟ හිටි ශේෂය රු.231,027,426ක් සහිත ගනුදෙනුකරුවන් කිහිපදෙනෙකුට අඛණ්ඩව බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සපයා තිබුණි.

- (ආ) පසුගිය වර්ෂවල මාගේ විගණන වාර්තාව මගින් පෙන්වා දුන් පරිදි සංස්ථාව විසින් බැංකු ඇපකර නොමැතිව ගුවන්සේවා ගනුදෙනුකරුවන් දෙදෙනෙකුට ණය පහසුකම් සපයා දී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් කළමණාකරණයේ කරුණු දැක්වීම වූයේ “රජයට අයත් ගුවන් සමාගමක් නිසා පෙට්‍රොනාස් (ගුවන් සේවා ගනුදෙනුකරුවකු) සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ණය අවදානමක් නොමැති අතර පැහැර හැරීමකින් තොරව හිඟ ශේෂයන් පියවනු ලැබේ” යනුවෙනි. එසේ වුවත්, එම සමාගම සම්බන්ධයෙන් රු.3,603,910ක පමණ සම්පූර්ණ අධිමාණ ණය ප්‍රතිපාදනයක් සංස්ථාව විසින් මෙම වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සිදු කර තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගුවන්සේවා ගනුදෙනුකරුවන් හතර දෙනෙකුට බැංකු ඇපකර සීමාව ඉක්මවා ණය පහසුකම් ලබා දී තිබූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. බැංකු ඇපකර සීමාව ඉක්මවා ණය පහසුකම් ලබා දී තිබූ ප්‍රමාණය සියයට 50 සිට සියයට 121ක පරාසයක් දක්වා පැවතුණි.
- (ඈ) යුධ කාල සීමාව තුළ විශේෂ ණය පහසුකම් පදනම මත දින 5 ණය බෙදුම්කරුවෙකු සඳහා විශේෂ ණය පහසුකම් සපයා තිබුණු අතර තවත් දින 5 ණය බෙදුම්කරුවෙකුට ඔහුගේ විශේෂ ඉල්ලීමක් පරිදි විධිමත් අනුමැතියකින් තොරව විශේෂ ණය පහසුකම් සපයා තිබුණි. තවද, ගිවිසුමක් මත විදුලිජනක පිරියත ගනුදෙනුකරුවකුට ණය පහසුකම් දීර්ඝ කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් පාරිසරික වෙනස්කම් හා අවශ්‍ය අනුමැතීන් ලබා ගැනීම පිළිබඳ සලකා බැලීමකින් තොරව මෙම පහසුකම් අඛණ්ඩව හා දිගු කාලීනව පවත්වාගෙන යාම විගණනයේදී සැක සහිත විය. 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ හිඟ හිටි ශේෂය රු. මිලියන 1,863.7 ක් විය.
- (ඉ) 2006 අගෝස්තු 08 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය සහ සංස්ථාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය මූල්‍ය කළමණාකරු (ආදායම්) ගේ 2008 මාර්තු 24 දිනැති ලිපිය අනුව, සියයට 24 ක වාර්ෂික පොළී අනුපාතයක් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ හිඟ හිටි ශේෂය මත අය කර ගත යුතුවේ. කෙසේ වුවද, දත්ත සැකසීම සහ තොග මට්ටම් සුපරීක්ෂණය වෙනුවෙන් සංස්ථාව විසින් භාවිතා කර තිබූ පරිපාලිතය මගින් හඳුන්වා දුන් හා ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් කිරීම (ERP) සඳහා වන පද්ධති යොදා ගැනීම සහ දත්ත ක්‍රියාවලි පද්ධතිය (SAP) මගින් ණය කාලය ඉක්මවූ නොපියවූ ඉන්වොයිස් මත පොළී ගණනය කිරීමේ පහසුකම සපයා නොතිබුණි. එම නිසා සංස්ථාව නොපියවූ ඉන්වොයිස් මත පොළිය අතින් ගණනය කර SAP පද්ධතිය යාවත්කාලීන කර තිබුණි. ඒ අනුව, හිඟ හිටි ශේෂ මත අය කරනු ලබන පොළියෙහි නිවැරදිභාවය හා සම්පූර්ණභාවය පිළිබඳ

සහතික වීමට හැකි වන පරිදි විධිමත් පද්ධතියක් නිර්මාණය කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට සංස්ථාව විසින් කටයුතු කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) ණය ගෙවීම පැහැර හරින ලද, භාරදීම මත චෙක්පත් පදනමින් වූ ගනුදෙනුකරුවන් (Cheque on Delivery - COD) සඳහා හිඟ හිටි ශේෂයන් පියවන තෙක් මුදල් පදනම මත (Hard Cash basis) අඛණ්ඩව බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සපයා තිබූ අතර එය ණය පාලනයේ පැවති දුර්වලතාවයක් ලෙස නිරූපනය විය. උදාහරණ ලෙස 2013 සහ 2012 වර්ෂවලදී චෙක්පත් අගරු වීම මත හිඟ හිටි තිබූ වටිනාකම් පිළිවෙලින් රු.64,942,385ක් හා රු.58,399,795ක් විය. 2013 වර්ෂයේ වටිනාකම රු.1,413,402,939ක් වූ චෙක්පත් අගරු වූ අවස්ථා 1,489ක්, 2012 වර්ෂයේ වටිනාකම රු.1,388,713,962ක් වූ එවැනි අවස්ථා 1,579ක් සමඟ සැසඳීමේදී එය අධික වටිනාකමක් ලෙස දක්නට ලැබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පාලනයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් ගනුදෙනුකරුවන් ඔවුන්ගේ කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය කර ගැනීම සඳහා මෙය පුරුද්දක් වශයෙන් යොදාගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(උ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 53,189.7ක් වූ මුළු ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය වලින් එකතුව රු. මිලියන 44,556.5කට අදාළ ණය ගැතියන් 856 දෙනෙකු ඔවුන්ගේ ශේෂයන් සහතික කර නොතිබුණි. තවද, සහතික කළ ශේෂයන් හා ලෙජරයේ ශේෂයන් අතර රු. මිලියන 821.4 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත් වෙනස්කම් වලට අදාළව සැසඳුම් ප්‍රකාශයක් හෝ කළමනාකරණයේ පැහැදිලි කිරීමක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

2.2.2.6 හෙපින් ගනුදෙනු

ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ හෙපින් ගනුදෙනුවලට අනුව වාණිජ බැංකු කීපයක් සමඟ එළඹ තිබුණු හෙපින් කොන්ත්‍රාත් සම්බන්ධයෙන් බේරුම් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ පාර්ශවයක් වශයෙන් සංස්ථාව කැඳවා තිබුණි. පාර්ශව අතර එළඹ තිබූ බේරුම් කිරීමේ ඔප්පුව යටතේ එ.ජ.ඩො මිලියන 60ක් (රු. මිලියන 7,612) ස්ටැන්ඩ්බ් වාටර්ඩ් බැංකුවට (SCB) 2013 ජූනි 03 දින ගෙවා තිබුණි. ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව නීති හා අනෙකුත් වියදම්ද ඇතුළුව 2014 අගෝස්තු 31 දිනට සංස්ථාව රු. මිලියන 9,780ක අලාභයක් දරා ඇත.

ඊට අමතරව ශ්‍රී ලංකා රජයට එරෙහිව ඩොයිෂ් බැංකුව ආරම්භ කර ඇති බේරුම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා පෙනී සිටී විදේශ නීතීඥයින්ගෙන් ලබා ගත් සේවා සඳහා 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රු. මිලියන 378.7 ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත් මෙම තත්ත්වය සහ වටිනාකම සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 3.2 වගන්තිය.	සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා අවම වශයෙන් බනිජ් තෙල් කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ සිටින එක් සාමාජිකයෙකු හෝ ඇතුළත්ව නොතිබුණි.
(ආ) 1997 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති අංක 124 දරන මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශ චක්‍රලේඛය.	පුරප්පාඩු තනතුරක රාජකාරී ආවරණය කිරීමේ කාලය මාස තුනක කාලයකට සීමා විය යුතු වුවත් සේවකයන් 16 දෙනෙකු විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා මාස 2 සිට වසර 2 ක කාලයක් පුරප්පාඩු තනතුරුවල රාජකාරී ආවරණය කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 7,733ක බදු පෙර ශුද්ධ පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ පාඩුව රු. මිලියන 89,569ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. මිලියන 81,836 ක වර්ධනයක් දැක්වුණි. මෙම වර්ධනය සඳහා බලපෑ ප්‍රධාන හේතු පහත සාරාංශගත කෙරේ.

විස්තරය	දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා		වෙනස වාසිදායක/ (අවාසිදායක)	ප්‍රතිශතය
	2013	2012		
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	
ආදායම	490,381	512,910	(22,529)	(4.4)
විකුණුම් පිරිවැය	(467,638)	(573,692)	106,054	18.5
දළලාභය/(අලාභය)	22,743	(60,782)	83,525	137.4
අනෙකුත් ආදායම්	374	285	89	31.2
විකිණීමේ හා බෙදා හැරීමේ වියදම්	(11,965)	(12,633)	668	5.29
පරිපාලන වියදම්	3,600	5,801	2,201	37.9
මෙහෙයුම් ලාභය	7,552	(78,930)	86,482	109.6
මූල්‍ය වියදම්	(18,540)	(18,360)	(180)	(1)
මූල්‍ය ආදායම්	3,255	7,721	(4,466)	(57.8)
ආදායම් බදු පෙර පාඩුව	(7,733)	(89,569)	81,836	91.4
හෙප්ට් වියදම්	(214)	(7,612)	7,398	97.2
වර්ෂයේ අලාභය	(7,984)	(97,308)	89,324	91.8

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ මෙහෙයුම්වලින් සියයට 4.86ක ආන්තිකයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ වූ සියයට 10.59ක සෘණ ආන්තිකය සමඟ සැසඳීමේදී සියයට 15.45ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරිණි. එසේම, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දළ ලාභය ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ දළ අලාභය වූ රු. මිලියන 60,782 හා සැසඳීමේදී රු. මිලියන 83,525කින් හෙවත් සියයට 137කින් වැඩි වී තිබුණි. පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 92 හා 95), ලංකා ඔටෝ ඩීසල්, කාර්මික භූමි තෙල් වැනි සමහර බනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල දේශීය විකුණුම් මිල වැඩි වීම සහ ලංකා භූමි තෙල්, ලංකා දැව් තෙල් (3500) හා ගුවන් සේවා ටර්බයින් ඉන්ධන වැනි පාඩු ලබන නිෂ්පාදනවල දේශීය විකුණුම් ප්‍රමාණය අඩු වීම සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ පරිපාලිතයේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් රු. මිලියන 1,596ක බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 2,193ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. මිලියන 597ක පිරිහීමක් දැක්වුණි.

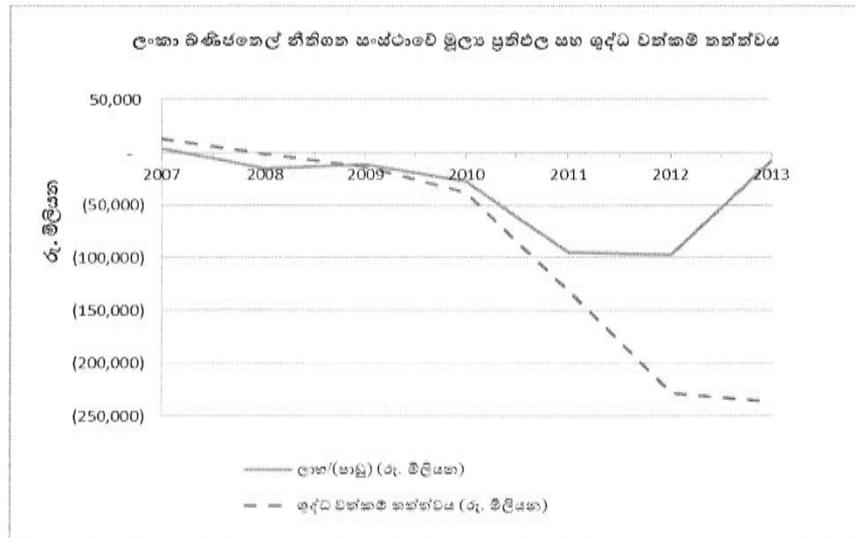
3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සංස්ථාවේ ප්‍රාග්ධන බාදනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ 6 සඳහා සංස්ථාවේ ශුද්ධ ලාභය/(පාඩුව) හා ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වය පහත සඳහන් වගුවෙහි හා රූප සටහනනෙහි දැක්වේ.

වර්ෂය	ලාභය/(පාඩුව)	වර්ෂය අවසානයට ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වය
	රු. මිලියන	රු. මිලියන
2007	3,984	13,568
2008	(14,952)	(1,416)
2009	(11,353)	(13,038)
2010	(26,923)	(39,952)
2011	(94,503)	(131,324)
2012	(97,308)	(228,545)
2013	(7,984)	(236,529)

එම අඛණ්ඩ මූල්‍ය පාඩු හා ප්‍රාග්ධන බාදනය සඳහා හේතු වූ ප්‍රධාන කරුණු ලෙස ඉතා අඩු ආන්තිකය, අඩු ප්‍රතිලාභ හා පිරිපහදුවේ නිතර සිදුවන වැඩි නැවැත්වීම් සමග අකාර්යක්ෂම මෙහෙයුම් හේතුවෙන් උභයතාවයන් මහඟුර ගැනීම සඳහා පිරිපහදු කරන ලද බැංකු තෙල් නිෂ්පාදිත ආනයනය, නැප්තා සහ දැවී තෙල් - 1500 අපනයනය, ගිවිසුම්ගත ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මිලට වඩා අඩු සහන මිලකට ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින් සමාගමට හා මිහින් ලංකා සමාගමට ඉන්ධන සැපයීම, හෙපීන් ගනුදෙනු තුළින් ඇති වූ අධික අලාභ, ඉන්ධන බිල් සඳහා මූල්‍යයනය කිරීමට බැංකු අංශයෙන් ලබාගන්නා ණය සංස්ථාව විසින් වැඩි කිරීම, බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ අකාර්යක්ෂමතාවයන්, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට සහනදායී රේඛයකට දැවිතෙල් සැපයීම, විධිමත් නොග මව්වම් පවත්වා ගැනීමේ වැඩසටහනක් හා ගබඩා පහසුකම් නොමැතිවීම හා ප්‍රමාද ගාස්තු ගෙවීම ආදිය අනාවරණය විය.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය දුෂ්කරතා සඳහා මුහුණ දීමට බනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල දේශීය සිල්ලර මිල ගණන් 2011, 2012 සහ 2013 වර්ෂවලදී ඉහළට සංශෝධනය කර තිබුණි. එම අවස්ථාවේදී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය විසින් බල උත්පාදනය සඳහා යොදා ගනු ලබන ඉහළ සල්ෆර් හා පහළ සල්ෆර් යන නිෂ්පාදන දෙකෙහි මිල 2013 අප්‍රේල් 01 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ලීටරයකට රු.25 බැගින් වැඩි කොට පිළිවෙලින් රු.90 හා රු.100 දක්වා ළඟා වී තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2013 වර්ෂයේ සංස්ථාව විසින් බනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල සිල්ලර මිලෙහි සිදු කළ ප්‍රධාන වෙනස්කම් පහත පරිදි වේ.

බනිත නිෂ්පාදන	ලිටරයක මිල (බලපැවැත්වෙන දිනය)		වර්ෂය තුළ මිල වැඩිවීම (ලිටරයකට)			
	2012 දෙසැ. 14	2013 පෙබ. 22	2012		2013	
	රු.	රු.	රු.	ප්‍රතිශතය	රු.	ප්‍රතිශතය
පෙට්‍රල් ඔක්ටේන් 95	167.00	170.00	12.00	7.7	3.00	1.8
පෙට්‍රල් ඔක්ටේන් 90/92	159.00	162.00	22.00	16.1	3.00	1.9
ලංකා ඔටෝ ඩීසල්	115.00	121.00	31.00	36.9	6.00	5.2
ලංකා සුපර් ඩීසල්	142.00	145.00	35.70	33.6	3.00	2.1
ලංකා කාර්මික භූමි තෙල්	111.00	115.00	35.00	46.1	4.00	3.6

(ආ) වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව සංස්ථාවේ සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සඳහා වැදගත් අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2013	2012
ලාභදායීත්ව අනුපාත		
දළ ලාභ අනුපාතය (%)	4.64	(11.85)
මෙහෙයුම් ලාභ අනුපාතය (%)	1.54	(15.39)
ඉද්ධ ලාභ අනුපාතය (%)	(1.63)	(18.97)
ද්‍රවශීලතා අනුපාත		
ජංගම වත්කම් අනුපාත (වාර ගණන)	0.32:1	0.41:1
ක්ෂණික වත්කම් අනුපාත (වාර ගණන)	0.16:1	0.26:1
කාරක ප්‍රාග්ධනය (රු. මිලියන)	(287,661)	(256,768)
ආයෝජන අනුපාත		
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (%)	(4.27)	(47.18)
යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය සඳහා ප්‍රතිලාභ (%)	(3.38)	(42.58)

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී දළ ලාභ අනුපාතය හා ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය පිළිවෙලින් සියයට 139කින් හා සියයට 91කින් වර්ධනය වී තිබුණි. ඉහත සඳහන් කර ඇති පරිදි 2013 වර්ෂයේදී ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල විකුණුම් මිල ඉහළ දැමීම හා ජාත්‍යන්තර මිල ප්‍රවණතාව අනුව බොර තෙල්වල ආනයන පිරිවැය අඩු වීම මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වී ඇත.
- (ii) ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී ජංගම වත්කම් අනුපාතය හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය පහළ අගයකට වෙනස් වී තිබුණි. ඒ අනුව සංස්ථාවේ කාරක ප්‍රාග්ධන තත්ත්වය පසුගිය වර්ෂය සමග සලකා බැලීමේදී තව දුරටත් බාදනය වී තිබුණි. මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ වල අඩු වීම හා පොළී මත ණය හා ණය ගැනීමිවල වැඩි වීම මෙම අඩු වීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වී ඇත.

4 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

2013 වර්ෂය සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව අනුව 2013 වර්ෂය සඳහා ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල (බොර තෙල් සහ පිරිපහදු කරන ලද නිෂ්පාදන) මුළු ආනයන පිරිවැය රු. බිලියන 535ක් වූ අතර එය 2013 වර්ෂය සඳහා පවතින වෙළඳපල අගය මත ගණනය කළ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (ද.දේ.නි) වන රු. බිලියන 8,674න් සියයට 6.2ක් නියෝජනය කර තිබුණි. තවද එය 2013 වර්ෂය සඳහා වන මුළු ආනයන වන රු. බිලියන 2,323න් ආසන්න වශයෙන් සියයට 23ක් පමණ නියෝජනය කරනු ලැබේ. විගණනයට ඉදිරිපත් වී ඇති තොරතුරු අනුව ඉහත දක්වා ඇති ආනයන සඳහා සංස්ථාව රු. බිලියන 460කින් පමණ දායක වී තිබුණි.

ආනයනය කළ බොර තෙල්වල සාමාන්‍ය මිල අඩුවී තිබීම සහ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල දේශීය සිල්ලර මිල වැඩි කිරීම සිදුවී තිබූ නමුත් පහත දැක්වෙන නිෂ්පාදනයන්ගෙන් සංස්ථාව අඛණ්ඩව පාඩු ලබා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

අංශය	දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුළු ලාභය/(පාඩුව)		
	2013 රු.මිලියන	2012 රු.මිලියන	2011 රු.මිලියන
ප්‍රවාහන			
ලංකා ඔටෝ ඩීසල්	(6,235)	(29,654)	(62,045)
විදුලිබල උත්පාදන			
නැප්තා	(1,081)	(1,048)	(798)
දැව් තෙල් 3500	(1,184)	(8,718)	(9,206)
දැව් තෙල් 1500	(1,231)	(23,223)	(18,313)
දැව් තෙල් 1500 (L/S)	(9)	(11,733)	(5,764)
ගුවන් කටයුතු			
AVTEUR-ජාත්‍යන්තර	(1,251)	122	114
කර්මාන්ත			
දැව් තෙල් -1500	(350)	(2,003)	(4,248)
දැව් තෙල් -800	(333)	(904)	(1,790)
කර්මාන්ත භූමිතෙල්	(126)	(364)	(832)
ලිහිසි තෙල්	(271)	46	217
දේශීය			
LPගෑස් (K.G.)	(436)	(377)	(224)
භූමිතෙල්	(2,449)	(3,525)	(6,886)
ගොවීන්			
කෘෂි රසායන	(70)	(2)	(5)
අපනයන			
නැප්තා	(976)	(43)	(675)
දැව් තෙල් -1500	(2,690)	(70)	(329)
ඉන්ධන පිරවීම			
ඩීසල්	(67)	-	-
දැව් තෙල් 1500	(729)	-	-

2013 වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ පාඩු ලැබූ නිෂ්පාදන ඉකුත් වර්ෂ දෙකක් සමඟ සසඳා ඉහත වගුවේ දැක්වේ. ඒ අනුව ගුවන් කටයුතු අංශයේ AVTEUR-ජාත්‍යන්තර, කර්මාන්ත අංශයේ ලිහිසි තෙල්, ඉන්ධන පිරවීම අංශයේ ඩීසල් හා දැව් තෙල් 1500 හැර අනෙකුත් සියළු නිෂ්පාදන අඛණ්ඩව පාඩු ලබා තිබූ අතර ඉකුත් වර්ෂ හා සැසඳීමේදී 2013 වර්ෂයේදී අපනයන අංශයේ පාඩු අධික ලෙස වැඩි වී තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධතිය (ERP)

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කර්මාන්ත තරඟකරු වන ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමේ මව සමාගමේ සහාය ඇතිව ලංකා බන්ධන තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම (CPSTL) විසින් වැඩිදියුණු කරන ලද ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධතියට (ERP) සංස්ථා දත්ත පදනම සම්බන්ධ කිරීමෙන් ඇතිවන අවදානම පිළිබඳ විධිමත් ඇගයීමක් සංස්ථාව විසින් සිදුකර නොතිබුණි. සංස්ථාවට මෙම කාර්යය සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක එච් සම්පත් (ප්‍රාග්ධන හා මානව සම්පත්) යෙදවීමට සිදුව ඇති බැවින් ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධති ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ ප්‍රවීණයන්ගේ සහාය ඇතිව මෙම පද්ධති ඒකාබද්ධ කිරීම මගින් පැන නගින බලපෑම් පිළිබඳ විධිමත් හා ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් සිදු කළ යුතුව තිබුණි. තවද, මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර අදාළ පාර්ෂ්වයන්ගේ වගකීම් සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාව, ලංකා බන්ධන තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම සහ ලංකා ඉන්දියන් තෙල් සමාගම අතර ගිවිසුමක් හෝ අවබෝධතා ගිවිසුමක් නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. ලංකා බන්ධන තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම විසින් හඳුන්වා දෙන ලද ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධතියට අනුකූලවන පරිදි සංස්ථාව විසින් එහි උපකරණ ආදිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා යොදවන ලද ප්‍රාග්ධනය හා මානව සම්පත් වෙනුවෙන් වැය කරන මුදල් පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනිමින් පූර්ව ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස ගිවිසුමක්/අවබෝධතාවක් තිබීමද ඉතා වැදගත් වේ.

(ආ) ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින් සමාගමට හා මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගමට සහනාධාර මිලට ඉන්ධන සැපයීම

ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින් සමාගම සහ මිහින් ලංකා පුද්ගලික සමාගම කොන්ත්‍රාත් පාරිභෝගිකයන් වුවද, සංස්ථාව විසින් අතිවිශේෂ සහනදායී මිල ගණන්වලට ඉහත සමාගම් සඳහා ගුවන් සේවා චර්ඛයින් ඉන්ධන අලෙවියෙන් 2011, 2012 හා 2013 වර්ෂ සඳහා පිළිවෙලින් රු. මිලියන 669.77ක, රු. මිලියන 456.6ක සහ රු. මිලියන 2,009.68ක පාඩු දරා ඇත. විස්තර පහත පරිදි වේ.

සමාගමේ නම	වර්ෂය තුළදී සංස්ථාව දරා ඇති පාඩුව					
	2013		2012		2011	
	එ.ජ.ඩො. මිලියන	රු. මිලියන	එ.ජ.ඩො. මිලියන	රු. මිලියන	එ.ජ.ඩො. මිලියන	රු. මිලියන
ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින්ස් සමාගම	14.10	1,866.39	3.29	423.97	5.47	627.16
මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	1.08	143.29	0.25	32.58	0.38	42.61
එකතුව	15.18	2,009.68	3.54	456.55	5.85	669.77

සහනදායී මිල යටතේ මෙම සමාගම් දෙකට ඉන්ධන සපයා තිබියදීත්, ඔවුන්ගේ දුර්වල මූල්‍ය කාර්ය සාධනය නිසා හිඟ හිටි ඉන්ධන බිල් පියවීම ඉතා දුර්වල තත්ත්වයක පැවතුණි. එනම් 2013 වර්ෂය සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව අනුව 2013 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින්ස් සමාගම රු. බිලියන 28.6ක මෙහෙයුම් අලාභයක් වාර්තා කර තිබූ අතර මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම රු. බිලියන 1.5ක මෙහෙයුම් අලාභයක් වාර්තා කර තිබුණි. 2010 වර්ෂයේ සිට හිඟ හිටි ශේෂයන්ගේ වර්ධනයේ උපනතිය පහත දැක්වේ.

සමාගමේ නම	දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ හිටි ශේෂය			
	2013	2012	2011	2010
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින්ස් සමාගම	29,519.68	25,890.12	12,351.43	541.54
මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	4,313.68	3,416.10	1,227.02	361.24

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය වටිනාකම වන රු. මිලියන 53,190ක් සියයට 64කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ඉහත දැක්වූ සමාගම් දෙකෙන් ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය නියෝජනය වී තිබුණි. කෙසේ වෙතත් සංස්ථාව මෙම සමාගම් දෙකේ දුර්වල මූල්‍ය කාර්ය සාධනය නොසලකා 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකන් එයාර් ලයින්ස් සමාගමට රු. බිලියන 28 සිට රු. බිලියන 35 දක්වා සහ මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගමට රු. බිලියන 3.6 සිට රු. බිලියන 5 දක්වා වශයෙන් ණය සීමාව වැඩි කර තිබුණි.

(ආ) බැංකු අංශයෙන් ණය ලබා ගැනීම් ඉහළ දැමීම

සංස්ථාව විසින් බණිප කෙල් බිල්පත් පියවීම සඳහා බැංකු වලින් ණය ලබා ගැනීම වැඩි කර තිබූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සංස්ථාවේ අලාභය හා සෘණ ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වය වැඩි වී තිබුණි. කවද, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පසුගිය අනුයාත වර්ෂ හතර තුළ අධික මූල්‍ය පිරිවැයක් දරා තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එය පහත විස්තර වන පරිදි වැඩි වන උපනතියක් පෙන්නුම් කෙරේ.

වර්ෂය	දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකු අංශයෙන් ණය ලබා ගැනීම්	සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් වූ වාර්ෂික පාඩුව	මූල්‍ය පිරිවැය	මූල්‍ය පිරිවැය, සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතු මත වාර්ෂික පාඩුවේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	
2010	168,020	26,923	6,859	26
2011	310,060	94,503	9,001	10
2012	399,520	89,569	18,360	21
2013	406,850	7,733	18,540	240

පහත පරිදි සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට විදේශ ණය ගැනීම් සඳහා සංස්ථාව වෙනුවෙන් මහා භාණ්ඩාගාරය බැංකු සඳහා ලබාදී තිබුණු ඇප සීමාවන් සංස්ථාව විසින් ඉක්මවා තිබුණි.

බැංකුවේ නම	2013 දෙසැම්බර් 31		මහා භාණ්ඩාගාරය		ඇප සීමාවන්	
	දිනට හිඟ හිටි		ලබා දුන් ඇප		ඉක්මවීම්	
	ශේෂය		සීමාවන්			
	එ.ජ.ඩො	රු.	එ.ජ.ඩො	රු.	එ.ජ.ඩො	රු.
	මිලියන	මිලියන	මිලියන	මිලියන	මිලියන	මිලියන
ලංකා බැංකුව	1,811	239,617	900	119,106	911	120,511
මහජන බැංකුව	1,318	174,415	650	86,021	668	88,394

මේ සම්බන්ධව සංස්ථාවේ සභාපති මෙසේ දක්වා තිබුණි.

“1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 17 වන වගන්තිය අනුව මූල්‍ය පාඩු ආවරණය කර ගැනීම සඳහා සහනාධාර නොලැබීම, ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන බාදනය හා සෘණ ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වයට ප්‍රධාන හේතු වේ. මෙම තත්ත්වය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත දැනුම් දී තිබේ. කෙසේ වෙතත් 2013 වර්ෂයේදී මහා භාණ්ඩාගාරයේ මැදිහත් වීම හේතු කොට ගෙන පොළී අනුපාත අඩු කිරීමක් සංස්ථාවට ලබා දී ඇත. තවද 2015 අය වැය ලේඛනයේදී රු. බිලියන 100 ක් ස්කන්ධ මූල්‍යකරණයක් ලෙස ලබා දීමට රජය එකඟ වී ඇත.”

(ඇ) තෙල් ප්‍රවාහනය සඳහා නල මාර්ග ජාලය

කොළඹ වරාය සිට කොළොන්නාව බණිජතෙල් ස්ථාපිතයට ආනයනික පෙට්‍රල්, ඩීසල්, භූමිතෙල් සහ දැවිතෙල් වැනි බණිජ තෙල් නිෂ්පාදිත ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා දශක කිහිපයකට පෙර ස්ථාපනය කරන ලද නල මාර්ග අළුත්වැඩියා කළයුතු තත්ත්වයේ පවතින අතර ඉන් නල මාර්ග කිහිපයක් අළුත්වැඩියා කිරීමට නොහැකි තත්ත්වයේ පැවතීම හේතුවෙන් දැනටමත් අත්හැර දමා තිබුණි. බනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල ජාතික අවශ්‍යතාවයෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් මෙම දිරාපත් වූ නල මාර්ග තුළින් කොළොන්නාව ඉන්ධන ගබඩා පර්යන්තයට ගෙන යන බැවින් මෙම නල මාර්ග අළුත්වැඩියා කිරීම හා නවීකරණය කිරීම වහා කළ යුතු අවශ්‍යතාවයක් වී ඇත. එම අඛණ්ඩ වූ නල මාර්ග තුළින් ආනයනික පිරිපහදු කළ බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය කිරීම නිසා උග්‍ර ඉන්ධන අර්බුදයක් සමග මුළු රටම අකර්මන්‍ය වීමේ අවදානම විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැක.

මුතුරාජවෙල පර්යන්තයේ සිට කී.මී. 7.2ක් හා මුහුදු වෙරළේ සිට කී.මී. 6ක් පමණ දුරින් මුහුදු මැද පිහිටුවා ඇති සිංගල් පොයින්ට් බෝයි මූරින් පහසුකම මාර්ගයෙන් මුතුරාජවෙල ස්ථාපිතයට නිෂ්පාදිත සැපයෙන අතර, මුහුදු රළ තත්ත්වය ඉතා දැඩිවන අවස්ථා වලදී හෝ අදාළ පහසුකම පිළිබඳ නඩත්තු කටයුතු සිදුවන අවස්ථාවලදී වෙනත් විකල්ප සැපයුම් මාර්ගයක් නොවීය. අන්තර් පර්යන්ත නිෂ්පාදිත මාරු කිරීම සඳහා මුතුරාජවෙල පර්යන්තය හා කොළොන්නාව ස්ථාපිතය අතර සම්බන්ධකමක් නොවූ අතර, ඒ හේතුවෙන් එම පර්යන්ත දෙකෙහිම ප්‍රශස්ථ උපයෝජනයට බාධා වී තිබුණි.

“රට හරහා නල මාර්ග ව්‍යාපෘතිය” ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය 2012 සැප්තැම්බර් 13 දින ලබා දී තිබුණද, එම ව්‍යාපෘතිය මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

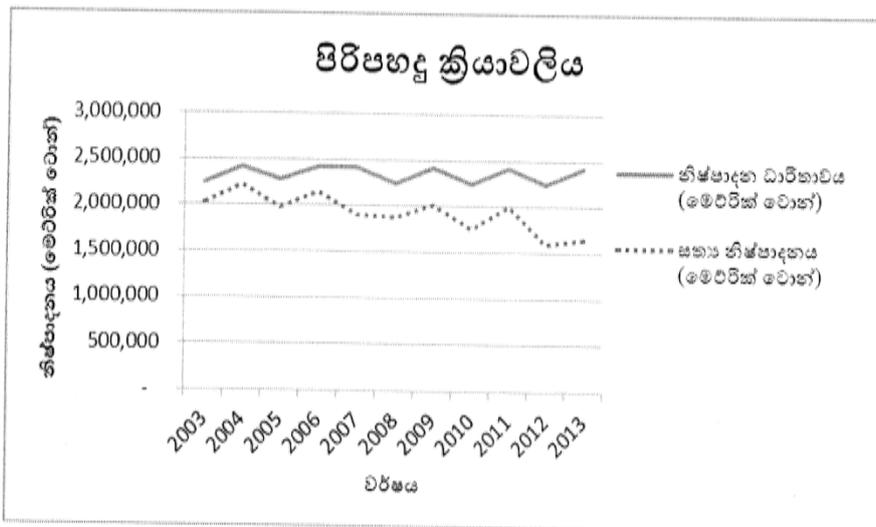
4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

රටේ බනිජ තෙල් නිෂ්පාදිත අවශ්‍යතාවයෙන් දළ වශයෙන් 1/3ක් ආනයනය කෙරෙන බොර තෙල්වලින් දේශීයව පිරිපහදු ක්‍රියාවලිය සිදුකරන සපුරාස්කන්දේ පිහිටි සංස්ථාවට අයත් පිරිපහදුවෙන් සපයා ගනු ලබේ. අඩු පිරිපහදු නිෂ්පාදනය, නවීකරණය කිරීමවල සිදුවන ප්‍රමාදයන් සහ පිරිපහදුවේ පුළුල් කිරීම්වල පවතින අඩුපාඩු මත මෙහෙයුම් බිඳ වැටීම් සංසංචාවේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය සඳහා සාමාන්‍යව බලපා තිබුණි.

2012 දී පිරිපහදු කළ බොර තෙල් ධාරිතාවය වන මෙට්‍රික් ටොන් 1,596,058 හා සසඳන විට 2013 වර්ෂයේදී එය මෙට්‍රික් ටොන් 1,643,218 දක්වා වැඩි වී තිබූ නමුත් ක්‍රියාවලි මට්ටම දිනකට නියම කර ඇති නිෂ්පාදන ධාරිතාව වන ටොන් 6,900 හෝ 2013 වර්ෂයේදී මෙට්‍රික් ටොන් 2,415,000 දක්වා ළඟා වී නොතිබුණි. 2013 වර්ෂය හා පෙර වර්ෂ දහයක බොර තෙල් ආදානය (intake) එම වර්ෂවල නිෂ්පාදන ධාරිතාවය හා සන්සන්දනාත්මකව ඊට අනුරූප වර්ෂයන් සමඟ පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	නිෂ්පාදනය සඳහා බොර තෙල් ආදාන ප්‍රමාණය (intake)		වෙනස	
	පවතින ධාරිතාව (මෙට්‍රික් ටොන්)	සත්‍ය උපයෝජනය (මෙට්‍රික් ටොන්)	ප්‍රමාණය (මෙට්‍රික් ටොන්)	ප්‍රතිශතය
2013	2,415,000	1,643,218	771,782	31.96
2012	2,242,500	1,596,058	646,442	28.83
2011	2,415,000	2,003,607	411,393	17.03
2010	2,242,500	1,752,716	489,784	21.84
2009	2,415,000	2,005,915	409,085	16.94
2008	2,242,500	1,870,237	372,263	16.60
2007	2,415,000	1,899,079	515,921	21.36
2006	2,415,000	2,140,132	274,868	11.38
2005	2,277,000	1,977,751	299,249	13.14
2004	2,415,000	2,216,646	198,354	08.21
2003	2,242,500	2,023,605	218,895	09.76

1969 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත වර්ෂ 45 ක් පැරණි වූ මෙම පිරිපහදුවෙන් රටේ වැඩිවන ඛනිජතෙල් නිෂ්පාදිත අවශ්‍යතාවය සැපයීමට නොහැකි වී ඇති අතර, ඉතා අඩු පිරිවැයකට ඉන්ධන නිපදවීම සඳහා පහසුකම් ඇති සහ එමගින් පිරිපහදු මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමව උපරිම කිරීමට හැකිවන වෙනත් නවීන ලෝකයේ උසස් තාක්ෂණයන් සහිතව මෙහෙයුම් කෙරෙන පිරිපහදු සමඟ සැසඳීමේ දී මෙම පිරිපහදුව ඉතා අඩු කාර්යක්ෂමතාවයකින් මෙහෙයුම් සිදු කෙරේ. කෙසේ වුවද, පිරිවැය ඵලදායීතා ආකාරයෙන් ඛනිජතෙල් නිෂ්පාදිත වෙළඳපොළට සැපයීම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා යෝජිත සපුරාස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුව පුළුල් කිරීම හා නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (SOREM) ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාවට මෙතෙක් නොහැකි වී ඇත.

4.4 මතභේදයට තුඩු දුන් කරුණු

ලංකා ඛනිජ තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වුම් කර ඇති 2009 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා එම සමාගමට ගෙවා තිබූ රු. මිලියන 1,065.4ක් වූ අතිරික්ත පර්යන්ත ගාස්තු, එම සමාගම නැවත සංස්ථාවට ගෙවීමට තීරණයක් ගෙන නොතිබීම හේතුවෙන් සංස්ථාව ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

4.5 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් වත්කම් එම වත්කම් අත්කරගත් දින සිටම නිශ්කාර්යව පැවතුණි.

(අ) වනාන්තරවල පිහිටි හල්ගහකුඹුර ඉඩම

එල්පී ගෑස් ව්‍යාපෘතිය සහ ක්‍රීඩා භූමියක් සඳහා මෙම ඉඩම රු.මිලියන 10.6කට අත්කර ගෙන තිබුණි.

(ආ) මාහේන ඉඩම

ලබා ගත හැකි වූ ලියවිලි අනුව, සංස්ථාව විසින් මෙම ඉඩම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා රු. මිලියන 0.625ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වුවද, මෙම ඉඩම සංස්ථාවේ පොත්වල ගිණුම් ගත කර නොතිබූ අතර 1986 වර්ෂයේ සිට එය පෙර අයිතිකරු විසින් භාවිතා කරමින් පැවතුණි.

(ඇ) ආයෝජන

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොටස් වෙළඳ පොළේ මිල සඳහන් කළ හා නොකළ සමාගම් හතරක කොටස්වල කළ ආයෝජනයන්හි ධාරණ අගය රු.මිලියන 38.636ක් විය. කෙසේ වෙතත් දිගු කාලයක සිට මේවායින් කිසිදු ලාභාංශයක් සංස්ථාවට ලැබී නොතිබුණි. තවද, රු. මිලියන 5 ක් ආයෝජන කර ඇති ජාත්‍යන්තර බනිජ් තෙල් සමුපකාර සංගමයේ පැවැත්ම පිළිබඳව සංස්ථාව නොදනී.

4.6 අනෙකුත් ආයතන සඳහා මුදා හරින ලද සම්පත්

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 8.3.9 වගන්තිය ප්‍රකාරව රේඛීය අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් හෝ වෙනත් රජයේ ආයතනයක් වෙනුවෙන් කිසිදු අවස්ථාවක වියදම් දැරීමට හෝ එහි සම්පත් යෙදවීමට කිසිදු රාජ්‍ය ව්‍යවසායකට අවසර ලබා දී නොමැත. කෙසේ වෙතත් සංස්ථාව පහත දැක්වෙන සම්පත් අනෙකුත් ආයතනවලට නිදහස් කර තිබූ අතර වටිනාකම රු.මිලියන 46 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් වෙතන හා නඩත්තු වියදම් ලෙස 2013 වර්ෂයේදී දරා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

සම්පත් වර්ගය	සංඛ්‍යාව	දරන ලද පිරිවැය
-----	-----	-----
		රු.
මානව සම්පත්	44	41,980,142
වාහන	07	4,461,920
එකතුව		46,442,062
		=====

4.7 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

සංස්ථාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය හා තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පිළිවෙලින් 3,284ක් හා 2,581ක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ගය	අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය		තරා කාර්ය මණ්ඩලය						පුරප්පාඩු ගණන	
	2013	2012	2013			2012			2013	2012
			ස්ථිර	කොන්ත්‍රාත් එකතුව		ස්ථිර	කොන්ත්‍රාත් එකතුව			
			පදනම			පදනම				
ජ්‍යෙෂ්ඨ	446	372	293	03	296	300	01	301	153	72
ද්විතීයික	1,478	1,286	1,245	01	1,246	1,277	11	1,288	233	09
ප්‍රාථමික	1,360	1,347	1,033	06	1,039	1,060	10	1,070	327	287
එකතුව	3,284	3,005	2,571	10	2,581	2,637	22	2,659	713	368

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පුරප්පාඩු 713ක් අතුරින් සියයට 35ක් පමණ විධායක මට්ටමේ තනතුරු නියෝජනය වන අතර (වාණිජ කළමනාකරු සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී - අලෙවි ඇතුළුව) මෙවැනි විශාල පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාවක් තිබියදීත් ප්‍රධාන මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන්ට බලපෑමක් නොමැතිව ආයතනය පවත්වාගෙන යාම විගණනයට ප්‍රශ්නකාරී විය.
- (ආ) සියළුම වර්ග වලින් තනතුරු 10ක් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත පුරවා තිබූ අතර 2011 මැද භාගයේ සිට ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මූල්‍ය) තනතුරේ වැඩ ආවරණය කර තිබුණි.
- (ඇ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති තනතුරු පිරවීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

5. අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය සහ තරා ආදායම හා වියදම අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සංස්ථාවේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

- (අ) වෙළඳ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු මුදල්
- (ආ) වෙළඳ සහ වෙනත් ගෙවිය යුතු මුදල්
- (ඇ) ගිණුම්කරණය හා මූල්‍ය කළමනාකරණය
- (ඈ) ප්‍රසම්පාදන
- (ඉ) සම්පත් උපයෝජනය
- (ඊ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (උ) වත්කම් කළමනාකරණය

ඩබ්ලිව්.පී.සී.වික්‍රමරත්න
 වැඩ බලන විගණකාධිපති

මූල්‍ය පාරිභාෂිතය

මුදල් හා සමාන දෑ - වටිනාකම වෙනස්වීමේ අල්ප අවදානමට යටත්ව යම්කිසි හඳුනා ගන්නා ලද මුදල් ප්‍රමාණයකට පහසුවෙන් මාරු කළ හැකි කෙටි කාලීන ආයෝජන.

අසම්භාව්‍ය - ශේෂපත්‍ර දිනයේ කොන්දේසි හෝ අවස්ථා, අනාගතයේදී ඇතිවිය හැකි හෝ ඇතිවිය නොහැකි සිදුවීම් වලින් තීරණය කළ යුතු මූල්‍ය බලපෑම්.

ජංගම අනුපාතය - පවත්නා ජංගම වත්කම් මඟින් පවත්නා ජංගම වගකීම් හිලවී ලෙස ලබා ගන්නා අවස්ථා ගණන මැන බැලීම.

ණයගැතියන්ගේ පිරිවැටුම - සේවාදායකයන් වෙත ලබාදී ඇති ණය මැන බැලීම. (එනම් : දින ගණන් පැවැතියේ නම් සාමාන්‍ය ණය ගෙවීමේ කාලපරිච්ඡේදය)

විලම්භිත ආදායම - උපලබ්ධි වන ලද හෝ උපලබ්ධි විමට නියමිත නමුත් ආදායමක් ලෙස හඳුනා නොගන්නා ලද ආදායම.

පොලී ආවරණය - බදුපෙර ලාභය මඟින් ආවරණය කළ යුතු පොලී ගෙවීම් ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම.

ද්‍රවශීල අනුපාතය - පවත්නා වත්කම් පවත්නා වගකීම් සමඟ හිලවී කළ යුතු වාර ගණන ගණනය කරයි.

ශේෂ පත්‍ර දිනට පසු සිදුවීම් - ශේෂ පත්‍ර දිනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීමට බලය ලබා දී ඇති දිනය අතර ඇතිවිය හැකි වැදගත් සිදුවීම්.

වෙන්කිරීම් - නිශ්චිත අනාගත වගකීම් හඳුනා වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය.

ආශ්‍රිත පාර්ශවයන් - සංස්ථාවේ මූල්‍යමය සහ මෙහෙයුම්ගත තීරණ/ ප්‍රතිපත්ති සඳහා සැලකිය යුතු පරිදි බලපෑම් ඇති කළ හැකි හෝ පාලනය කළ හැකි පාර්ශවයන්

බණ්ඩන - කාර්යයේ ස්භාවය සහ සමානත්වය ප්‍රකාර සමූහගතව සිටින ගනුදෙනුකාර ව්‍යාපාරික ඒකක.

කාරක ප්‍රාග්ධනය - දෛනික මෙහෙයුමට මුදල් යෙදවීම සඳහා අවශ්‍යවන ප්‍රාග්ධනය (පවත්නා වත්කම් වලින් පවත්නා වගකීම් අඩු කිරීම)

කෙටි යෙදුම්

CIF	-	පිරිවැය රක්ෂණ හා නැව් ගාස්තු
CPC	-	ලංකා බහිෂ්ත තෙල් නිතිගත සංස්ථාව
CPSTL	-	ලංකා බහිෂ්ත තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම
EPF	-	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල
ETF	-	සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල
FIFO	-	ප්‍රථම ලැබීම් හා ප්‍රථම නිකුත් කිරීම්
FOB	-	නැවතෙක් නොමිලේ
FOREX	-	විනිමය අනුපාතය
GOSL	-	ශ්‍රී ලංකා අණ්ඩුව
ICPA	-	ජාත්‍යන්තර සමුපකාර බහිෂ්ත තෙල් සංගමය
Int	-	පොලිය
LIOC	-	ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගම
LMS	-	ලංකා මැරයින් සමාගම
LPG	-	සම්පීඩිත දියර වායු
Ltr	-	ලීටරය
MOU	-	අවබෝධතා ගිවිසුම
NDB	-	ජාතික සංවර්ධන බැංකුව
NSL	-	ජාතික ආරක්ෂක බද්ද
OPEC	-	තෙල් නිෂ්පාදනය හා ආපනයනය කරන රටවල් සංවිධානය
SPBM	-	ඒකස්ථාන පාවෙන බෝයාව
TT	-	පිරිවැටුම් බදු
VAT	-	වටිනාකම් එකතුකළ අගය මත බද්ද